

Kouvola®

Kouvolan kaupungin

Osavuosisikatsaus

2019

tammi-elokuu

Sisällysluettelo

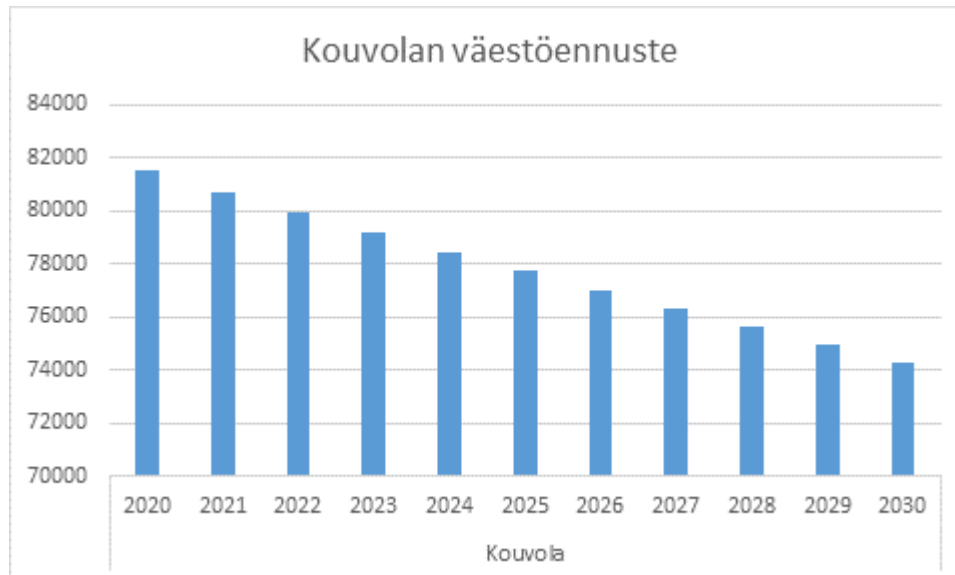
1 Yleisosa	1
1.1 Kouvolan toimintaympäristö	1
1.2 Taloudelliset lähtökohdat	2
1.3 Kouvolan kaupungin taloudellinen kehitys	4
2 Henkilöstö	9
3 Käyttötalousosan toteutuminen	12
3.1 Yhteistoiminta	12
3.2 Konsernipalvelut	14
Tarkastuslautakunta	14
Kaupunginhallitus	15
3.3 Kasvatus ja opetus	22
Kasvatus- ja opetuslautakunta	22
3.4 Liikunta ja kulttuuri	26
Liikunta- ja kulttuurilautakunta	26
3.5 Asuminen ja ympäristö	29
Tekninen lautakunta	31
Kymen Jätelautakunta	35
Rakennus- ja ympäristölautakunta	36
Maaseutulautakunta	39
3.6 Yhteenveto käyttötalousosan toteutumisesta	42
4 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	43
5 Investointiosan toteutuminen	44
6 Rahoitusosan toteutuminen	47
7 Yhteenveto talouden toteutumisesta	48
8 Konserniyhteisöt	49
Liitteet	
Investoinnit	
Talouden ja toiminnan sopeuttaminen	

1 Yleisosa

1.1 Kouvola toimintaympäristö

Väestö

Tilastokeskuksen mukaan elokuun lopussa Kouvola väestömäärä on 82 559, vähennystä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan on 407 henkilöä. Muutos johtuu luonnollisen väestömuutoksen ja kuntien välisen nettomuuton negatiivisuudesta. Tilastokeskuksen 30.9.2019 julkaistun väestöennusteen mukaan Kouvola väestökehitys on huolestuttava.

Työ

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan Kouvola oli elokuun 2019 lopussa 3 873 työttömää työnhakijaa, mikä on 367 henkilöä vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aikaisemmin. Työttömien osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Kouvola 10,3 prosenttia, kun koko Kaakkois-Suomessa osuus oli 10,4 prosenttia. Työvoiman määrä Kouvola oli 37 712 henkilöä, mikä on 761 henkilöä vähemmän kuin edellisen vuoden elokuussa.

Nuoria alle 25-vuotiaita oli Kouvola työttömänä 543 henkilöä eli 68 henkilöä vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Heidän osuutensa työttömistä työnhakijoista oli 13,2%. Yli 50-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 1 678 eli 119 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Heidän osuutensa työttömistä työnhakijoista oli 40,8 prosenttia. Pitkäaikaistyöttömiä eli yli 12 kuukautta yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli Kouvola 1 105 henkilöä eli 162 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Heidän osuutensa työttömistä työnhakijoista oli 26,9 prosenttia. Huomionarvoista on, että pitkäaikaistyöttömyys on vähentynyt Kaakkois-Suomessa 22%, mutta Kouvola vähemmän, eli 12,8%. Lisäksi Kela-listan (kunnan osarahoittama työmarkkinatuki) kustannus on vähentynyt 2018 elokuun vastavasta tilanteesta vain 2%.

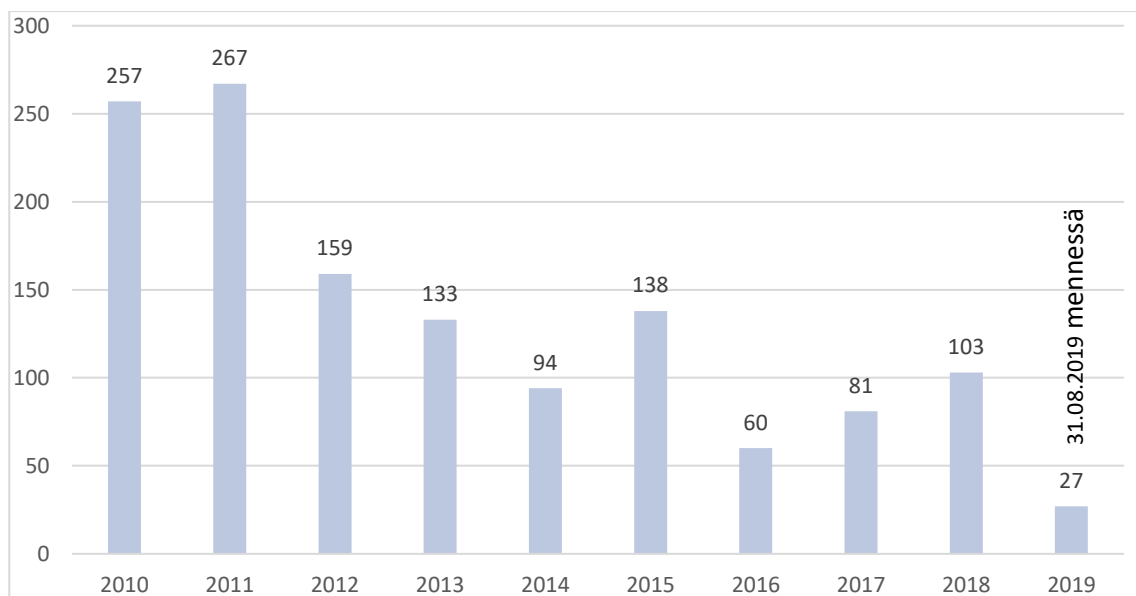
Uusia avoimia työpaikkoja oli elokuun 2019 lopussa 588 kpl. Kouvola vähennystä vastaavaan ajankohtaan vuotta aikaisemmin on 2%. Eniten uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin myyjille, maa- ja vesirakentamisen avustaville työntekijöille, myyntiedustajille, lähihoitajille sekä toimisto- ja laitossiivoojille.

Taloudessa on pitkään jatkunut positiivinen trendi, jonka hidastumista, tai jopa kääntymistä on ennustettu. Avoimien työpaikkojen kääntyminen laskuun ja työllistymisen nousuvauhdin hidastuminen viittaa siihen, että ennusteet voivat toteutua. Syyskuun aikana työllisyystilanne tyypillisesti paranee hiukan, joten syyskuun työllisyysasteen kehittyminen on suhdannetilanteen ja loppuvuoden kehityksen kannalta erityisen kiinnostava luku. (Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Työllisyyskatsaus, elokuu 2019).

Kouvola säästöohjelma on omassa työllistämistoiminnassa johtanut siihen, että palkkatuella työllistäminen on laskenut euromääräisesti 19% edelliseen vuoteen verrattuna. Erityisen vaikea tilanne on lakisääteisten veloitetyöllistettävien (ns. eläkeputki) osalta. Heidän sijoittamisensa yksiköihin on vaikeaa, ja työllistettävät joutuvat odottamaan työllistämisyksikön alkamista. Jonossa on elokuun lopussa 41 veloitetyöllistettävää.

Asuminen

Kouvolassa on yhteensä noin 51 400 asuntoa. Asunnot jakautuvat siten, että omakoti- ja paritaloissa asuntoja on noin 24 800, rivitaloissa noin 6 700, kerrostaloissa noin 18 100 asuntoa ja muissa rakennuksissa sijaitsee yhteensä noin 1 800 asuntoa. Kouvolan asuntorakentaminen keskittyy voimakkaasti keskustaajamiin kerrostaloasuntoihin, koska väestön ikääntyminen siirtää väestöä palveluiden läheisyyteen. Palveluasuntoja syntyy myös keskustaajamiin. Kouvolassa ke- sällä 2019 toteutetut asuntomessut ovat jonkun verran piristäneet pientalorakentamista. Markkinoinnin myötä uusia asuinalueita tullaan avaamaan lähivuosien aikana eri puolille keskeistä kaupunkialuetta. Kouvolan alueella on raken- nettu asuntoja myönnettyjen rakennuslupien perusteella seuraavasti vuodesta 2010 lähtien:

1.2 Taloudelliset lähtökohdat

Yleinen taloudellinen tilanne

Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen mukaan Suomen hidastuu tänä sekä ensi vuonna. Etlan suhdanne-ennusteen mu- kaan Suomen kokonaistuotannon kasvu on tänä vuonna 1,1 ja 0,9 vuonna 2020. Julkisen talouteen vaikuttavat heiken- tävästi huono talouskasvu sekä hallituksen menonlisäykset (Suhdanne 2019:2, 16.9.2019, Elinkeinoelämän tutkimuslai- tos.)

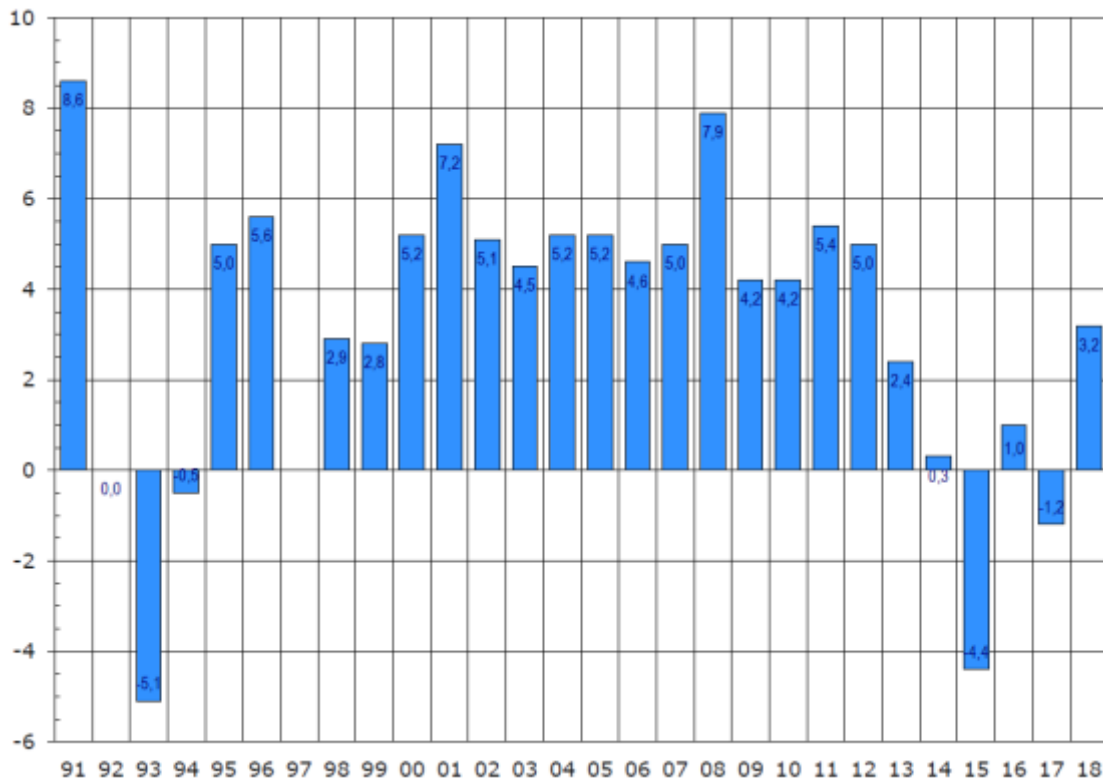
Kuntatalouden tilannekuva

Kuntataloustilaston mukaan kuntien käyttökustannukset kasvoivat vuonna 2018 edellisvuodesta 2,9 prosenttia. Käyttö- tulojen kasvu oli 2,2 prosenttia, joten nettokustannukset kasvoivat 3,2 prosenttia. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustan- nusten kasvu oli 2,9 prosenttia ja opetus- ja kulttuuritoimen 3,9 prosenttia. (Kuntataloustilasto 2018, Tilastokeskus.)

Hallitus linjasi budjettiriihessä, että kuntien valtionosuudet kasvavat ensi vuonna 1,1 miljardia euroa. Kuntakenttä on erittäin helpottunut siitä, että valtionosuuksia palautetaan kunnille. Lisäykset liittyvät siihen, että kilpailukykyso- pimuk- sen leikkaukset päättyvät sekä siihen, että valtio vastaa osasta peruspalveluiden kustannusten nousua.

Hallituksen budjettiriihen päätökset kuntien valtionosuuksista ovat erittäin positiivisia. Vuodelle 2020 tulevan valtion- osuuksien 1,1 mrd. euron kasvun lisäksi hallitus aikaisti kiky-leikkauksiin liittyvää valtionosuuden korotusta vuodelta 2020 vuodelle 2019. Tällä pyritään vahvistamaan kuntien verotulokertymän vajetta vuodelta 2019. Valtionosuuksien korotukset eivät kuitenkaan poista kuntatalouden erittäin vaikeaa taloudellista tilannetta. Myös kunnille tulevat uudet ja laajenevat tehtävät tulevat saamaan täysimääräisen valtionosuuden. Työllisyyden edistäminen on erittäin tärkeää julkisen talouden tasapainottamisessa ja tärkeää on kuntien mukaan otto työllisyyskokeiluihin. Kuntatalouden kestä- vyydvajeesta selviämiseen tarvitaan lisätoimia. (Tiedote, 17.9.2019, Suomen Kuntaliitto.)

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulujen kasvuprosentit 1991-2018

Lähde: Kuntaliitto/Tilastokeskus, vuosi 2018 tilinpäätösennakkotiedot

Kouvolan kaupungin kärkihankkeet

Asuntomessut Kouvolaissa pidettiin 12.7.-11.8.2019. Messukuukauden aikana Pioneeripuistoon tutustui noin 114 000 messuvierasta. Kesän aikana hankkeessa työskenteli messutoimiston viiden henkilön lisäksi 16 kesätyöntekijää, jotka toimivat bussioppaina sekä muissa messujen aikaisissa töissä. Median toinen ennakkoretki järjestettiin 28.5.2019 ja lehdistön ennakkopäivä 11.7.2019. Pääosa hankkeen kuluista on toteutunut, mutta tulot tuloutuvat vasta syyskuussa.

Asemanseudun vaiheittain toteuttamisen suunnitelma on valmistunut kesäkuussa. Suunnitelmassa on huomioitu monitoimiareenan mahdollinen rakentaminen toimistorakennusten jälkeen. Vaihtoehtoisessa ratkaisussa monitoimiareenan tilalle rakennettaisiin asuntoja. Tarvittavat pysäköintilat rakennettaisiin myös vaiheittain. Keskustassa ei ole käynnissä lisärakentamisen mahdollistavia asemakaavahankkeita, mutta Keskustakortteleiden kaava-alueen ensimmäinen osa on hyväksymiskäsittelyssä syys-lokakuun aikana. Uudet liityntäpysäköintialueet ovat valmistuneet radan ja Palomäen eteläpuolille. Myös Välikadun pysäköintialueen saneeraus valmistui kesän aikana. Asema-aukion siistiminen saatiin valmiiksi ennen asuntomessuja ja syksyn aikana uusittuihin valaisimiin vielä lisätään kausivalaisimet, jotka jatkavat Kouvoulankadulle jo viime vuonna toteutettua ideaa.

Kouvolan rautatie- ja maantieterminaalin (**Kouvola RRT**) tekninen suunnittelu on valmistunut. EU-rahoitteinen Kouvola RRT 2016-2018 suunnittelu- ja kehittämishanke on auditoitu ja hankkeen loppuraportointi on meneillään. Kouvola RRT 2019-2022 toteutushankkeen ensimmäisen rakennusurakan työt on aloitettu tammikuussa 2019. Euroopan komissio on myöntänyt Kouvola RRT 2019-2022 toteutushankkeelle 20 % tukirahoitusta hankkeen laajuuden ollessa 39,3 milj. euroa, josta Kouvolan kaupungin osuus on noin 33,8 milj. euroa ja liikenne - ja viestintäministeriön noin 5,5 milj. euroa.

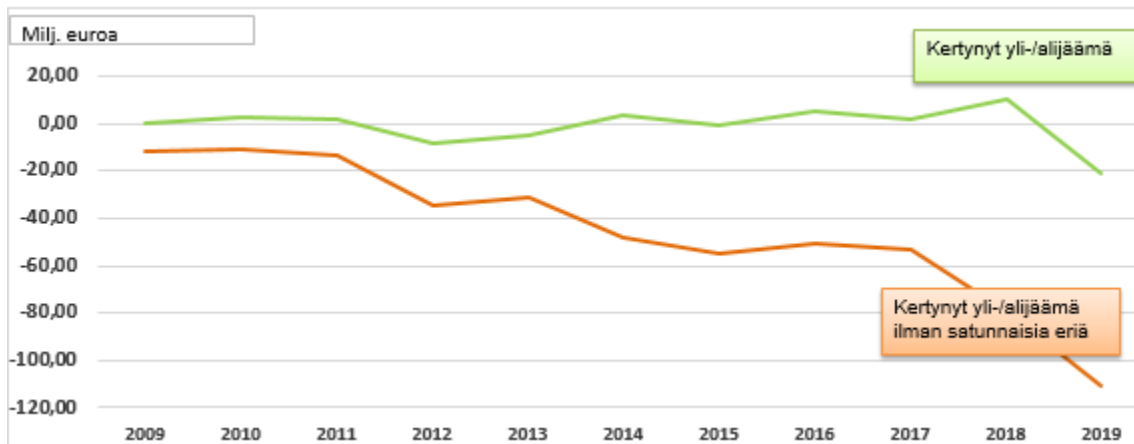
Kimolan kanavan rakennusurakat ovat edenneet suunnitellusti, väylä- ja sulku-urakoista on tehty 75 % sekä siltaurakasta 90 %. Väyläurakkaan kuuluvat kevennysleikkaukset on tehty. Alakanavan ruoppaustöistä on tehty noin 75 % ja eroosiosuojaustöistä 60 % suhteessa alakanavan osuuden kokonaismäärään. Yläkanavan osuuden ruoppaus- sekä eroosiosuojaustöistä on tehty 85 %. Sulku-urakkaan kuuluvat työpadot, purkutyöt, avolouhinta ja maantie 363 kiertotiejärjestelyt ovat valmiit. Yläkanavan ja sulun betonirakenteiden valmiusaste on 65 % ja tunnelin muurirakenteiden 100 %. Sulun yläportti on asemoitu paikalleen elokuun lopulla. Sulun käyttökeskusrakennus on valmistunut ja sulun sähköurakan työt on aloitettu. Siltaurakan osalta Kimolan silta on purettu ja uusi silta on rakenteilla. Siltakansi päällystettiin elokuun lopulla ja samanaikaisesti rakennettiin sillan päätyjen rakenteet. Myös Taipaleen silta on rakenteilla. Siltakansi päällystettiin heinäkuun alussa ja samanaikaisesti rakennettiin sillan päätyjen rakenteet. Virtakiven ja Hirvelän satamien

toteutussuunnittelu ovat meneillään. Veneväylien monikeilaus ja väyläsuunnittelu ovat valmistuneet. Virtakiven vesilupa on satu, Hirvelän vesilupahakemus on edelleen käsittelyssä. Kimolanlahden sillan alikulkukorkeuden nostamista on käsitelty Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen sekä Väyläviraston johdon kanssa.

1.3 Kouvola kaupungin taloudellinen kehitys

Lähtötilanne vuoteen 2019 oli noin 10 milj. euron kertynyttä ylijäämää taseessa ja talousarvio 2019 oli laadittu 10,5 milj. euroa alijäämäiseksi. Vuoden 2019 talousarviomuutosten jälkeen muutettu talousarvio on noin -30,0 milj. euroa, joten kaupungilla tulee olemaan vuoden 2019 tilinpäätöksessä kertynyttä alijäämä noin 20 milj. euroa.

Kouvolan menojen ja tulojen epätasapaino on kestänyt koko uuden Kouvolan ajan. Julkisen rahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) ero toimintakatteeseen, rahoitustuloihin ja –menoihin sekä poistoihin on ollut vuosina 2009-2018 -76,5 milj. euroa. Tämä kertoo Kouvolan taloudessa olevasta rakenteellisesta alijäämästä. Alla olevassa kuvassa on esitetty satunnaisten erien vaikutus kertyneeseen yli-/alijäämään kuntaliitoksen jälkeiseltä ajalta. Ilman satunnaisia eriä kaupungin kertynyt alijäämä olisi noin -110,0 milj. euroa vuoden 2019 lopussa.

Pidemmällä aikavälillä kaupungin toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset mm. väestön ikääntyminen sekä yleisen taloustilanteen vaikutukset luovat kasvupaineita menojen näkökulmasta. Useiden ennusteiden mukaan yleiset taloudelliset näkymät ovat heikentymässä. Tulojen näkökulmasta vähenevä väestömäärä hidastaa verotulojen kehitystä sekä vähentää valtionosuuksia. Lisäksi valtionosuuksiin on kohdistunut merkittäviä leikkauksia ja uuden hallitusohjelman vaikutukset eivät ole vielä täysimääräisesti selvillä. Vuonna 2020 tuleva valtionosuuksien kasvu ei ole pysyvä, vaan kerta- luonteinen korotus, joka pääosin koostuu kiky-leikkauksien purkautumisen vaikutuksista.

Talouden sopeuttaminen

Vuoden 2019 talousarvion ja 2019-2021 taloussuunnitelman yhteydessä laadittiin talouden sopeuttamissuunnitelma toimenpiteineen. Tähän vuosien 2019-2021 taloussuunnitelmaan sisältyvien säästötoimenpiteiden vaikutukset vuositasolla ovat 4,7–9,2 milj. euroa. Talousarvion ja taloussuunnitelmaan sisältyvät säästötoimenpiteet on huomioitu talousarviossa ja niiden toteutumista seurataan ja raportoidaan osavuositarkastuksissa. Toimialat ovat ottaneet käyttösuunnitelmissaan ja toiminnassaan säästötavoitteet huomioon. Suurimmat euromääräiset tavoitteet liittyvät henkilöstömenoihin. Toimenpiteiden toteutumiseen liittyy epävarmuustekijöitä, erityisesti tulojen osalta omaisuuden myyntituloihin liittyy suuria epävarmuustekijöitä. Sopeuttamistoimenpiteiden tilannekatsaus esitetään tämän raportin liitteenä.

Vuoden 2018 tilinpäätöksen valmistumisen yhteydessä todettiin, että edellä kerrotut toimenpiteet eivät ole vielä riittäviä, vaan kaupunginhallitus asetti 15.4.2019 talouden sopeuttamistavoitteeksi 20 milj. euroa. Tähän pyrittiin mm. yt-menettelyillä, palveluverkkoselvityksillä, kiinteistökartoituksella, ei-lakisääteisten palvelujen ja avustusten kriittisellä arvioimisella sekä avoimeksi tulevien virkojen ja tehtävien täyttämisen erittäin kriittisellä tarkastelulla. Yt-menettelyt päättyivät kesäkuussa ja näiden tuloksena Kouvolan kaupungin organisaatiosta vähennetään henkilöstöä 111 henkilötyövuodella vuosina 2019–2020, millä saavutetaan noin 5,1 miljoonan euron kustannussäästöt ko. vuosina. Vähennykset toteutetaan pääasiassa eläkkeelle siirtymistä hyödyntämällä ja määräaikaista henkilöstöä vähentämällä. Palveluverkkoselvitykset ovat valmistuneet ja niiden perusteella on mahdollista saavuttaa noin 5 milj. euron säästöt vuoteen 2025 mennessä. Kiinteistökartoitus on valmistunut ja kiinteistöjen myyntiä valmistellaan. Avustusten sekä muiden talouden tasapainottamiskeinojen selvittäminen on käynnissä.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla kattamaton alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Julkinen rahoitus eli verotulot ja valtionosuudet

Verotulojen kertyminen on ollut vuonna 2019 poikkeuksellista sekä täysin ennakoimatonta. Vuonna 2019 verotukseen tuli kolme uudistusta; verotuksen joustava valmistuminen, tulorekisteri sekä verokorttiuudistus. Näistä verokorttiuudistus on aiheuttanut eniten viivettä kunnallisverotulojen kertymisessä. Verokorttiuudistuksen vaikutukset selvisivät vasta syksyllä 2019, siihen asti oli arveltu tulorekisteriongelmien aiheuttavan tilitysviiveet. **Kunnallisverojen** kertymä tilitetään kunnille tulorekisteri-ilmoitusten mukaisesti ja osalla työnantajista on edelleen vaikeuksia tietojen ilmoittamisessa tulorekisterin kautta. Suuremmaksi tilitysvajeen aiheuttajaksi on osoittanut verokorttiuudistus. Vuoden 2019 alusta kaikille verovelvollisille tuli ennakonpidätyksiin vuosituloraja. Tämä aiheuttaa verotulojen suuremman kertymisen vuoden 2019 lopussa tai vuoden 2020 alussa. Näiden muutosten arvioidaan aiheuttavan kunnille 600-700 milj. euron tilitysvajeen vuoden 2019 verotulokertymiin. Samalla on selvinnyt, että verotulojen kertymäviive on pysyvä, joten uudistuksella on vaikutusta myös tulevien vuosien verotuloihin, eikä tämän vuoden verotulovaje tule korjaantumaan ensi vuonna.

Em. tekijöistä johtuen kunnallisverojen kertymä elokuun lopussa on edellisvuotta alhaisempi, vaikka niiden oli ennakoitu kertyvän viime vuotta paremmin. Kunnallisveroja on kertynyt elokuun loppuun mennessä 204,9 milj. euroa (218,6 milj. euroa 9/2019), kun summa oli edellisvuonna 218,5 milj. euroa (241,1 milj. euroa 9/2018). Vertailussa edellisvuoteen nähden tulee huomioida verotuksen joustava valmistuminen, jonka johdosta ennakonpalautukset on vähennetty suurimmaksi osaksi jo heinä-syyskuun tilityksistä aiemman marraskuun sijaan. Kouvola verotulojen arvioidaan tällä hetkellä jäävän 10 milj. euroa talousarviota pienemmiksi.

Yhteisöverojen kertymäarvio vuodelle 2019 on kasvanut edellisvuodesta johtuen Kouvola jako-osuuden kasvusta. Yhteisöveroja arvioidaan tällä hetkellä kertyvän noin 2 milj. euroa enemmän (yhteensä noin 23,8 milj. euroa) kuin talousarviossa on arvioitu. Yhteisöverojen kertymä elokuussa on 16,5 milj. euroa (14,4 milj. euroa 8/2018). **Kiinteistöverojen** osalta kertymän arvioidaan olevan talousarvion mukainen ja tilitykset tulevat pääosin syys- ja marraskuussa kiinteistöverotuksen valmistuttua syyskuussa 2019. Kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän vuonna 2019 noin 28,0 milj. euroa. Kaupungilla on meneillään kiinteistöveroprojekti, jonka myötä verotusarvot tarkastetaan ja tämän arvioidaan jatkossa kasvattavan hieman kaupungin kiinteistöverotuottoja. Ilman verotusarvojen tarkistusta Kouvola kiinteistöverot tulevat laskemaan, kun verotusarvot laskevat ja uudisrakentaminen on vähäistä.

Verotulot	TA 2019	MTA 2019	Tot. 1-8/2019	Poikkeama	Tot. %	TPE 2019	TP 2018
Kunnan tulovero	296,1	289,1	204,9	84,2	70,9	284,3	283,1
Kiinteistövero	27,9	27,9	0,9	27,0	3,3	27,9	27,8
Osuus yhteisöveron tuotosta	22,0	22,0	16,5	5,5	74,8	23,8	20,2
Yhteensä	346,0	339,0	222,3	116,7	65,6	336,0	331,1

Valtionosuudet ovat vuoden 2019 päätösten mukaan peruspalveluihin 154,3 milj. euroa, josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on 18,6 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimeen 14,4 milj. euroa eli yhteensä 168,7 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien määrää muuttaa loppuvuodesta tehtävä oppilas- ja opiskelijamäärien tarkistus. Hallituksen budjettiriihen yhteydessä päätettiin aikaistaa kunnille maksettava kertaluonteinen 237 milj. euron valtionosuuksien lisäys ensi vuodelta tälle vuodelle. Lisäyksessä on kyse kiky-sopimuksen lomarahaleikkauksiin liittyvästä kompensatiosta. Maksatuksen aikaistuksella helpotetaan kuntien erittäin haastavaa taloustilannetta vuonna 2019. Painetta kuntatalouden vahvistamiseen ovat lisänneet ennakonpidätysmenettelyn muutokset ja tulorekisterin ilmoitusongelmat, joiden johdosta osa kuntien verotulojen maksatuksesta siirtyy vuodelle 2020. Valtionosuuden lisäys on Kouvola osalta noin 3,5 milj. euroa.

Vuoden 2019 taloudellinen tulos

Vuoden 2019 alusta toiminnan aloittanut vapaaehtoinen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä muutti kaupungin menorakennetta selkeästi. Aiemmin henkilöstökulujen sekä palvelujen ostojen osuus kaupungin tuloslaskelman menoista oli noin 40 prosenttia kumpaankin. Vuodesta 2019 lähtien palvelujen ostot ovat yli 60 prosenttia menoista ja henkilöstökulut noin neljänneksen. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupungin oman toiminnan vaikuttamismahdollisuudet menokehitykseen ovat heikommat kuin aiemmin. Lisäksi kuntayhtymän myötä myös kaupungin menojen jaksottuminen muuttui. Perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen osalta maksetaan kuntayhtymälle kuukausittain etukäteen sovittu

1/12 koko vuoden arvioiduista kustannuksista. Erikoissairaanhoidon sekä ent. Carean sosiaalipalvelujen osalta hinnoittelu perustuu tuotelaskutukseen ja nämä laskutetaan jälkikäteen.

Kouvolan kaupungin taloudellinen tilanne on heikentynyt kevään 2019 tilanteesta huomattavasti. Verotulojen 10 milj. euron heikentyminen sekä sote-kustannusten kasvu on aiheuttamassa kaupungille yli 30 miljoonan euron alijäämän vuodelta 2019. Tämän hetken arvion mukaan Kouvolan maksuosuus Kymsotelle on ylittymässä 7,3 milj. euroa sekä lisäksi Kymsoten ennustettu alijäämä, yli 10 milj. euroa, aiheuttaa Kouvolalle pakollisen varautumisen tämän kattamiseen. Vaikutuksen arvio on tällä hetkellä noin 6 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen 18.6. asettamat säästötavoitteet 2,4 milj. euroa tullaan tämän hetken arvion mukaan saavuttamaan. Kuitenkin kaupungin oman toiminnan kustannuksissa on pieniä ylitysarvioita; teknisen lautakunnan osalta 1,3 milj. euroa.

Edellä mainittujen perusteella tämän hetkinen arvio Kouvolan toimintakatteen kasvusta alkuperäiseen talousarvioon nähden on 13,6 milj. euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen toteuma on elokuun loppuun mennessä 6,7 milj. euroa. Rahoitustuotoista on korkotuottoja toteutunut 0,9 milj. euroa, osinkotuottoja 6,8 milj. euroa, arvopaperien luovutusvoittoja 0,4 milj. euroa ja muita rahoitustuottoja 0,2 milj. euroa eli yhteensä 7,5 milj. euroa. Rahoituskuluista merkittävimmät ovat korkokulut, joiden toteuma on 1,4 milj. euroa, muita rahoituskuluja on arvopaperien myyntitappiot, 0,2 milj. euroa.

Vuosikate tulee jäämään negatiiviseksi myös vuonna 2019, tämän hetken arvio on -10,6 milj. euroa. Poistoja tulee toteutumaan talousarviossa arvioitua enemmän, poistojen jälkeen tilikauden tulos tulee olemaan tämän hetken arvion mukaan noin -31,6 milj. euroa. Joten vuoden 2019 tilinpäätöksessä Kouvolan kaupungilla tulee olemaan kertynyttä alijäämää yli 20 milj. euroa katettavaksi seuraavina vuosina.

Tuloslaskelma milj. e	Muutettu					Muutos-% 2019/2018	Muutos, € 2019/2018	TP-ennuste
	TP 2018	TA 2019	TOT 8/2018	TOT 8/2019	Tot-% ta			
Toimintatuotot	68,0	53,0	39,8	32,9	62,0 %	-17,4 %	-6,9	52,5
Valmistus omaan käyttöön	3,3	2,9	1,6	2,0	67,8 %	19,6 %	0,3	2,9
Toimintakulut	-584,5	-579,3	-381,5	-381,8	65,9 %	0,1 %	-0,3	-580,2
Toimintakate	-513,2	-523,4	-339,1	-347,0	66,3 %	2,3 %	-7,9	-524,8
Verotulot	331,1	339,0	233,6	222,3	65,6 %	-4,8 %	-11,3	336,0
Valtionosuudet	170,0	168,3	113,5	112,5	66,8 %	-0,9 %	-1,0	171,8
Rahoitustuotot ja -kulut	6,3	6,9	7,2	6,7	97,1 %		-0,5	6,4
Vuosikate	-5,7	-9,2	15,2	-5,6	60,5 %		-20,7	-10,6
Poistot ja arvonalentumiset	-20,3	-20,5	-13,3	-14,2	69,4 %		-1,0	-21,0
Tilikauden tulos	-26,0	-29,7	1,9	-19,8			-21,7	-31,6
Poistoeron muutos	0,1	0,0						0,0
Rahastojen muutos	0,0	0,0						
Tilikauden yli/alijäämä	-25,9	-29,7	1,9	-19,8			-21,7	-31,6
Kertynyt yli-/alijäämä	10,1	-19,6		-9,7				-21,4
Toimintakatteen muutos-%	-0,1	2,0						2,3
Vuosikate poistoista, %	-28,4	-45,0		-39,2				-50,4

Muutettu TA 2019 sisältää kaupunginvaltuuston 23.9. hyväksymät talousarviomuutokset.

Palvelujen ostot ovat kaupungin tuloslaskelman kuluista yli 60 prosenttia, alla olevassa taulukossa on esitetty niiden merkittävimmät erät. Asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymiltä ovat merkittävin erä palvelujen ostoissa. Tämä sisältää sosiaali- ja terveyspalvelujen ostot Kymsotelta.

Palvelujen ostot (ulk. kust.)	MTA 2019	TOT 8/2019	Tot%
Yhteensä	-381,9	-251,1	65,8
Asiakaspalvelujen ostot kuntayht.	-323,6	-211,9	65,5
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-10,3	-6,4	62,5
Toimisto- ja asiantuntijapalvelut	-8,8	-6,0	67,8
Muut yhteistoimintaosuudet	-8,7	-6,2	71,6
Rakenn. ja alueiden rakentamisp.	-8,9	-6,7	75,2
ICT-palvelut	-6,4	-5,9	92,2

Muutettu TA 2019 sisältää kaupunginvaltuuston 23.9. hyväksymät talousarvio muutokset.

Kymsoten maksuosuudet

Sosiaali- ja terveystoimen osalta ostot kuntayhtymältä ylittivät 7,3 milj. euroa vuonna 2019 tämän hetkisen Kymsotelta saadun arvion mukaan. Siitä erikoissairaanhoidon osuus on 5,9 milj. euroa. Ylitys johtuu Kymsoten talousarviovalmistelussa kustannuksista pois jääneistä erikoissairaanhoidon ostoista maakunnan ulkopuolelta sekä palvelujen käytön lisääntymisestä. Vuoden 2019 alusta Kymsotelle siirtyneen toiminnan (perusterveydenhuolto ja sosiaalipalvelut) kustannukset tarkistettiin perussopimuksen mukaisesti vuoden 2018 tilinpäätöksen tasoon korotettuna 1,5 prosentilla. Tämän tarkistuksen myötä Kouvola maksuosuus kasvaa 0,6 milj. euroa alkuperäisestä palvelusopimuksesta. Kustannusten toteutumisen arviointi on ollut erittäin haastavaa.

Kymsotelta saadut tiedot	Talousarvio	Tot. 1-8/2019	Tot. %	Ennuste 2019	Poikkeama
Perust+sos.palvelut	182 622 000	121 955 950	66,8	183 245 000	623 000
Laitoskuntoutus (Hoiku), pth	2 448 000	1 303 033	53,2	1 955 000	-493 000
Pohjois-Kymen sairaala	11 984 000	8 595 130	71,7	12 893 000	909 000
Ent. Carean sos.palvelut	8 569 000	5 945 575	69,4	8 918 000	349 000
Ensihoito ja erityisvelvoitteet	3 793 579	2 529 056	66,7	3 793 579	0
Erikoissairaanhoido	100 825 421	70 982 392	70,4	106 762 421	5 937 000
Yhteensä	310 242 000	211 311 136	68,1	317 567 000	7 325 000

Lainat rahoituslaitoksilta

Kaupungin pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta tarkasteluhetkellä 31.8.2019 ovat 238,6 milj. euroa. Uutta lainaa on nostettu alkuvuoden aikana 50 milj. euroa ja vanhoja lainoja on lyhennetty noin 14,4 milj. euroa. Konserttilin 14 milj. euron limiitin lisäksi 60 milj. euron kuntatodistusohjelma on ollut jatkuvassa käytössä. Tilapäislainaa kuntatodistusohjelman kautta on nostettu vuoden alusta syyskuun loppuun mennessä kaikkiaan 19 kertaa. Keskimäärin kuntatodistusrahaa on ollut tarkastelujaksolla käytössä 37 miljoonaa. Lyhytaikaisten lainojen maturiteetti on vaihdellut kahdesta viikosta seitsemään viikkoon. Kuntatodistustalainat on edelleen saatu nostettua negatiivisella korolla. Uutta pitkäaikaista lainaa on budjetoitu tälle vuodelle 73 miljoonaa euroa. Vuoden viimeinen erä (noin 20 milj. e) nostettaneen loka-marraskuussa.

Lainakannan suojaustaso vaihtelee markkinatilanteen mukaan. Kaupunginhallituksen päätöksellä 10.6.2019 lainasalkun suojausasteen yläraja-arvo nostettiin 70:sta prosentista 80:een prosenttiin. Alaraja-arvo on edelleen 25 %. Kaupungin lainasalkun suojausaste on elokuun lopussa nykyisistä suoja- ja lainapääomista laskettuna n. 71,9 %. Lainasalkun keskimääräinen korkosidonnaisuusaika on tarkastelujaksun lopussa n. 3,3 vuotta ja keskimääräinen korkokanta (viimeiset 12 kuukautta) 1,28 % (sis. marginaalin). Vaihtuvan koron osalta 91,5 % lainoista on sidottu 3 kk:n euriboriin. Lainasalkun pääomasitoumus on keskimäärin 4,9 vuotta. Suojausasteen kehitys on varsin riippuvainen lainakannan kasvutahdista ja uusien lainojen nostojen kehityksestä. Odotettavissa oleva lainakannan kasvu tulee ilman suojaustoimenpiteitä pudottamaan lähivuosina sekä suojausastetta että korkosidonnaisuusastetta merkittävästi. Tämä lisää lainasalkun korkoriskiä.

Alkuvuoden jokseenkin normaalin heilunnan jälkeen korkomarkkinoilla alkoi heinäkuun puolivälissä erittäin voimakas syöksy alaspäin. Kaikkien aikojen pohjatasot saavutettiin elokuussa Euro-alueella niin lyhyiden kuin pitkienkin korkojen osalta. 6 kk euribor kävi tasolla -0,43 %, 10 v. swap-korko oli alimmillaan tasolla -0,36 % ja jopa 30 v. swap-korko oli hetkellisesti miinuksella. Voimakkaiden korkoliikkeiden taustalla ovat olleet ennen kaikkea kasvaneet poliittiset riskit ja

suhdannepelot. Kauppasodan osalta on vaikea nähdä, että sopu Kiinan ja Yhdysvaltojen välillä saataisiin nopeasti aikaan. Myöskään Iso-Britannian EU-eron osalta ei ole vielä ratkaisua näköpiirissä. Talouskasvu on hidastunut selvästi varsinkin Euro-alueella. Keskuspankkivetoiset rahatalouden elvytystoimet tulevat epäilemättä jatkumaan myös loppuvuonna.

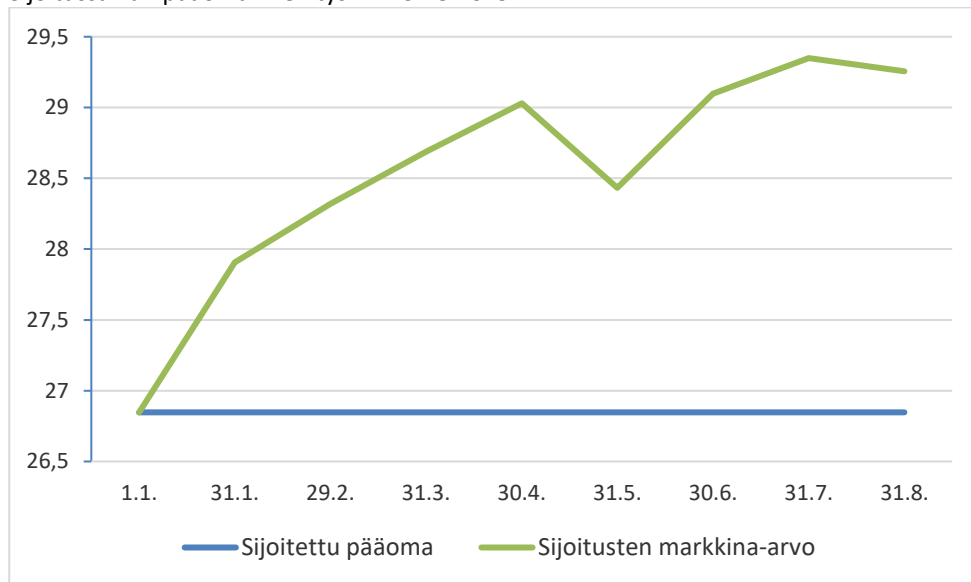
Sijoitustoiminta

Sijoitusmarkkinoiden kehitys on tämän vuoden osalta ollut tähän asti vahvaa. Heikentyneiden talouskasvun näkymien johdosta suhdannetaantumaa vastaan taistelevat keskuspankit ovat löysänneet korko- ja rahapolitiikkaansa. Tämä on omalta osaltaan pitänyt sijoitusmarkkinoita hyvässä vauhdissa. Toisaalta myös yritysten tulospöytäkirjat ovat vielä tois- taiseksi pysyneet kohtuullisina. Etenkin palvelusektorilla on vielä nähty valon pilkahduksia. Tummia pilviä sijoittajan tai- vaalle voivat loppu vuoden aikana tuoda mm. erinäiset geopolittiset uhkat.

Kaupungin nykyisellä sijoitusstrategialla salkun perusallokaatio on 35 % korot, 35 % osakkeet, 30 % muut sijoitukset (esim. kiinteistörahoitus, metsärahoitus). Likvidien vaihtoehtojen sijoitusten ohella salkun muodostuksessa voidaan käyttää myös epälikvidimpiä vaihtoehtoja (esim. private equity, private debt, infrasuoritusinvestitukset). Epälikvidien vaihtoehtojen sijoitusten osalta maksimiosuus on rajattu 10 %:iin kaupungin kokonaissijoitusvarallisuudesta. Maksi- mipaino osakkeiden osalta on 50 %. Pitkän aikavälin tuottotavoite perusallokaatiolla on n. 5 % ja volatiliiteetti, joka kuvaa tuottojen vaihtelua odotetun tuoton ympärillä on noin 7,5 – 8 %.

Elokuun lopussa kaupungin sijoitussalkun kirjanpidollinen arvo on noin 26,65 milj. euroa ja markkina-arvo noin 29,25 milj. euroa. Salkun koostumus poikkeaa perusallokaatiosta eniten korkojen ja muiden sijoitusten osalta. Korot ovat sel- vässä ylipainossa ja muut sijoitukset alipainossa. Koroissa on sijoituksista 53,7 %, osakepääomasta 29,0 % ja muissa sijoituksissa 17,3 %. Vuoden 2019 alusta tarkasteluhetkeen salkun tuotto markkina-arvolla mitattuna on 8,66 % p.a. Eri omaisuuslajeista osakkeiden tuotto on ollut 14,1 %, korkojen 7,0 % ja muiden sijoitusten 1,9 %. Arvopapereiden myyn- tivoittoja on kirjattu tarkastelujaksolla noin 0,4 milj. euroa ja myyntitappioita vastaavasti noin 0,2 milj. euroa. Sijoitus- salkun volatiliiteetti on ollut alkuvuonna n. 5 %.

Sijoitussalkun pääoman kehitys 1.1.-31.8.2019

2 Henkilöstö

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli elokuun 2019 lopussa yhteensä 3 254 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2 628. Henkilöstörakenne muuttui merkittävästi vuoden 2019 alussa, kun sote-palvelut siirtyivät Kymenlaakson sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymälle. Määräaikaisen henkilöstön määrä vaihtelee jonkin verran eri tarkasteluajankohtina johtuen toiminnallisista syistä. Elokuun loppuun mennessä on siirtynyt pysyvästi eläkkeelle yhteensä 77 viranhaltijaa/työntekijää. Eläkkeelle siirtymisen myötä vapautuneista viroista ja tehtävistä on jätetty täyttämättä 28 eli 36 prosenttia. Lisäksi osatyökyvyttömyyseläkkeelle on siirtynyt 8 henkilöä. Myös muuta henkilöstön lähtövaihtuvuutta on hyödynnetty merkittävästi, sillä muusta syystä kuin eläkkeelle siirtymisen vuoksi vapautuneesta 71 virasta ja tehtävästä on jätetty täyttämättä pysyvästi 20 eli 28 prosenttia. Kun kaikki lähtövaihtuvuus (eläkkeelle siirtyminen ja muut syyt) otetaan huomioon, on 148 vapautuneesta virasta ja tehtävästä jätetty täyttämättä elokuun loppuun mennessä 48 eli 32 prosenttia. Henkilöstömenojen toteuma on 101,4 milj. euroa (66,9 %). Henkilöstömenot ovat vähentyneet viime vuodesta 36,2 prosentilla. Lisä- ja ylityökorvauksia on maksettu yhteensä noin 436 000 euroa (sis. sosiaalikustannukset). Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 11,0 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä on 1,6 kalenteripäivää edellisvuotta vähemmän.

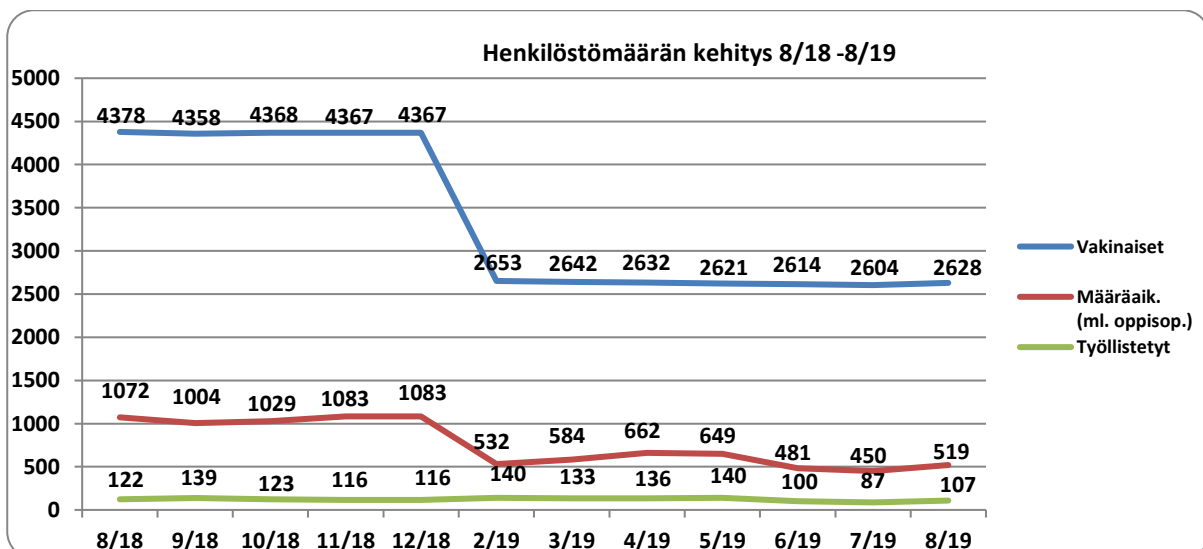
Henkilöstömäärä ja henkilötyövuodet 31.8.2019

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli elokuun lopussa henkilöstöä yhteensä 3 254, joista vakinaisia oli 2 628, määräaikaisia 519 (sis. yhteensä 8 oppisopimussuhteista) ja tukitoimenpitein työllistettyjä 107. Tarkemmin henkilöstömäärää kuvaa henkilötyövuosi (htv), jolla tarkoitetaan tässä koko tarkasteluajanjakson kokoaikatyössä ollutta henkilöä. Tunnusluvusta ei vähennetä vuosilomia tai palkallisia poissaoloja. Henkilöstö on vähentynyt edellisvuodesta 2 318:lla ja henkilötyövuodet yhteensä 1 991,41:llä. Henkilöstömäärän väheneminen johtuu sote-palvelujen siirtymisestä Kymenlaakson sote-palveluun vuoden 2019 alussa, jolloin sen palvelukseen siirtyi liikkeenluovutuksella yhteensä 2 052 työntekijää (noin 38 % henkilöstöstä). Kiinteistöhoito-, puhtaus- tai ruokapalvelujen henkilöstöä ei siirtynyt vuodenvaihteessa Kymenlaakson sote-palveluun, vaan kaupunki tuottaa näitä palveluja myös Kymenlaakson sote-palvelulle. Määräaikaisen henkilöstön määrä vaihtelee toiminnallisista syistä eri kuukausina. Henkilöstö jakautuu toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Henkilöstö 31.8.2019 hlö	Henkilötyö- vuosina htv
Konsernipalvelut	116	5	2	123	121,49
Kasvatus ja opetus	1 683	380	66	2 129	1 962,12
Liikunta ja kulttuuri	106	16	14	136	145,14
Asuminen ja ympäristö	723	118	25	866	815,07
Yhteensä	2 628	519	107	3 254	3 043,82
Henkilöstö 31.8.2018	4 378	1 072	122	5 572	5 035,23
Henkilöstö 31.8.2017	4 691	1 095	124	5 910	5 363,78

Vakainainen henkilöstö on tilastoitu sille toimialalle, jolla hän työskentelee tilastointipäivänä riippumatta sen hetkisen palvelussuhteen luonteesta. Tilasto sisältää myös virka-/työvapaalla olevat henkilöt. Sivutoimiset työntekijät eivät sisälly lukuihin.

*) Asuminen ja ympäristö toimialan henkilöstöön kuuluu 87 vakinaista ja 6 määräaikaista maatalouslomittajaa.

Eläkkeelle siirtyminen ja lähtövaihtuvuuden hyödyntäminen 1.1.–31.8.2019

Elokuun loppuun mennessä Kouvolan kaupungilta on siirtynyt pysyvästi eläkkeelle yhteensä 77 viranhaltijaa ja työntekijää. Vanhuuseläkkeelle on siirtynyt 68 henkilöä ja työkyvyttömyyseläkkeelle 9 henkilöä. Eläkkeelle siirtymisen myötä vapautuneista vakansseista on jäänyt täyttämättä yhteensä 28 eli 36 prosenttia (2018: 13 %). Vuonna 2019 eläkkeelle siirtyy ennusteiden mukaan noin 110 henkilöä. Talouden sopeuttamistarpeet ja keväällä käydyt yt-neuvottelut ovat lisänneet eläkepoistuman hyödyntämistä. Osatyökyvyttömyyseläkkeelle on jäänyt 8 henkilöä. Osatyökyvyttömyyseläke on hyvä vaihtoehto työkyvyn heikentyessä, koska työntekijä voi jatkaa työelämässä eikä siitä aiheudu työnantajalle työkyvyttömyyseläkemaksua.

Vakinaisen henkilöstön osalta tarkastellaan myös muuta lähtövaihtuvuutta. Palvelussuhteen päättymisen muusta syystä tarkoittaa esimerkiksi irtisanoutumista omasta pyynnöstä tai irtisanomista kaupungin palveluksesta. Alkuvuonna muusta syystä vapautuneista 71 virasta ja tehtävästä on jätetty täyttämättä pysyvästi yhteensä 19 eli 27 prosenttia. Muut tehtävät on täytetty ainakin määräaikaista.

Kun kaikki lähtövaihtuvuus (eläkkeelle siirtyminen ja muut syyt) otetaan huomioon, on yhteensä 148 vapautuneesta virasta ja tehtävästä jätetty täyttämättä elokuun loppuun mennessä 48 eli 32 prosenttia. Henkilöstöä on siirtynyt eläkkeelle tai lähtenyt muutoin kaupungin palveluksesta toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Eläkkeelle siirtyminen					Palvelussuhteen päättymisen muusta syystä		
	Vanhuuseläke	Työkyvyttömyyseläke	Osatyökyvyttömyyseläke	Jätetty täyttämättä lkm	Jätetty täyttämättä %	Muut syyt	Jätetty täyttämättä lkm	Jätetty täyttämättä %
Konsernipalvelut	6	1	1	4	57 %	5	2	40 %
Kasvatus ja opetus	31	3	2	8	24 %	45	8	18 %
Liikunta ja kulttuuri	10	1	0	6	55 %	4	2	50 %
Asuminen ja ympäristö	21	4	5	10	40 %	17	8	47 %
Yhteensä	68	9	8	28	36 %	71	20	28 %

Henkilöstömenot

Henkilöstömenojen toteuma on elokuun lopussa 101,4 milj. euroa (66,9 %). Henkilöstömenot ovat vähentyneet huomattavasti viime vuodesta (-36,3 %). Palkat ja palkkiot ovat vähentyneet 37,2 prosentilla. Vuonna 2018 sopimuskorotukset olivat keskimäärin 1,3 prosenttia. Palkkoja korotettiin kaikilla sopimusaloilla yleiskorotuksella 1.5.2018 alkaen ja sen lisäksi OVTES:n piirissä toteutettiin sopimuskorotus 1.12.2018 alkaen. Kunta-alalla käytettiin 1.1.2019 alkaen paikallinen järjestelyerä, jonka suuruus vaihteli sopimusaloittain ollen 0,7–1,2 prosenttia. Lisäksi 1.4.2019 alkaen toteutettiin kaikilla sopimusaloilla 1,0 prosentin yleiskorotus. Henkilöstön siirtyminen Kymsojen palvelukseen on vähentänyt henkilöstömenoja ja sote-palvelujen kustannukset ovat siirtyneet ostopalveluihin.

Kaupunginhallitus hyväksyi talkoovapaita koskevat ohjeet 3.6.2019. Ajalla 1.6.–31.8.2019 talkoovapaita on pitänyt yhteensä 133 henkilöä. Niitä on pidetty 722 päivää ja kertynyt säästö sosiaalikuluneen on noin 84.000 euroa.

Henkilöstömenot toimialoittain ovat seuraavat:

Henkilöstömenot 1000 e	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	TOT 8/2018	TOT 8/2019	MUUTOS% 2018/2019	TOT% TA 2019
Yhteistoiminta		4 151	4 151		3 170		76,4%
Konsernipalvelut		8 780	8 383		5 737		68,4%
Kasvatus ja opetus		95 488	95 488		64 856		67,9%
Liikunta ja kulttuuri		7 233	7 233		4 552		62,9%
Asuminen ja ympäristö		36 288	36 209		23 062		63,7%
Kaupunki yhteensä	239 494	151 941	151 465	159 201	101 376	-36,3%	66,9%

Muutetussa talousarviossa ei ole huomioitu kaupunginvaltuuston 23.9. hyväksymiä talousarviomuutoksia.

Lisä- ja ylityöt

Työtehtävien sekä työaikajärjestelmien ja työaikojen hyvällä suunnittelulla pyritään palvelujen tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen. Elokuun loppuun mennessä lisä- ja ylityökorvauksia on maksettu yhteensä noin 436 000 euroa (sis. sos.kustannukset). Lisä- ja ylityökorvauksia on maksettu toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Lisätyö h	Ylityö h	Lisätyö €	Ylityö €	Yhteensä € 1-8/2019	€ sis. henkilö- sivukulut
Konsernipalvelut	68	16	1 951	335	2 287	2 776
Kasvatus ja opetus	1 780	2 385	25 669	54 750	80 420	97 630
Liikunta ja kulttuuri	165	593	2 937	15 239	18 176	22 066
Asuminen ja ympäristö	3 166	7 279	46 130	212 122	258 253	313 519
Yhteensä	5 180	10 274	76 689	282 446	359 135	435 990

Terveysperusteiset poissaolot

Sairauspoissaoloja on ollut ajalla 1.1.–31.8.2019 yhteensä 33 340 kalenteripäivää (v. 2018: 63 352 kalenteripäivää, sis. sote-palvelut). Kaikista sairauspoissaoloista on lyhyitä, esimiehen luvalla ilman todistusta myönnettyjä sairauslomia yhteensä 5 352 kalenteripäivää eli 16,1 % (v. 2018: 13,6 %). Esimies saa myöntää enintään seitsemän kalenteripäivän sairausloman ilman todistusta. Esimiehen myöntämä sairausloma myönnetään kuitenkin aina useammassa jaksossa.

Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 11,0 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, joten tunnusluku on pienentynyt edellisvuodesta 1,6 kalenteripäivällä. Edellisvuoden kaupunkitason vertailutieto sisältää Kymsojen palvelukseen siirtyneiden poissaolot. Toimialatason tieto ei ole organisaatiomuutoksen takia täysin vertailukelpoista. Suurin osa sairauspoissaoloista kertyy tuki- ja liikuntaelinsairauksista. Vuonna 2018 sairauspoissaoloja kertyi Kouvolan kaupungilla keskimäärin 19,8 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen määrä on selvästi vähenemässä viime vuoteen verrattuna.

Työtapaturmista johtuvia sairauspoissaoloja on ollut elokuun loppuun mennessä yhteensä 1 476 kalenteripäivää ja 0,5 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Kuntoutustukia (ns. määräaikainen työkyvyttömyyseläke) on ollut yhteensä 3 142 kalenteripäivää ja 1,0 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Terveysperusteisia poissaoloja on siten 12,5 kalenteripäivää/henkilötyövuosi.

Työhyvinvointijohtamisen paraneminen ja sairauspoissaolojen väheneminen on yksi vuoden 2019 talousarvion tavoitteista. Henkilöstön työterveyspalvelut kilpailutettiin viime vuonna ja palvelujen tuottajaksi vaihtui vuoden 2019 alussa Terveystalo. Työterveyspalvelujen haltuunotto on ollut käynnissä alkuvuoden ja se on edennyt lähes suunnitelmien mukaisesti. Sirius -työkykyjohtamisen järjestelmän käyttöönotto siirtyi kuitenkin syksyyn. Korvaavan työn toimintatavan laajentaminen ja aktiivinen käyttäminen ovat työterveyshuollon toimintasuunnitelman tavoitteita. Korvaavan työn käyttöä koskevat ohjeet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa tammikuussa ja sen käytön laajentaminen vaatii tällä hetkellä vielä toimenpiteitä erityisesti kaupungin omissa palveluissa. Työkykyjohtamisen prosesseja on kehitetty siten, että työkykyriskit tunnistettaisiin jatkossa aiempaa varhaisemmassa vaiheessa. Myös työkyvyn toimintamallia ja päihdeohjelmaa päivitetään parhaillaan.

Terveysperusteiset poissaolot 1.1. - 31.8.2019							
Toimiala	Sairauspoissaolot			Työtapaturmat		Kuntoutustuki	
	Kalpv	Kalpv/htv	Muutos kalpv/htv v. 2018*	Kalpv	Kalpv/htv	Kalpv	Kalpv/htv
Konsernipalvelut	933	7,7	-0,1	19	0,2	0	0,0
Kasvatus ja opetus	19 302	9,8	1,0	860	0,4	1 514	0,8
Liikunta ja kulttuuri	1 858	12,8		51	0,4	243	1,7
Asuminen ja ympäristö	11 247	13,8	0,2	546	0,7	1 385	1,7
Yhteensä	33 340	11,0	-1,6	1 476	0,5	3 142	1,0

*) Asuminen ja ympäristö toimialan sairauspoissaolot ilman lomituspalveluja ovat 12,4 kpv/htv (v. 2018: 13,6 kpv/htv). Lomituspalvelujen sairauspoissaolot ovat 27,1 kpv/htv (v. 2018: 21,0 kpv/htv).

3 Käyttötalouden toteutuminen

Toimialojen/toimielinten taloustaulukoissa ei ole huomioitu kaupunginvaltuuston 23.9.2019 hyväksymiä talousarviomuutoksia.

3.1 Yhteistoiminta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Yhteistoiminta sisältää sosiaali- ja terveyspalvelujen oston Kymsotelta sekä palo- ja pelastustoimen kustannukset. Kouvolan kaupungin ja Kymsoten välillä on laadittu perussopimuksen mukainen palvelusopimus. Talousarviossa Kouvolan maksuosuus sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta oli 310,2 milj. euroa. Maksuosuus sisältää erikoissairaanhoidon oston, erityisvelvoitteiden ja ensihoidon jäsenmaksun sekä perusterveydenhuollon ja muiden sosiaalipalveluiden ostot.

Kaupungilta vuoden 2019 alussa siirtyneen toiminnan (perusterveydenhuolto ja sosiaalipalvelut) kustannukset on tarkistettu 30.6.2019 tilinpäätöksen 2018 toteutuman perusteella. Kouvolan kaupungin maksuosuutta nostettiin 0,6 milj. eurolla vuoden 2019 osalta.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimintakulujen toteutuma on ollut ajalla 1-8/2019 yhteensä 215,3 milj. euroa (68,5%). Em. toimintakulujen toteutumaan sisältyy KUEL-eläkemenoperusteisia maksuja yhteensä 3 milj. euroa sekä muita toimintakuluja 2,5 milj. euroa. Eläkemenoperusteisia maksuja tulee toteutumaan noin 0,6 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Työmarkkinatuen kuntaosuuden toteutuma on ajalla 1-8/2019, 4,8 milj. euroa (0,1 milj. euroa alempi kuin vastaavana ajankohtana 2018). Kouvolassa on elokuun lopussa ollut yhteensä 1 625 henkilöä työmarkkinatuen kuntaosuuden piirissä (30.8.2018 yhteensä 1 631 henkilöä).

Kouvolan kaupungin erikoissairaanhoidon maksuosuuden toteutuman ennuste vuodelta 2019 tulee olemaan noin 5,9 milj. euroa arvioitua korkeampi. Erikoissairaanhoidon osalta on jäänyt vuoden 2019 kustannuksissa huomioimatta vuonna 2018 maakunnan ulkopuolelta ostetut erikoissairaanhoidon palvelut, noin 4 milj. euroa vuositasolla. Kokonaisuutena Kymsoten maksuosuus tulee olemaan noin 7,3 milj. euroa talousarviossa arvioitua suurempi. Kymsoten tulosenuste vuodelta 2019 on 13-14 milj. euroa alijäämäinen. Kymsoten maksuosuuden kasvuun ja alijäämän kattamiseen on varauduttu tekemällä 13,2 milj. euron talousarviomuutos.

Palo- ja pelastustoimen talousarvioon mukainen määrärahavaraus 7,5 milj. euroa tulee toteutumaan suunnitellun mukaisena.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Kuntayhtymän toimintamenon toteutumaa seurataan kuukausittain eri osa-alueiden osalta. Talouden ja toiminnan toteutumisesta raportoidaan kuntajohtajien neuvottelukunnan kokouksissa sekä seurantaryhmän kokouksissa. Kuntayhtymän talouden ja toiminnan toteutumaa voi seurata www.kymsote.fi -sivuston kautta.

Riskianalyysi

Toimintavuosi 2019 on ollut haasteellinen niin kaupungin kuin kuntayhtymän näkökulmasta. Kouvolan kaupungin talouden sopeuttamiseen liittyen on kuntayhtymän talouden toteutumaa seurattu tiiviisti. Elokuun tilanteen perusteella Kymsoten tulosenuste vuodelta 2019 on 13-14 milj. euroa alijäämäinen. Kuntayhtymän talousarvioon 2019 sisältyy 4,6 milj. euron talouden tasapainottaminen. Syys-joulukuussa on arvioitu kuntayhtymän toimintakuluissa syntyvän säästöä osallisuuden palveluissa 0,4 milj. euroa ja tukipalveluissa 2,6 milj. euroa. Riskinä on, että kustannusten hallinnasta huolimatta syntyvä alijäämä on arvioitua korkeampi.

Kuntayhtymässä on valmistunut Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus asiantuntijatyöryhmän raportti. Kouvolan kaupunginhallitus on antanut kokouksessaan 12.8.2019 lausunnon raportin osalta. Kymsote laatii em. raportin pohjalta erillisen aikataulutetun toimeenpanosuunnitelman syksyn 2019 aikana. Asiantuntijatyöryhmän raportin pohjalta Kouvolan kaupunki on lausunnossaan edellyttänyt erillisen strategisen tilasuunnitelman laadintaa, jotta jäsenkunnissa voidaan ennakoita kiinteistöjen muutokseen. Lisäksi kaupunki esittää näkemyksensä, että kuntayhtymän kuntoutustointi tulee kokonaisuudessaan keskittää Pohjois-Kymen sairaalaan (tulevaan Ratamokeskukseen).

Kuntayhtymän jäsenkuntien kuntajohtajien neuvottelukunta on kokoontunut kuukausittain. Palvelusopimuksessa sovitun seurantaryhmän työskentely käynnistyi maaliskuussa 2019. Seurantaan liittyvien keskeisten indikaattoreiden määrittely on osin kesken. Seurantaryhmän kokouksissa on raportoitu toiminnan toteutumista palveluittain.

Kouvolan kaupungin ja kuntayhtymän väliseen palvelusopimukseen on kirjattu yhteiset kehittämisasiat toimintavuoden 2019 aikana. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta on käynnistetty maakunnallisen hyvinvointikertomuksen laadintaan liittyvä yhteistyö. Yhteisesti on sovittu, että em. hyvinvointikertomuksen laadinnasta vastaa Kymsote ja maakunnallinen hyvinvointikertomus valmistuu keväällä 2020. Kouvolassa kauppakeskus Waltarissa on käynnistynyt kaupungin ja kuntayhtymän yhteistyönä Hyvinvointipiste Virtaamon toiminta. Toiminnan arvioinnin ja seurannan toteuttamiseksi on sovittu yhteistyöneuvottelut molempien toimijoiden kesken.

TYP-toimintaan liittyvän ohjausryhmän toiminta on käynnistynyt suunnitellusti sekä ky:n työllisyyden palvelut raportoi työmarkkinatuen toteutumasta kuukausittain jäsenkunnille. Kouvolan kaupungin viranhaltijat ja kuntayhtymän työelämäpalveluiden edustajien yhteinen palaveri toteutui elokuussa 2019. Työmarkkinatuen kuntaosuuden toteutuma on ollut 1-8/2019 Kouvolan osalta lähes 2018 toimintavuoden mukainen. Edelleen tulee yhteistyössä toimijoiden kanssa sopia selkeästi toimenpiteistä ja vastuista, joilla voidaan vaikuttaa työmarkkinatuen kuntaosuuden toteutumaa. Kymsotella on ollut haasteita toteuttaa pitkään työttömänä olleiden toimintakyvyn – ja terveydentilan arviointeja suunnitellusti. Kuntayhtymä on linjannut, että Hoikussa tullaan toteuttamaan kunnittain em. asiakasryhmän arviointeja loppuvuoden aikana. Kokonaisvaltaista asiakkuuden arviointia ja asiakasohjausta tulee entisestään vahvistaa.

Kuntayhtymän ja kaupungin välisessä yhteistyössä on jo valmistelun aikana tunnistettu riskinä se, että keskeisiä yhdyspintoja ei tunnisteta tai verkostomainen toimintamalli ei toteudu suunnitellusti sekä, että keskeisten yhdyspintoihin liittyvien asiakasprosessien arviointi ja uudistaminen eivät toteudu suunnitellusti. Keskeistä on yhteisessä työssä vahvistaa ennalta ehkäisevää ja ennakkoivaa toimintatapaa sekä kuntalaisen toimintakykyä ylläpitävää toimintaa. Päihde- ja mielenterveyspalveluiden sekä lasten ja nuorten palveluiden osalta yhteistyöneuvottelut toteutuneet, mutta keskeisten yhdyspintoihin liittyvien asiakkuuksien osalta valmistelu on vielä kesken. Erityisesti alle 18 –vuotiaiden päihde- ja mielenterveyspalveluiden toteutuksessa on haasteita.

Alkuvuoden aikana on tunnistettu perusopetuksen psyykkareiden ja liikunnanohjaajien kirjaamismahdollisuuden tarve kuntayhtymän asiakas- ja potilastietojärjestelmään. Kuntajohtajien esityksestä on käynnistetty asiakas- ja potilastietojärjestelmän osalta selvitystyö ao. järjestelmän muuttamisesta monitoimijamalliin ja valmistelua varten on nimetty keskeiset viranhaltijat niin kaupungin kuin kuntayhtymän puolelta. Em. valmistelu on edelleen kesken.

Talous

Yhteistoiminta 1000 e	TA 2019	Ta-muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-8/2019	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	1 200	0	1 200	531	669	44,2	1 263
Myyntitulot	0	0	0	203	-203		203
Maksutulot	0	0	0	-259	259		-259
Tuet ja avustukset	1 200	0	1 200	468	732	39	1 200
Muut toimintatulot	0	0	0	119	-119		119
Toimintamenot	-321 700	0	-321 700	-220 523	-101 177	68,5	-335 582
Henkilöstömenot	-4 151	0	-4 151	-3 170	-981	76,4	-4 774
Palkat ja palkkiot	0	0	0	-25	25		-25
Henkilösivumenot	-4 151	0	-4 151	-3 145	-1 006	75,8	-4 749
Eläkemenot	-4 151	0	-4 151	-3 147	-1 004	75,8	-4 751
Muut henkilösivumenot	0	0	0	2	-2		2
Palvelujen ostot	-317 523	0	-317 523	-217 269	-100 254	68,4	-330 723
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	-55	55		-55
Avustukset	-26	0	-26	-32	6	123	-32
Muut toimintamenot	0	0	0	2	-2		2
Toimintakate	-320 500	0	-320 500	-219 993	-100 507	68,6	-334 319

3.2 Konsernipalvelut

Konsernipalveluihin kuuluu tarkastuslautakunta sekä muu kaupunginhallituksen alainen konsernipalvelujen toiminta. Konsernipalvelujen tehtävä on valmistella kaupunkistrategian ja muiden konsernia ohjaavien linjausten laadintaa kuten omistajapolitiikkaa, hankintaohjeistusta, palvelustrategiaa, henkilöstöohjelmaa, maapoliittista ohjelmaa sekä tukea johtamista, kehittämistä ja päätöksentekoa tuottamalla ajantasaista tietoa konsernin toiminnasta ja toimintaympäristön muutoksista.

Talous

Konsernipalvelut 1000 e	TA 2019	Ta-muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-8/2019	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	62 407	-3 700	58 707	38 338	20 369	65,3	58 102
Myyntitulot	1 171	0	1 171	1 254	-83	107,1	1 365
Maksutulot	0	0	0	0	0		1 560
Tuet ja avustukset	1 596	0	1 596	367	1 229	23,0	5 517
Muut toimintatulot	59 640	-3 700	55 940	36 717	19 223	65,6	55 177
 Valmistus omaan käyttöön	 300	 0	 300	 172	 128	 57,3	 300
Toimintamenot	-64 248	2 743	-61 505	-38 959	-22 545	63,3	-60 317
Henkilöstömenot	-8 780	397	-8 383	-5 737	-2 646	68,4	-8 225
Palkat ja palkkiot	-7 009	327	-6 681	-4 536	-2 145	67,9	-6 555
Henkilösivumenot	-1 772	70	-1 702	-1 201	-501	70,6	-1 670
Eläkemeno	-1 553	58	-1 495	-1 067	-428	71,4	-1 436
Muut henkilösivumenot	-218	11	-207	-134	-73	64,7	-234
Palvelujen ostot	-34 315	-1 383	-35 698	-22 298	-13 400	62,5	-33 919
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 001	29	-10 972	-6 576	-4 396	59,9	-10 681
Avustukset	-1 811	0	-1 811	-825	-986	45,6	-1 500
Muut toimintamenot	-8 341	3 700	-4 641	-3 524	-1 118	75,9	-4 346
Toimintakate	-1 540	-957	-2 497	-450	-2 048	18,0	-1 915
 Poistot ja arvonalentumiset	 -11 616	 0	 -11 616	 -7 977	 -3 639	 68,7	 -11 631

Tarkastuslautakunta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toimintakatteen toteutuma elokuun lopussa oli 67,4 %, eli hieman yli tasaisen kertymän 66,7 %. Toimintakate jää kuitenkin alle talousarvion arviointi- ja tarkastuspalveluissa tehtyjen säästöjen vuoksi (89,9 %).

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Tarkastuslautakunnan arviointi jatkuu kesäkuussa hyväksytyn arviointisuunnitelman ja työohjelman mukaisesti. Syksyn 2019 aikana arviointi- ja tarkastuspalveluissa toimii yksi henkilö.

Lautakunnalle määritellyt taloudelliset tavoitteet ovat alkuvuonna toteutuneet lähes talousarvion mukaan. Talouden seuranta on jatkuvaa. Mahdollisiin poikkeamiin reagoidaan välittömästi.

Riskianalyysi

Tarkastuslautakunnan alaisena toimivassa arviointi- ja tarkastuspalveluissa on henkilöriski. Palvelussa on yksi henkilö. Riskiin tulisi varauduttava huolehtimalla riittävästä henkilöresurssista ja osaamisesta. Tietoturvariskejä ehkäistään noudattamalla annettuja tietoturvaohjeita.

Talous

Tarkastuslautakunta 1000 e	TA 2019	Ta-muu- tos	Muu- tettu TA 2019	Toteu- tuma 1-8/2019	Poik- keama	Tot- %	Ennuste TP 2019
Toimintamenot	-227	0	-227	-153	-74	67,4	-204
Henkilöstömenot	-146	0	-146	-109	-36	75	-138
138 Palkat ja palkkiot	-123	0	-123	-90	-33	73	-115
Henkilösivumenot	-23	0	-23	-20	-3	85,6	-23
Eläkemenot	-19	0	-19	-17	-2	88,4	-19
Muut henkilösivumenot	-4	0	-4	-3	-1	70,6	-4
Palvelujen ostot	-64	0	-64	-33	-31	51,8	-49
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	0	-2	0	-1	15,5	-1
Muut toimintamenot	-16	0	-16	-11	-5	66,7	-16
Toimintakate	-227	0	-227	-153	-74	67,4	-204

Kaupunginhallitus

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toimintakatteen toteutuma on 13,1 % elokuun lopussa. Ennusteessa on huomioitu kaupunginvaltuuston 23.9.2019 hyväksymät säästöt. Toimintatulojen arvioidaan toteutuvan noin 0,3 milj. euroa ennakoitua pienempinä. Mm. tulostuspalvelun tulokertymä sekä vaaleista maksettava korvaus jäävät ennakoitua pienemmiksi. Toimintamenojen arvioidaan toteutuvan noin 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä, alkuperäiseen talousarvioon nähden muutos on -3,9 milj. euroa. Alitus muodostuu eri kululajien säästöistä. Tilapalvelujen tavoitteet tarpeettomien tilojen myymisestä, purkamisesta ja tilojen tiivistämisestä toteutuvat vuoden loppuun mennessä. Purkamiset on saatu käyntiin. Toimintakatteen ennakoidaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisena. Kiinteistöjen myyntilista on valmistunut syyskuun aikana. Myyntiä vauhditetaan, kun saadaan hyväksyntä listalle.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Hallintopalvelujen esimiesresurssi on ollut alkuvuodesta vajavainen johtuen kahden henkilön virkavapaasta, mikä on hidastanut toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista, koska niihin liittyvä kehittämistyö on viivästynyt. Rakennusvalvonnan paperiarkiston skannausta on jouduttu siirtämään kahdella vuodella johtuen kaupungin talouden tilasta.

Huhtikuusta kesäkuuhun kestäneet henkilöstövähennyksiä koskeneet yt-neuvottelut sekä organisaatiomuutoksen valmistelu aiheuttivat paljon työtä ja prosessi sitoi konsernipalvelujen resursseja. Tämä on hidastanut muuta kehittämistyötä ja sillä voi olla vaikutusta kuluvan vuoden toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen. Kaupungin sairauspoissaolot ovat laskussa, mutta talouden tasapainottamiseen liittyvät toimenpiteet aiheuttavat edelleen haasteita työhyvinvointijohtamiselle ja sairauspoissaolojen vähentämiselle. Työterveyspalvelujen haltuunotto on ollut käynnissä alkuvuoden ja se on edennyt lähes suunnitelmien mukaisesti. Sirius -työkykyjohtamisen järjestelmän käyttöönotto siirtyi kuitenkin syksyyn. Korvaavan työn käytön laajentaminen vaatii vielä myös toimenpiteitä. Työhyvinvointijohtamisen arviointi on toteutettu alkuvuodesta, mutta henkilöstöohjelman laatiminen käynnistyy vasta syyskuussa.

Kolme uuden aluetoimikunnan työ käynnistyi kesänaikana. Kaikille aluetoimikunnille on järjestetty opastusta mm. karttapalvelun käyttöön ja tuettu verkostotyössä. Strategiaohjauksen ja ohjelmajohtamisen uusi toimintamalli on otettu käyttöön.

Tietohallinnossa toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuttamisen turvaamiseksi on parannettu toimenpidekokonaisuuksien suunnittelutarkkuutta ja seurantaa. Tietohallinnon ohjelmisto-omaisuudenhallinnan seurantatoimenpiteillä on tavoitteena koko kaupungin lisenssi ja ohjelmisto-omaisuuden optimointi.

Tilapalvelujen tavoitteet tarpeettomien tilojen myymisestä, purkamisesta ja tilojen tiivistämisestä toteutuvat vuoden loppuun mennessä. Purkamiset on saatu käyntiin. Kiinteistöjen myyntilista on valmistunut syyskuussa.

Riskianalyysi

Konsernipalvelujen riskit ovat pääosin yhteneviä kaupungin yhteisten riskien kanssa. Merkittävimmäksi riskiksi on muodostunut henkilöriski. Talouden sopeuttamistarpeet ja henkilöstön vähentämistä koskevat tavoitteet ovat lisänneet avainhenkilöriskiä. Esimerkiksi tietohallinnon osalta palveluiden digitalisoinnin osalta on toteutumassa henkilöriski, josta osa suunnitelluista tehtäväkokonaisuuksista jää toteutumatta. Myös hyvinvoinnin kokonaisuudessa merkittävin riski on henkilöriski. Hyvinvoinnin palveluyksikön asiakkaan ja kuntalaisen osallisuuden tukemisessa työskentelee yksi henkilö, joka vastaa asiakaslähtöisyyden vahvistamisesta kaikkien ikäryhmien osalta. Henkilöstön työaikaa on toimintavuoden aikana sitonut merkittävästi Hyvinvoinnin kasvun –ohjelmakokonaisuuden laadinta.

Samanaikaisesti, kun henkilöstömäärää tulisi sopeuttaa, olisi hankittava myös uutta osaamista. Erityisesti digitalisaation edellyttämään osaamiseen on panostettava, jotta prosesseja voidaan kehittää siten, että manuaalinen työ vähenee ja tuottavuus kasvaa. Samalla, kun prosesseja sähköistetään, niin tietojärjestelmäriskit kasvavat integraatioiden lisääntyessä eri järjestelmien välillä. Henkilöstöpalvelut ovat kehittämässä yhteistyössä tietohallinnon ja sidosryhmien kanssa HR-järjestelmäympäristön hallintamallia erityisesti häiriötilanteiden varalta. Myös Sympa HR -järjestelmää kehitetään siten, että se palvelisi paremmin ja virheet sekä manuaalinen työ ja korjaukset vähenisivät. Talouden tasapainottamiseen liittyvät muutokset ja yt-neuvottelut aiheuttavat haasteita henkilöstön työhyvinvoinnille, jolloin muutosjohtamisen ja viestinnän merkitys korostuu. Työterveyshuollon prosesseja on kehitetty siten, että huomiota kiinnitetään aiempaa enemmän työkykyriskeihin.

Rahoitusriskien hallintaa tehdään korkosuojauskien, kiinteäkorkoisten lainojen ja sijoitussalkun kautta. Myös vastapuolien luottoluokitusten tarkistamisella hallitaan rahoitusriskejä. Maksuvalmius turvataan lyhytaikaisilla kuntatodistuslainoilla, joiden enimmäismäärä nostettiin alkuvuodesta 60 milj. euroon. Rahoituksen riittävyden turvaamiseksi on lähes koko vuoden ollut käytössä ko. kuntatodistuslainoja. Kaupungin taloudellisen tilanteen turvaamiseksi kaupunginhallitus on määritellyt säästötoimenpiteitä aiempien jo talousarviossa hyväksytyjen lisäksi ja näistä on tehty talousarviomuutokset.

Hallinnon uusien järjestelmien osalta sähköisen kokoushallinnan laajentaminen on toteutettu 30.6. mennessä 11 toimielimen osalta. Kymen jätelautakunnalle ja keskusvaalilautakunnalle sähköisen kokoushallinnan käyttöönotto ei olisi ollut kustannustehokas vaihtoehto, minkä vuoksi niiden osalta käyttöönotosta luovuttiin. Muiden 11 toimielimen osalta sähköisen kokoushallinnan käyttöönotto on tapahtunut sujuvasti, ja riskienhallinta on näiltä osin ollut onnistunutta. Cloudia-sopimushallinnan implementaatio on ollut 31.8. kesken, ja järjestelmän käyttöönottoon liittyvää riskiä on pyritty hallitsemaan järjestämällä yhteinen koulutus ja tiedottamalla siitä laajasti kaikilla toimialoilla.

Hyvinvoinnin palveluyksikköön sisältyy keskeisten yhdyspintojen tunnistaminen ja kehittäminen Kymsoten yhteistyössä Kymsoten kanssa. Yhteinen toiminta on osin käynnistynyt (esim. Hyvinvointipiste Virtaamo ja maakunnallinen hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä toiminta). Työllisyyden edistämisen palveluissa on edelleen merkittäviä haasteita ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kuntakohtainen toteutuma tulee olemaan edellisen toimintavuoden kaltainen. Keskeisenä riskinä on yhteisen ajan allakointi niin kaupungin kuin Kymsoten puolella, koska samaan aikaan kuntayhtymässä on toteutettu yhteistoimintamenettelyyn liittyvät neuvottelut ja vastaavasti kaupungin puolella on toteutettu talouden tasapainottamiseen ja yhteistoimintamenettelyyn liittyviä toimenpiteitä.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategiaohjelma		Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen		Hallittu vakaa talous		
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Toimintakatteen maltillinen kasvu		Toimintakatteen kehitys on tasaantunut, mutta tilinpää-tösarvio ylittää tavoitteen. Talouden sopeuttamistoimen-piteet ovat käynnissä.		
Mittari				
Toimintakatteen muutosprosentti (%)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019	
	-1,10	2,30	1,30	
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Työympäristöjen, toimintamallien ja toimitilaver-kon kehittäminen. Tilojen turvallisuuden ja ter-veellisuuden kehittäminen.		Kouluverkon kiinteistöjen kiinteistökierrokset on tehty ja kuntoarvio tehty. Toimitiloja koskevat selvitykset ovat val-mistuneet. Kiinteistöjen myyntisuunnitelma valmistuu 9/2019. Sisäilmaprosessia uudistettu ja dokumentointi meneillään. Kiinteistötietojärjestelmän käyttöönotto me-neillään.		
Mittari				
Käytössä olevat tilat (k-m2)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019	
	502 590,00	494 000,00	492 530,00	

Strategiaohjelma		Strategiatavoite		
Hyvinvoinnin kasvu		Liikuttavin kaupunki 		
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Joukkoliikenteen käytettävyyden kehittäminen ja sujuvan toiminnan varmistaminen tulevissa reitti-alueiden maankäytön muutoksissa. Raideliikenteen kehittämisprojektin käynnistäminen.		Joukkoliikenteen mobiilikertalippu on otettu käyttöön. Yhdessä kouvola.digitransit.fi -palvelun kanssa joukkoliikenteen asiakaslähtöisyyttä on parannettu. Uusissa valmisteluissa sopimuksissa on otettu huomioon lisävuorojen tarve. Henkilöjunaliikenteen Kotka-Kouvola kehittäminen valittiin yhdeksi valtakunnalliseksi pilottikohteeksi, jota on edistetty yhteistyössä asianosaisten toimijoiden kanssa. Tähän mennessä on päätetty, että yhteysvälin junavuorotarjontaa lisätään kahdella vuoroparilla joulukuussa 2019 yhteensä yhdeksään edestakaiseen junavuuroon. Samalla junavuorojen aikataulut muutetaan nykyistä asiakaslähtöisemmäksi.		
Mittari				
Joukkoliikenteen nousujen määrä (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019	
	1 226 342,00	811 497,00	1 300 000,00	
Strategiaohjelma		Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen		Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		

Työhyvinvointijohtaminen paranee ja sairauspoissaolot vähenevät.		Työterveyspalvelujen haltuunottoa on toteutettu alkuvuosi. Työhyvinvointijohtamisen arviointi tehty tammi-kuussa ja työpaja pidetty 14.2.2019. Kehittämistoimenpiteistä päätetään henkilöstöohjelman laatimisen yhteydessä. Työkyvyn toimintamallin ja päihdeohjelman päivitys on käynnissä. Korvaavan työn ohjeet on hyväksytty kh:ssa 28.1.2019. Talouden sopeuttamistarpeet ja yt-menettely ovat aiheuttaneet haasteita työhyvinvoinnille. Henkilöstöjohtamista ja sitoutumista yhteisten toimintamallien noudattamiseen tulee parantaa. Työkykyongelmiin pitää tarttua varhaisemmassa vaiheessa. Mahdollisuuksia käyttää korvaavaa työtä tulee hyödyntää nykyistä paremmin.	
Mittari			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	19,20	11,00	16,00
Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Hyvinvoinnin kasvu	Palvelujen vaivaton saanti		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Sote-palvelujen järjestäminen laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja yhdenvertaisesti.	Kymsoten Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus asian- tuntijatyöryhmän raportti valmistunut 6/2019 ja kaupunginhallitus on antanut lausuntonsa ao. raporttiin 12.8.2019 kokouksessa. Kymsoten talouden ja toiminnan seurannasivut (www.kymsote.fi) ovat käytössä. Kymsoten talouden ennuste on alijäämäinen vuodelta 2019 (tilanne 1-8/2019 -13,9M€ alijäämä). Kouvola maksuosuuden toteutuma tulee ennakoitua korkeampi. Kouvola maksuosuutta perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen osalta tarkistettiin 6/2019 ja maksuosuus kohosi TP2018 toteutuman perusteella +0,6 M€. Keskeisenä riskinä on, että Kymsoten alijäämä ennuste 2019 kasvaa arvioidusta ja Kouvola maksuosuuden muutos tulee olemaan ennakoitua korkeampi.		
Mittari			
Kustannuskehitys (%)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
			1,50
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
24/7 asiointimallin ja -ratkaisun suunnittelu ja projektointi.	Sähköisen asiointimallin projektointi ja itse käynnistymisen siirtyy vuodelle 2020. Sähköisen asioinnin kehittämisen tavoitteita arvioidaan kaupunkitason ratkaisuna huomioiden projektin käynnistymisajankohdan tilanne.		
Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Statuksen kasvu	Rohkeita kokeiluja		

Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Verkostomaisen toiminnan käynnistäminen. Luodaan yhteiset tulevaisuuden tavoitteet moniammatillisille verkostoille sekä yritysverkostolle elinvoiman ja hyvinvoinnin kasvattamiseksi. Vahvistetaan verkostoissa toimimista ja verkostojohtamisen osaamista.		Elinvoiman kasvu ja Hyvinvoinnin kasvu -ohjelmat on laadittu sidosryhmien kanssa. Suunnittelua ja toimenpiteitä on laadittu verkostotyönä. Ohjelmien lausuntokierroksella elokuussa saatiin lausuntoja Elinvoiman kasvu -ohjelmaan 12 taholta ja Hyvinvoinnin kasvu –ohjelmaan 5 taholta. Kaupunginvaltuusto käsittelee kasvuohjelmien hyväksymistä kokouksessaan 23.9.2019. Verkostotyön tavoite on syventää yhteistyö käytännön tasolla elinvoiman kantoketjien ja hyvinvointitavoitteiden kasvualustoiksi (esim. osaaminen, logistiikkasektori, terveyden edistäminen). Kasvualustojen pyörittäminen tulee resursoida ja aloitukset aikatauluttaa ohjelmakaudelle 2020-2023. Hyvinvoinnin kasvutavoitteet vuonna 2020 ovat Monimuotoinen luontokosketus, Monipalvelukeskus Kouvola Koodi ja Perheystävällinen Kouvola.		
Mittari				
Osallistuneet yritykset, järjestöt ja instituutiot (kpl)		Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
		0,00	36,00	20,00
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Aluetoiminta on käynnistynyt. Alueen asukkaat, yritykset ja järjestöt ovat aktivoituneet yhdessä tekemiseen.		Elimäen, Kuusankosken ja Kouvola keskustan alueen aluetoimikunnat on nimitetty (KV 27.5.2019 §58). Yhteinen aloitustilaisuus järjestettiin 18.6.2019. Aluetoimikunnille on järjestetty opastusta karttapalvelun käyttöön ja tuettu verkostotyötä. Kaupungin viranhaltijoita on informoitu aluetoimikuntien toiminnasta ja kerrottu aluetoiminnan mahdollisuuksista.		
Mittari				
Aluetoimikuntien toteuttamat ideat (kpl)		Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
		0,00	6,00	5,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite
Elinvoiman kasvu	Törmäyttävä korkeakoulu
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio
Paikallisesti suoritettavissa olevan maisteriohjelman käynnistäminen.	Korkeakoulutuksen kehittäminen on tunnistettu verkoston elinvoimatyössä keskeiseksi kasvuteoksi. Asiantuntija- ja koulutusinstituutioiden kanssa on aloitettu verkostokeskustelu koulutuksen kehittämistoimenpiteiden tunnistamiseksi. Toimenpidelistausta on tuotettu elinvoiman kasvu-ohjelman toimenpidepankkiin. Koulutuksen kehittämissuunnitelman laadinta tulisi resursoida ja priorisoida viimeistään taloussuunnittelukaudelle 2020-2022.

Strategiaohjelma		Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen		Uudet toimintatavat		
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Ohjelma- ja projektihallinnan käynnistäminen.		Elinvoiman kasvuohjelman valmistelun yhteydessä on käynyt ilmi, että sisäisen projektinhallinnan sijaan olisi vieläkin tärkeämpää panostaa verkostomaisen kehittämisrahoituksen koordinointiin ja TKI-rahoitushakuihin alueellisesti yhteistyössä. Strategiayksikössä kartoitettu Kouvola alueen kehittämis- ja investointirahoituksen kanavia. Nyt EU-rahoituksia kehittämisrahoitus jää osin käyttämättä. Sisäisen projektihallinnan resursointi karsittiin talousarviosta 2019		
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Digitalisoidaan palvelut.		Tavoitetta toteutetaan viiden toimenpidekokonaisuuden kautta. HR-järjestelmäympäristöön liittyvien järjestelmien palvelunhallinnan parantaminen on käynnissä. Kouvola on mukana suurten kaupunkien avoimien rajapintojen ja avoimien ohjelmistotuotteiden yhteisen hallinnointimallin kehittämisen projektissa. Digitalisoitavien palveluiden tuotantokustannukset arvioidaan palveluittain. Palvelujen digitalisointi käynnissä, mutta toteutuneella henkilöriskillä on vaikutuksia digitalisointiasteen kehittymiseen hidastavasti.		
Mittari				
Digitalisoitujen palveluiden tuotantokustannusten muutos (%)		Lähtöarvo	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
				-20,00
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Digitaalisen turvallisuuden kokonaiskuva. Laaditaan toimenpidesuunnitelmat ja käynnistetään toteutus. Tehdään tietotilinpäätös.		Kaupunginhallitus on hyväksynyt Digitaalisen turvallisuuden politiikan ja Tietosuojapolitiikan. Tietotilinpäätöksen sisältörunko on valmiina. Tietoturvariskien hallintamallia valmistellaan. Toimenpidesuunnittelu etenee pääsosan suunnitellusti, mutta toteutuneista henkilöriskeistä johtuen suunniteltuja toimenpiteitä priorisoidaan ja aikataulutetaan uudelleen.		
Mittari				
Toteutumisaste (%)		Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
		0,00	60,00	100,00
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Hallinnon prosessien tehostaminen digitalisatiota hyödyntämällä.		Sähköinen kokoushallinta on otettu käyttöön 30.6. mennessä 11 toimieliimessä. Sähköistä kokoushallintaa ei oteta käyttöön keskusvaalilautakunnassa eikä Kymen jätelautakunnassa, koska ko. toimieliimet kokoontuvat muita harvemmin, eikä järjestelmän käyttö tällöin tuottaisi toivottua kustannustehokkuutta. Sähköisen tiedonhallinnan käyttöönoton valmistelua on jatkettu TOS/TOJ-projektina ajalla 1-8/2019. Sähköisen arkistoratkaisun kilpailutus on valmisteltu kevään ja kesän aikana, kilpailutus toteutetaan ajalla 9-10/2019.		

Mittari			
Sähköisen kokoushallinnan piirissä olevien toimielinten määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2018	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	1,00	11,00	13,00
Sähköisen tiedonhallinnan ja -arkistoinnin piirissä olevien järjestelmien määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2018	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	0,00	0,00	1,00

Talous

Kaupunginhallitus 1000 e	TA 2019	Ta-muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-8/2019	Poikkeama	Tot- %	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	62 407	-3 700	58 707	38 338	20 369	65,3	58 102
Myyntitulot	1 171	0	1 171	1 254	-83	107	1 365
Tuet ja avustukset	1 596	0	1 596	367	1 229	23	1 560
Muut toimintatulot	59 640	-3 700	55 940	36 717	19 223	65,6	55 177
Valmistus omaan käyttöön	300	0	300	172	128	57,3	300
Toimintamenot	-64 020	2 743	-61 277	-38 806	-22 471	63,3	-60 113
Henkilöstömenot	-8 635	397	-8 238	-5 628	-2 610	68,3	-8 087
Palkat ja palkkiot	-6 886	327	-6 559	-4 446	-2 112	67,8	-6 440
Henkilösivumenot	-1 749	70	-1 679	-1 181	-498	70,4	-1 647
Eläkemenot	-1 534	58	-1 476	-1 050	-426	71,1	-1 417
Muut henkilösivumenot	-215	11	-204	-132	-72	64,6	-230
Palvelujen ostot	-34 251	-1 383	-35 634	-22 265	-13 369	62,5	-33 870
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 999	29	-10 970	-6 575	-4 394	59,9	-10 680
Avustukset	-1 811	0	-1 811	-825	-986	45,6	-1 500
Muut toimintamenot	-8 325	3 700	-4 625	-3 513	-1 112	76	-4 330
Toimintakate	-1 313	-957	-2 270	-296	-1 974	13,1	-1 711
Poistot ja arvonalentumiset	-11 616	0	-11 616	-7 977	-3 639	68,7	-11 631

Investoinnit 1 000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-8/2019	Poikkeama	Tot- %	Ennuste TP 2019
Investointitulot	1 750	0	1 750	1 147	-603	65,6	1 991
Rahoitusosuudet	1 750	0	1 750	907	-844	51,8	1 750
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	241	241		241
Investointimenot	-16 652	-400	-17 052	-6 024	11 028	35,3	-8 900
Netto	-14 902	-400	-15 302	-4 876	10 426	31,9	-7 150

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TA 2019	TOT. 30.4.2019
Henkilötyövuosina	115	119

3.3 Kasvatus ja opetus

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toimiala Kasvatus ja opetus

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toiminta kasvatus ja opetus –toimialalla on toteutunut talousarvion mukaisesti. Toimialan talous on toteutunut juuri tasaisen toteuman mukaisesti toimintakatteen ollessa 66,7 %. Palvelukohtaisesti toimintakate on ylittänyt tasaisen toteuman kasvun tuessa 72,5 % ja varhaiskasvatuksessa 67,4 %. Kasvun tuessa talous on tasapainottumassa koulunkäynnin ohjaajien kesäkeskeytysajan ja lomautusten kautta, syksyn ajaksi on vähennetty ohjaajaresursseja.

Kaupunginhallituksen velvoittamat palveluverkkoselvitykset valmisteltiin kevään ja kesän aikana lukiokoulutuksessa, varhaiskasvatuksessa ja nuorisopalveluissa. Perusopetuksen osalta lautakunnan ohjaamana laadittiin perusopetuksen kehittämisen toteuttamishjelma valtuuston hyväksymän 20-koulun mallin pohjalta.

Verkostomainen työote on laajasti käytössä ja verkostorakenne toimii. Vuosikello ohjaa verkoston toimintaa. Alueverkostot toimivat aktiivisesti. LAPE-kehittämistyöhön osallistutaan niin maakunnan kuin valtakunnankin tasolla. Yhteistyötä Kymsoten kanssa pyritään ylläpitämään ja lujittamaan.

Nuorisopalveluiden alueellisen toimintamallin suunnittelu on käynnistynyt. NuPa-talon toimintaa kehitetään edelleen. Toimintaympäristöä kehitetään yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Nuorisopalveluiden toimintamalleja ja tiloja tarkastellaan koko kaupungin alueella. Oppilas- ja opiskeluhuollon toimintamalleja kehitetään edelleen vastaamaan oppilaiden ja opiskelijoiden tuen tarpeeseen erityisesti nivelvaiheissa ja tuen tarpeen muuttuessa. Tuen jatkumoon kiinnitetään erityistä huomiota. Opiskeluhuollon palvelut ovat mukana joustavan esi- ja alkuopetuksen kehittämistyössä.

Uusi Kouvolan varhaiskasvatussuunnitelma on valmistunut 1.8.2019, keskeistä uudessa suunnitelmassa on lasten osallisuuden ja vaikuttamisen korostuminen entisestään. Yksityisessä päiväkotihoidossa on siirrytty asiakirjahallinnan osalta PSOP-palvelusetelijärjestelmään, joka tehostaa tilaajavastuun toteutumista. Varhaiskasvatuksen palveluverkko-selvitys on hyväksytty lautakunnassa 28.8.2019. Valkealan alueelle tulevasta yksityisestä palvelusetelipäiväkodista on tehty päätökset.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Kasvatus ja opetus –toimialan resurssien käyttöä seurataan suhteessa palvelutarpeen kehittymiseen ja toimintaan. Palveluissa ja yksiköissä seurataan talousarvion ja siitä johdetun käyttösuunnitelman toteutumista tarkasti. Havaintojen perusteella käynnistetään tarvittavia toimenpiteitä talouden ja toiminnan toteuttamiseksi. Sitoudutaan talouden tasapainottamiseen ja tehtyjen säästöpäätösten toteuttamiseen. Kotihoidon tuen kuntalisä on päätetty lakkauttaa 1.11.2019 alkaen.

Perusopetus on ennakoinut oppilasmäärien vähenemisen uudelle lukuvuodelle koulukohtaisesti, sen mukaisesti vähentänyt kouluille jaettavaa tuntikehystä. Alkaneelle lukuvuodelle on vähennetty myös jakotuntien määrää. Tänä vuonna kuudennelta luokalta siirtyi isompi oppilasmäärä yläkouluun kuin koulutulokkaita ensimmäiselle luokalle. Tästä johdosta pystyimme vähentämään opetusryhmiä. Opetustuntien vähentämisen kautta on vähentänyt tuntiopettajien määrää. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ostopalveluista on vähennetty kaksi ryhmää (Eskolanmäki ja Tehtaanmäki) ja siirretty omaksi toiminnaksi. Anjalan ja Sarkolan koulujen sekä Valkealan monitoimitalon valmistelua on tehty tilapalveluiden johdolla kevään aikana. Hankesuunnitelmat on viety lautakuntaan hyväksyttäväksi alkusyksystä.

Lukioiden kurssikehystä leikataan syksystä 2019 alkaen. Muutos ei kuitenkaan vaikuta koulutuspalvelujen tasoon. 1.8.2019 voimaan tuleva uusi lukiolaki asettaa koulutuksen järjestäjille velvoitteita mm. korkeakoulu- ja työelämäyhteistyölle sekä opiskelijoiden erityiseen tukeen ja opintojen ohjaukseen. Muutokseen on varauduttu henkilöstökoulutuksella. Lisäksi lukiouudistuksen toimeenpanoon haettiin ja saatiin OPH:n hankerahaa, joka mahdollistaa huolellisen valmistelun ja henkilöstön mukaan ottamisen. KSAO jatkaa ammatillisen koulutuksen reformin ja uuden organisaation sisään ajoa sekä valmistautuu opettajien vuosityöaikaan.

Investointien toteutuminen

Anjalan ja Sarkolan koulujen sekä Valkealan monitoimitilan valmistelua on tehty tilapalveluiden johdolla kevään aikana. Hanksuunnitelmat lautakuntaan syksyllä. Haanojan uusi päiväkotirakennus on valmistumassa maaliskuussa 2020.

KSAOn Utinkadun toimipisteen siiven peruskorjaus on alkanut toukokuussa. Syksyllä hyvinvoinnin ja palvelujen koulutusalat siirtyivät väistötiloihin entisiin liiketalouden tiloihin Salpausseläntäkadulle. Lukiokoulutuksessa ei investointeja.

Riskianalyysi

Kasvatus ja opetus -toimialan yksi keskeisin riski liittyy henkilöstöön, sen jaksamiseen ja muutosjohtamiseen. Uuden organisaation tuomat muutokset, tulossa olevat uudet yt-neuvottelut kuormittavat henkilöstöä ja epätietoisuus tulevista lisääntyy. Tämä voi aiheuttaa pahimmillaan motivaation laskua, heikentää työssäjaksamista, lisää sairaspöissa-oloja ja työntekijöiden poislähtöä.

Palveluverkkoselvityksiin sisältyvien toimipisteiden lakkauttamiset luovat henkilöstölle epävarmuutta ja kysymyksiä töiden jatkumisesta, mikä heijastuu työhyvinvointiin.

Palvelutarpeiden ennakoimattomat ja äkilliset muutokset saattavat aiheuttaa palveluissa ja erityisesti palveluyksiköissä tilanteita, joissa tehtävien toteuttaminen laadukkaasti vaikeutuu ja asiakkaan oikeus palveluun vaarantuu esim. varhaiskasvatuksen ryhmäkoot.

Pitempiaikaisena riskinä on rakennus- ja irtaimistoinvestointien jälkeinenjäätisyys sekä päätöksenteon hitaus palveluverkoissa. Strategiset linjaukset sekä johdonmukaiset ja kestävät päätökset palvelutasosta sekä niiden edellyttämistä palveluverkoista mahdollistavat kustannustehokkaat toteutukset sekä turvaa palveluiden laadun ja palvelukykyyn asiakkaiden hyväksi. Kymnsoten rooli ja sitoutuminen mm. yhteiseen verkostotyöhön ja yhteisiin investointeihin mm. perhekeskustiloja varten on vielä epävarmaa, mikä vaikeuttaa päätösten tekoa investoinneissa.

Toisen asteen koulutuksen kehittämisen toimenpiteet ja mm. KSAOn uuden organisaation käyttöönotto vievät aikaa ja kokonaisuuden kustannuksien nousuun ei päästä vaikuttamaan tarvittavalla nopeudella.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Statuksen kasvu	Koko kaupunki kasvattaa 		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Alueiden palveluita sekä järjestöjen yhteistyötä edistetään verkostojohtamisen keinoin lasten ja nuorten palveluissa.	Verkostotyötä ohjaa yhdessä valmisteltu verkostotyön vuosikello. Kaupunki- ja aluetason verkostojen kokoontuvat säännöllisesti. Palveluiden henkilöstö ja esimiehet ovat osallistuneet aktiivisesti verkostokokouksiin, Kymnsoten edustus myös. Verkostot ovat olleet mukana perusopetuksen kehittämistyössä mm. some-osaamisen somepolku. Yhteistyö poliisin kanssa aktivoitu ja toimintamallista sovittu. Toisella asteella yhteistyötä on avattu erityisesti korkeakoulujen suuntaan tavoitteella pyrkiä lisäämään opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksia ja tutustumista korkeakouluopiskeluun.		
Mittari			
Kaupunkitason verkoston toiminnan arviointi (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		3,60	4,00
Alueverkostojen toiminnan arviointi (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		3,00	4,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite
------------------	------------------

Sisäisen toiminnan kehittäminen	Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Kohdataan asiakas oikealla ""asenteella"".Palvelumuotoja kehitetään vastaamaan paremmin asiakkaan palvelutarpeita.	Asiakaslähtöiseen ja osallistavaan työotteeseen panostetaan ja asiaa pidetään säännöllisesti esillä. Toteutuu vielä vaihtelevasti palvelujen välillä. Toisen asteen koulutuksen toimintajärjestelmien kehittäminen jatkuvaa työtä. Nuori-sovaltuusto on kokoontunut säännöllisesti.		
Mittari			
Asiakastytytyväisyys (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		4,50	4,10
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Lisätään organisaation ymmärrystä hyvään asiakaskokemukseen johtavista tekijöistä. Kehitetään Askel-standardi tuottamaan kahden tasoista informaatiota organisaation kehittämistarpeisiin. Palvelualuemalli tuottaa palautteita. Tiedolla johtamisen prosessi on luotu.	Tiedolla johtamisen prosessin kehittäminen on käynnistetty kaikissa palveluissa. Johdon työpöytää on kehitetty tukemaan johtamista, KSAO:lle on tehty oma työpöytäsovellus		
Mittari			
Palvelujen arvio omasta toiminnasta (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
			4,00
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Vastuullinen ja valtuuttava johtamistapa joka osallistaa henkilöstöä toiminnan jatkuvaan parantamiseen.	Henkilöstön koulutussuunnittelu on käynnistetty palveluissa, ja työnohjaus mahdollistettu kaikissa palveluissa. Osaamisen jakaminen on otettu osaksi tutor-, liikkuva koulu ja oppilaskunnan ohjaajien toimintaa. Koulutuksissa on käytetty vertaiskouluttajia. Toimialan YT-ryhmässä käsitellään säännöllisesti työsuojelun ja henkilöstön hyvinvointiin liittyviä asioita.		
Mittari			
Koettu työhyvinvointi (1-10)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	7,70		7,90
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	14,70	6,20	14,00
Työskentelytavat ja vaikuttaminen (1-10)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	7,45		7,60

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Elinvoiman kasvu	Tulevaisuuden taidot 		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Lasten ja nuorten oman roolin vahvistaminen hyvinvoinnin edistämiseksi.	Kehittämistyö on käynnissä osana asiakasprosesseja. Uusi varhaiskasvatussuunnitelma on valmistunut ja siinä korostuu lasten vaikuttaminen ja osallisuus entisestään. Nuorisovaltuusto on ollut aktiivisesti mukana lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittämisessä, mm. perusopetuksen kehittämistrakaisun valmistelussa.		
Mittari			
Asiakastyytyväisyys (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		4,50	4,10
Palvelujen arvio omasta toiminnasta (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		3,00	4,10

Talous

Kasvatus ja opetuslautakunta 1000 e	TA 2019	Ta-muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-8/2019	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	9 860	0	9 860	6 557	3 303	66,5	9 860
Myyntitulot	2 714	0	2 714	1 500	1 215	55,3	2 714
Maksutulot	3 404	0	3 404	2 032	1 372	59,7	3 404
Tuet ja avustukset	3 591	0	3 591	2 851	740	79,4	3 591
Muut toimintatulot	151	0	151	174	-24	116	151
Toimintamenot	-157 829	0	-157 829	-105 285	-52 544	66,7	-157 151
Henkilöstömenot	-95 488	0	-95 488	-64 856	-30 633	67,9	-95 121
Palkat ja palkkiot	-77 055	0	-77 055	-52 293	-24 761	67,9	-76 753
Henkilösivumenot	-18 434	0	-18 434	-12 562	-5 871	68,1	-18 368
Eläkemenot	-15 816	0	-15 816	-10 856	-4 960	68,6	-15 761
Muut henkilösivumenot	-2 618	0	-2 618	-1 706	-911	65,2	-2 607
Palvelujen ostot	-22 519	0	-22 519	-14 580	-7 939	64,7	-22 323
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 419	0	-3 419	-2 357	-1 063	68,9	-3 364
Avustukset	-9 879	0	-9 879	-5 664	-4 215	57,3	-9 819
Muut toimintamenot	-26 523	0	-26 523	-17 829	-8 695	67,2	-26 523
Toimintakate	-147 969	0	-147 969	-98 728	-49 241	66,7	-147 291
Poistot ja arvonalentumiset	-47	0	-47	-37	-10	77,8	-47

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-8/2019
Henkilötyövuosina		2 035,50	1 954

Volyymit

Kasvun tuki	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-8/2019
Nuorisopalvelujen toimintaan osall. määrä	62 967	85 000	45 456
Ohjaamon asiakkuuksien määrä	2 323	2 000	2 158
yksilöasiakkaat	1 489	1 500	1 514
yhteisöasiakkaat	834	500	644
Varhaiskasvatus			
Päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito kk/yht, oma toiminta	27 825	28 000	18 659
Päiväkotitoiminta kk/yht , palveluseteli	7 383	7 200	4 870
Lapsia kotihoidontuen piirissä	1 118	1 120	644
Perusopetus			
Oppilasmäärä	7 445	7 500	7 314
Erityisen tuen oppilasmäärä	1 013	970	1 002
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osall. oppilaat	480	490	523
Kuljetusoppilaat (esi- ja perusop. lisäop, valmis-tava opetus)	1 593	1 600	1 572
Lukiokoulutus			
Päiväluokkiot/kurssit	1 979	2 002	1 956
Ilta-lukio/kurssit	391	350	367
Lukioiden opiskelijamäärä	1 357	1 360	1 338
Ammatillinen koulutus			
Ammatillinen koulutus opiskelijavuodet	2 167	2 256	1 710

3.4 Liikunta ja kulttuuri**Liikunta- ja kulttuurilautakunta**

Toimiala

Liikunta ja kulttuuri

Sitovuustaso

Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Liikunnan- ja kulttuurin toimialan talous on toteutunut suunnitellulla tavalla toimintakatteen ollessa 65,2 %. Tulot ovat toteutuneet n. 65 %, tähän odotetaan loppuvuodelle suotuisaa kehitystä. Henkilöstömenot ovat hiukan alle määrärahojen. Liikunta- ja kulttuuritoimiala pysyy TA 2019 raameissa ja tavoitteena on saavuttaa myös asetetut säästöt syksyn osalta

Liikuntapalveluiden talousarviota heikentävät yksittäiset tulonmenetykset joidenkin liikuntahallien osalta. Syksyllä on odotettavissa parantunutta tulovirtaa taksojen muutosten myötä. Liikuntaverkon selvitystyö on valmis, jonka myötä on odotettavissa parempaa resurssien kohdentamista jo tämän vuoden aikana. Vähenevän henkilöstöresurssien sovittaminen liikuntalain asettamiin vaatimuksiin on haaste työyhteisöissä.

Kulttuuripalveluissa on toimittu tiukassa talouskehyksessä, joka on vaikuttanut töiden järjestelyihin kirjastossa ja museossa. Toiminnot on saatu kuitenkin vietyä läpi. Kulttuuripalveluissa panostetaan asiakaspalautteen seuraamiseen, digitaalisten palvelujen kehittämiseen sekä yhteistyön lisäämiseen kolmannen sektorin ja erilaisten yhteisöjen ja verkostojen kanssa. Talouden tasapainottamistoimenpiteet ovat vienneet työaikaa pois kehittämisestä. Kesän tapahtumat olivat onnistuneita, joista erityisesti taiteiden yön Kouvolan talon ohjelma sai hyvää palautetta.

Yhteisöpalveluissa kulttuuritalojen kehittäminen jatkuu ja yhtiöittämisen selvittely on käynnissä, mikä on tuonut lisäkuuluja talousarvioon nähden. Yhdistystyö toteutuu suunnitellusti. Kuusankoskitaloon on saatu rakennettua lisää kokoustilaa, naulakko- ja aulapalveluita on uudistettu. Yhteisöpalveluiden palkat ovat yli suunnitellun, koska talousarvioon on lisätty kustannuksia talousarvion laadinnan jälkeen, mikä rasittaa taloutta. Tulos oikeutuu saatavien avustusten maksatuksen jälkeen. Kotoutumisen tuessa on alettu jalkauttaa kaupunginvaltuuston hyväksymää monikulttuurisuustyön kehittämissuunnitelmaa.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Toimialan säästöt alkavat toteutumaan jälkimmäisellä osalla vuotta sen myötä, kun rakenteita saadaan muutetuksi. Tulojen odotetaan myös kasvavan syksyn aikana. Osa loppuvuoden säästöistä on kriittisiä toiminnan kannalta.

Riskianalyysi

Henkilöresurssin riittävyys on turvattava, jotta palvelut saadaan tuotettua tavoitteiden ja säästöjen vaatimusten mukaisesti. Suurimpana riskeinä ovat toimintaympäristön muutos sekä liikuntapaikkojen peruskorjaustarve.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma		Strategiatavoite	
Statuksen kasvu		Asukkaat voimavarana	
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio	
Hyvinvointia edistävät palvelut tuodaan reaaliaikaisilla alustoilla kuntalaisten tarjolle		Kirjastossa saatettu loppuun aloitetut osiot. Liikunnan osalta työ on kesken. Liikuntaverkkoselvitys ja talouden sopeutus on vienyt kaiken henkilöresurssin.	
Mittari			
Uudenlaisten teknologiaa hyödyntävien palvelu- ja toimintamallien lanseeraus (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	28,00	30,00	35,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Hyvinvoinnin kasvu	Ennaltaehkäisevät palvelut		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asiakkaan oman roolin vahvistaminen hyvinvoinnin edistämiseksi	Liikunnassa otettu käyttöön uusia toimintamalleja omaehtoisen liikunnan tukemiseksi. Työmatkaliikunnan lisäämiseksi on tehty tempauksia. Kulttuuritarjonnassa on lisätty ikäihmisille kohdennettua palvelua. Kirjastossa aloitettu lapsiperheille kohdennettuja osallistuvia malleja kirjastopalveluiden kehittämiseksi.		
Mittari			
Toimintamallit käytössä (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	0,00	3,00	4,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Hyvinvoinnin kasvu	Innostava palveluasenne		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asiakaskokemuksen ymmärrystä lisätään	Liikuntaverkkoselvityksen pohjaksi kuultiin seurojen näkemykset tulevaisuuden tarpeista. Tulokset purettiin ja linjattiin kehittämistarpeet loppuraporttiin sekä monitoimihalliselvitykseen. Museon asiakaskokemustulos tulos oli 4,6 n.360 henkilöä. Tämä on varsin hyvin toteuttanut kävijöiden toiveita.		

Mittari			
Asiakastyytyväisyys (1-5)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	3,80	4,60	4,50

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Statuksen kasvu	Kaupunki palvelualustana 		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Liikunnan ja kulttuurin tuottamista edistetään järjestöjen elinvoimaisuutta lisäämällä.	Järjestöavustusten kriteerit uusiutumassa. Avustukset jaetaan perusosaan ja aktiiviosaan. Aktiivisuutta kuvaavia kriteereitä suunniteltu-> päätöksentekoon syyskuussa. Tapahtuma-avustuksissa aletaan painottamaan niiden kehittymismahdollisuuksia. Liikuntapalveluissa on seuraparlamentti tukemassa yhteistä suunnittelua seurojen kanssa. Maakunnallinen toimenpidesuunnitelma järjestöjen ja kuntien yhteistyöstä.		
Mittari			
Yhteishankkeiden/foorumien määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	19,00	12,00	25,00

Talous

Liikunta ja kulttuurilautakunta 1000 e	TA 2019	Ta-muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-8/2019	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	3 426	0	3 426	2 222	1 204	64,8	3 452
Myyntitulot	1 283	0	1 283	835	447	65,1	1 284
Maksutulot	497	0	497	305	192	61,3	509
Tuet ja avustukset	252	0	252	269	-17	107	252
Muut toimintatulot	1 395	0	1 395	813	582	58,3	1 407
Toimintamenot	-30 573	0	-30 573	-19 920	-10 653	65,2	-30 073
Henkilöstömenot	-7 233	0	-7 233	-4 552	-2 681	62,9	-7 173
Palkat ja palkkiot	-5 563	0	-5 563	-3 546	-2 016	63,8	-5 520
Henkilösivumenot	-1 670	0	-1 670	-1 005	-665	60,2	-1 653
Eläkemenot	-1 484	0	-1 484	-894	-590	60,3	-1 474
Muut henkilösivumenot	-187	0	-187	-111	-75	59,7	-179
Palvelujen ostot	-5 969	0	-5 969	-3 884	-2 085	65,1	-5 802
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 121	0	-1 121	-578	-543	51,6	-996
Avustukset	-4 109	0	-4 109	-2 819	-1 290	68,6	-4 098
Muut toimintamenot	-12 142	0	-12 142	-8 089	-4 053	66,6	-12 004
Toimintakate	-27 147	0	-27 147	-17 699	-9 448	65,2	-26 620
Poistot ja arvonalentumiset	-322	0	-322	-204	-118	63,4	-322

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TA 2019	Tot. 1-8/2019
Henkilötyövuosina	126,00	143

Volymit

Liikuntapalvelut	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-8/2019
Uimahallien kävijämäärä	292 847	310 000	176 102
Kuntosalien kävijämäärä		42 000	20 664
Liikuntapaikkojenkävijämäärä		1 800 000	1 193 466
Liikuntaryhmien kävijämäärä		13 000	13 718
Liikuntapalvelujen tapahtumien määrä		20	24
Kulttuuripalvelut			
Kirjastokäynnit	752 132	680 000	522 422
Museoiden kävijämäärä	11 362	20 000	9 523
Kansalaisopiston kurssilaisten määrä	20 279	16 000	17 059
Kulttuurikasvatuksen kävijämäärä	28 999	20 000	12 478
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä		17 000	12 337
Kirjaston tapahtumien määrä	548	500	292
Museoiden tapahtumien määrä	139	110	
Kansalaisopistontapahtumien määrä	60	40	19
Kulttuurikasvatuksen tapahtumien määrä	830	450	589
Kulttuuritapahtumien määrä		30	26
Yhteisöpalvelut			
Kulttuuritalojen kävijämäärä	123 815	110 000	73 979
Yritys- ja yhdistystyönkävijämäärä	1 589	800	443
Yritys- ja yhdistystyön tapahtumien määrä	88	50	21
Kehittämistyötä ko. palvelujen kanssa tekevien yhteisöjen määrä	39	40	25

3.5 Asuminen ja ympäristö**Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen**

Asuminen ja ympäristö toimialan talousarvio 2019 valmisteltiin edelliseen vuoteen verrattuna säästötavoitteiden johdosta hyvin tiukkana. Säästötavoitteita kohdistettiin erityisesti toimialan suurimpien palveluiden, kuten kiinteistöpalveluiden ja yhdyskuntatekniikan palveluihin mikä asettaa haasteita teknisen lautakunnan alaisten palveluiden talousarvion toteutumiselle. Lisähaasteita talousarvion toteutumiselle toi alkuvuoden poikkeuksellisen lumisen talvi, joka kasvatti merkittävästi palveluiden henkilöstökuluja sekä palveluiden ostoja kasvaneen lumen aurauksen ja kiinteistöjen talvikunnossapidon takia. Lisämääräraharavetta esitetään teknisen lautakunnan alaisille palveluille yhteensä 1,16 milj. euroa johtuen mm. liikennealueiden hoitoon ja RRT-hankkeeseen liittyviin käyttötaloudsmenoihin.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisten palvelujen sekä Maaseutulautakunnan alaisen maaseutupalvelun osalta talous on vakaammalla tasolla ja helpommin ennustettavissa. Ympäristöpalveluissa alkuvuonna kasvaneet tulot tasautavat rakennusvalvonnan tulojen alittumisen. Kymen Jätelautakunnan osalta toimintakate tasataan siten, että mahdollinen yli/alijäämä hyvitetään osakaskunnille. Maaseutupalvelujen osalta muutoksia aiheuttaa laajakaista-avustusten määräraha, josta jää käyttämättä n.0,45 milj. euroa. Kymijoen kyläkuuden hankkeet eivät ehdi valmistua kuluvaan vuoteen. Toimialan kokonaisylitys tulee olemaan noin 0,7 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon nähden ja muutettuun talousarvioon nähden 1,4 milj. euroa.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Talouden sopeuttamisen toimenpiteitä on toteutettu ja niitä pyritään noudattamaan käytettävissä olevien mahdollisuuksien mukaan. Osa säästötoimenpiteistä edellytti toimialasta riippumattomia päätöksiä muilla toimialoilla, joiden toteutuminen ei näy vielä kuluvaan vuoteen täysimääräisenä.

Investointien toteutuminen

Toimialan investointeihin on tehty talousarviomuutos RR-termiinalin rakentamiseen, johon on saatu tuloa 2,02 milj. euroa ja määrärahan vähennys 5,0 miljoonaa euroa. Kiinteät rakenteet ja laitteet/ uusininvestoinnit määrärahan vähennys 1,295 miljoonaa euroa ja korvausinvestoinnit määrärahan vähennys 0,515 miljoonaa euroa. Muutos on yhteensä 8,8 milj. euroa. Talousarviomuutos käsitellään teknisessä lautakunnassa 24.9.19.

Riskianalyysi

Henkilöstömäärän väheneminen näkyy työtehtävien hoidossa ja laadussa. Myös henkilöstön jaksaminen on koetuksella. Säästötoimenpiteiden myötä henkilöstöresurssit on alimitoitettu useilla palveluilla niiden tehtäviinsä nähden ja palveluverkon supistamistoimenpiteille on tarvetta.

Talous

Asuminen ja ympäristö 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-8/2019	Poik- keama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	47 991	0	47 991	31 679	16 312	66,0	47 651
Myyntitulot	37 703	0	37 703	24 908	12 794	66,1	37 407
Maksutulot	1 847	0	1 847	1 182	665	64,0	1 807
Tuet ja avustukset	466	0	466	251	215	53,9	466
Muut toimintatulot	7 976	0	7 976	5 337	2 639	66,9	7 676
 Valmistus omaan käyttöön	 2 600	 0	 2 600	 1 795	 805	 69,0	 2 600
Toimintamenot	-64 660	79	-64 581	-43 597	-20 984	67,5	-64 952
Henkilöstömenot	-36 288	79	-36 209	-23 062	-13 147	63,7	-36 170
Palkat ja palkkiot	-28 206	65	-28 141	-17 881	-10 260	63,5	-28 101
Henkilösivumenot	-8 082	14	-8 069	-5 181	-2 887	64,2	-8 068
Eläkemeno	-7 131	12	-7 119	-4 561	-2 558	64,1	-7 119
Muut henkilösivumenot	-952	2	-950	-620	-330	65,3	-949
Palvelujen ostot	-12 852	0	-12 852	-10 542	-2 311	82,0	-13 553
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 418	0	-8 418	-5 391	-3 027	64,0	-8 417
Avustukset	-1 575	0	-1 575	-901	-674	57,2	-1 125
Muut toimintamenot	-5 527	0	-5 527	-3 702	-1 825	67,0	-5 688
Toimintakate	-14 069	79	-13 990	-10 123	-3 867	72,4	-14 701
 Poistot ja arvonalentumiset	 -8 515	 0	 -8 515	 -6 014	 -2 501	 70,6	 -8 515

Investoinnit 1.000 e	Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-8/2019	Poik- keama	Tot-%	Ennuste 2019
Investointitulot	2 000	0	2 000	437	1563	21,8	4 000
Rahoitusosuudet	1 500	0	1 500	312	1 188	20,8	3 500
Pysyvien vastaavien myynnit	500	0	500	125	375	25,0	500
Investointimenot	-46 700	-1 750	-48 450	-22 014	26 436	45,4	-41 650
 Netto	 -44 700	 -1750	 -46 450	 -21 578	 -24 872	 46,5	 -37 650

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-8/2019
Henkilötyövuosina	941,23	888,54	811

Tekninen lautakunta

Toimiala

Asuminen ja ympäristö

Sitovuustaso

Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Teknisen lautakunnan alaisten palvelujen talouden toteutuma on kahdeksan kuukauden osalta ylittynyt runsaslumisen talven johdosta. Tämä näkyy yhdyskuntatekniikan palvelussa toimintakulujen kasvuna. Muiden palveluiden osalta toteutuma on lähes budjetoidun mukainen. Maaomaisuus- ja paikkatiedon palvelussa tontinmyyntituloissa tullaan jäämään alle budjetoidun, mutta metsien myyntitulot sekä asuntomessu-projektin tulot tulevat vastaavasti hieman ylittymään. Asuntomessuprojekti tulee menojen osalta jäämään myös talousarvion alle.

Alkuvuoden runsaslumisen talvi nosti henkilöstökuluja ja palvelujen ostoja merkittävästi. Kokonaisuutena henkilöstökulut tulevat pysymään talousarvion mukaisina. Tällä hetkellä ennustetaan, että teknisen lautakunnan toimintakate tulee ylittymään runsaslumisen talven sekä RRT-hankkeeseen liittyvien ylimääräisten käyttötalousmenojen johdosta noin 1,16 milj. euroa. Lisäksi taloudellisia haasteita lisää koko kaupunkia koskevat talouden tasapainottamistoimenpiteet.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Talouden tasapainottamisohjelmaa viedään hallitusti eteenpäin yhdessä tilaajien, esimiesten ja henkilöstön sekä luottamusmiesten ja työsuojelun kanssa. Ankarasta talvesta johtuviin talousarvioylityksiin sekä kasvaneisiin RRT- hankkeen kuluihin tehdään talousarvion muutosesitys.

Investointien toteutuminen

Yhdyskuntatekniikan investointien toteutuma elokuun lopussa on 45,8 % (netto). Maaomaisuus- ja paikkatiedon maanhankinta on edennyt suunnitellusti.

Kärkihankkeet

Toimialaa koskevat kärkihankkeet ovat edenneet suunnitellusti. **Asuntomessut Kouvolassa** pidettiin 12.7.-11.8.2019. Messukuukauden aikana Pioneeripuistoon tutustui noin 114 000 messuvierasta. Kesän aikana hankkeessa työskenteli messutoimiston viiden henkilön lisäksi 16 kesätyöntekijää, jotka toimivat bussioppaina sekä muissa messujen aikaisissa töissä. Median toinen ennakkoetki järjestettiin 28.5.2019 ja lehdistön ennakkoetäpäivä 11.7.2019. Pääosa hankkeen kuluista on toteutunut, mutta tulot tuloutuvat vasta syyskuussa.

Asemanseudun vaiheittain toteuttamisen suunnitelma on valmistunut kesäkuussa. Suunnitelmassa on huomioitu monitoimiareenan mahdollinen rakentaminen matkakeskus-kortteliin. Ensimmäisessä vaiheessa hyvin pienillä kaupungin investoinneilla olisi mahdollista toteuttaa kolme toimistorakennusta asemarakennuksen länsipuolelle radan varteen. Vaihtoehtoisessa ratkaisussa monitoimiareenan tilalle rakennettaisiin asuntoja. Tarvittavat pysäköintitilat rakennettaisiin myös vaiheittain. Keskustakortteleiden asemakaavan muutos jaettiin kahteen osaan ja kaupungin omistamien alueiden kaavaa valmisteltiin hyväksymiskäsittelyyn. Uudet liityntäpysäköintialueet ovat valmistuneet radan eteläpuolelle Kiskokadun varrelle. Myös Välikadun pysäköintialueen saneeraus valmistui kesän aikana. Asema-aukion siistiminen valmistui ennen asuntomessuja.

Kimolan kanavan rakennustyöt ja siihen liittyvät kaupungin vastuulla olevat Pyhäjärven satamapalveluhankkeet etenevät suunnitellusti.

Riskianalyysi

Toiminnallinen riski on säätötavoitteet sekä niistä aiheutuvat seuraukset palvelutason laskussa. Lisäksi sisäisiä riskejä on alimitoitettut henkilöstöresurssit useissa palveluissa sekä rakenteiden korjausvelan kasvu sekä katujen ja liikennealuiden kunto.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Hyvinvoinnin kasvu	Eheä yhdyskunta- ja taajamarakenne		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Kaavoituksella täydennetään nykyistä kaupunkirakennetta erityisesti kaupunkikeskustassa ja rakennemallin ydinalueella. Vähintään 70% hyväksytyistä asemakaavoista sijaitsee em. alueella. 90% maanhankinnasta sijoittuu keskeiselle kaupunki-alueelle.	Asemakaavoista rakennemallin alueelle on valmistunut tavoitteen mukainen määrä. Maanhankinnassa on keskitytty lähinnä RRT-alueen tarpeisiin.		
Mittari			
Keskeisten alueiden tonttituotannon kappalemäärän %-osuus koko tonttituotannosta	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	99,00	100,00	90,00
Keskeisten alueiden kaavojen kappalemäärän %-osuus kaikista kaavoista	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	80,00	72,70	70,00
Keskeisten alueiden maanhankinnan pinta-alan (ha) %-osuus kaikista maanhankinnoista	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	96,00	92,00	90,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Statuksen kasvu	Euroopan turvallisin kaupunki		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Kävelyä, pyöräilyä ja luonnossa liikkumisen mahdollisuuksia lisätään.	FCG:n tulokset on saatu 9/2019.		
Mittari			
Kevyen liikenteen käyttäjämäärien kehitys pääväylillä (%)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	0,00		1,00
Parannettu/uusi kevyenliikenteen väylästä (km/v)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	2,00	7,68	5,00
Kymijoen rantareitin uusia reitistöjä (km/v)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	0,00	2,00	3,00
Kunnostettava luontopolkujen reitistö (km)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	0,00	2,00	3,00
Jalankulku- ja pyöriteiden kunto, mittarina FCG-tutkimus (1-5)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	3,00	3,22	3,00

Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asukkaat ovat tyytyväisiä keskustan puistojen hoidon tasoon sekä pääkatujen kuntoon.	Puistojen hoitomitoitus valmistui 8/2018. Päälystysohjelmassa on pääkatuja. Investointimäärärahat ja henkilöresurssit eivät riitä puistosaneerauksiin. Puistojen hoidon tavoitetta ei saavutettu. Tavoitearvon on asetettu verrokki-kuntien keskiarvoon, joka on mahdoton saavuttaa, koska verrokkikunnista vastanneet Kotka, Lappeenranta, Mikkeli ja Pori.		
Mittari			
Keskustoihin johtavien pääkatujen kunto, mittarina FCG-tutkimus (1-5)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	2,99	3,17	3,00
Keskustan puistojen hoito, mittarina FCG- tutkimus (1-5)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	3,93	4,02	4,18

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Elinvoiman kasvu	Logistinen keskus		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Kouvolan aseman vahvistaminen Pohjois-Euroopan logistisena keskuksena.	RRT-urakan louhintatyöt ovat käynnissä. Maanrakennustyöt ovat edellä yleisaikataulusta. Maankaivuun tilanne 258 000 m3ktr = 112 %, Louhinnan tilanne 561 000 m3ktr= 96% Louheen siirron tilanne 402 000 m3ktr=98%.		
Mittari			
RRT terminaalialueen toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	0,00	15,00	25,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen	Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asiakastytyvyyden pitäminen hyvällä tasolla ja/tai kohottaminen.	Kiinteistöpalvelujen asiakasvalmennus on pidetty 5.8.2019. Asiakasperiaatteet on tehty ja viety käytäntöön työpaikkakokousten kautta ja toimitettu henkilöstölle. Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset saadaan loppuvuonna.		
Mittari			
Kiinteistöpalvelujen asiakastytyvyys (1-4)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	3,15		3,20

Viranomaistoiminnan asiakastyytyväisyys (1-4)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	3,40	3,48	3,80
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Sairauspoissaolojen ja työssä tapahtuvien tapaturmien väheneminen.			
Mittari			
Työtapaturmien lukumäärä (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	77,00	36,00	74,00
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	21,40	12,80	19,90
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Hyvä esimiestyö ja laadukas työelämä.	Kysely suoritetaan syksyllä 2019.		
Mittari			
Lähin esimies toimii esimiehenä hyvin (1-10)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	8,00		8,10

Tekninen lautakunta 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-8/2019	Poik- keama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	41 242	0	41 242	27 475	13 767	66,6	41 142
Myyntitulot	32 644	0	32 644	21 750	10 894	66,6	32 844
Maksutulot	222	0	222	151	71	68,1	222
Tuet ja avustukset	416	0	416	251	165	60,4	416
Muut toimintatulot	7 960	0	7 960	5 322	2 638	66,9	7 660
Valmistus omaan käyttöön	2 600	0	2 600	1 795	805	69	2 600
Toimintamenot	-53 629	79	-53 550	-37 063	-16 487	69,2	-54 610
Henkilöstömenot	-28 610	79	-28 531	-18 237	-10 294	63,9	-28 531
Palkat ja palkkiot	-22 174	65	-22 109	-14 126	-7 982	63,9	-22 109
Henkilösivumenot	-6 436	14	-6 422	-4 111	-2 311	64	-6 422
Eläkemeno	-5 683	12	-5 672	-3 653	-2 018	64,4	-5 672
Muut henkilösivumenot	-753	2	-750	-458	-293	61	-750
Palvelujen ostot	-11 543	0	-11 543	-9 977	-1 566	86,4	-12 443
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 334	0	-8 334	-5 361	-2 974	64,3	-8 334
Muut toimintamenot	-5 142	0	-5 142	-3 488	-1 653	67,8	-5 302
Toimintakate	-9 786	79	-9 707	-7 793	-1 915	80,3	-10 868
Poistot ja arvonalentumiset	-8 472	0	-8 472	-6 001	-2 471	70,8	

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-8/2019
Henkilötyövuosina	750,35	742,20	675

Volyymit

	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-8/2019
Asemakaavoitettu alue, ha/v	197	80	110
Hyväksytyt kaavat kpl/v	10	12	11
Maan osto ha	193	100	61
Luovutettu AO-tontteja kpl	22	35	10
Metsää ha	3910	3 600	3949
Peltoa ha	696	670	708
Kadut ja kevyen liikenteen väylät km	977	985	980
Rakennetut puistot ha	219	219	218
Leikkipaikat kpl	141	141	142
Sillat ja tunnelit kpl	102	102	102
Ulkovalaisimet kpl	23 900	23 950	27317
Rakennusten hoito (m2)	556 000	561 000	549 500
Siivottavat neliöt	344 000	346 000	340 919
Ateriamäärät kpl	4 920 002	4 800 000	3 101 406

Kymen Jätelautakunta

Toimiala

Asuminen ja ympäristö

Sitovuustaso

Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toiminta ja talous ovat suunnitelman mukaisia.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Yhdeksän kunnan jäteliittisen ohjelman laatiminen on käynnissä. Tavoitteena on saada ohjelma valtuustojen hyväksyttäväksi syksyllä 2020.

Riskianalyysi

Toiminnallisia ja taloudellisia riskejä ei ole tiedostettu.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen	Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asukkaiden tyytyväisyys hyötyjätepisteverkoston ja sen toimivuuteen.	Asukkaiden tyytyväisyys hyötyjätepisteverkoston ja sen toimivuuteen on hyvällä tasolla ja parantanut edelliseen kyselyyn verrattuna.		
Mittari			
FCG kyselytutkimukset vuosittain (1-5)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	4,09	4,12	4,15

Talous

Kymen jäteautokunta 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-8/2019	Poik- keama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	251	0	251	119	132	47,3	251
Myyntitulot	251	0	251	119	132	47,3	251
Toimintamenot	-251	0	-251	-139	-112	55,5	-251
Henkilöstömenot	-177	0	-177	-120	-58	67,5	-177
Palkat ja palkkiot	-148	0	-148	-100	-48	67,4	-148
Henkilösivumenot	-29	0	-29	-20	-9	67,7	-29
Eläkemenot	-25	0	-25	-17	-8	68,1	-25
Muut henkilösivumenot	-5	0	-5	-3	-2	65,5	-5
Palvelujen ostot	-62	0	-62	-17	-45	27,5	-62
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8	0	-8	0	-8	0,3	-8
Muut toimintamenot	-4	0	-4	-3	-1	74,8	-4
Toimintakate	0	0	0	-21	21		0

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-8/2019
Henkilötyövuosina	4	4	4

*) Henkilöstöstä 1 kuuluu konsernipalveluun, palkka maksetaan Kymen Jätelautakunnan menoista.

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Toimiala	Asuminen ja ympäristö
Sitovuustaso	Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Lautakunnan vastualueen osalta toimintakate on toteutumassa talousarvion mukaisesti. Toteutumassa on huomioitu kaupunginhallituksen syyskuussa hyväksymä säästötavoite yhteensä 0,096 milj. euroa. Lisäksi rakennusvalvonnan tulot tulevat jäävän alle arvioidun n. 0,1 milj. euroa.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Viranhaltijaorganisaatiossa henkilöresurssien turvaaminen on ensisijaista lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi ja palvelutason pitämiseksi riittävällä tasolla. Palvelutehtävien taksat tulee pitää riittävällä tasolla talouden toteutumisen kannalta.

Riskianalyysi

Kaupungin talouden säästötavoitteet ovat aiheuttaneet sen, että henkilöstön stressaantuminen ja uupuminen on riskitekijä tehtävämäärän kasvaessa henkilöresurssien ollessa riittämättömät tehtävien määrään nähden. Huonon resurssitilanteen jatkuessa pitempään tulevana vuosina sairauspoissaolojen lisääntyminen on väistämätöntä.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma	Strategiatavoite
Hyvinvoinnin kasvu	Hiilineutraali kaupunki 2040
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio
Hiilineutraali kaupunki - kaupunki liittynyt Hinku-verkostoon. Ilmastotavoitteisiin tähtäävä tiekartta on hyväksytty.	Kaupunginvaltuuston päätöksellä on sitouduttu Hinku-verkostoon ja hiilineutraaliustavoitteisiin. Tavoitteiden vuosikello on laadinnassa seuraavan ympäristötyöryhmän kokoukseen marraskuussa.

Strategiaohjelma	Strategiatavoite
Hyvinvoinnin kasvu	Monimuotoiset luontoympäristöt
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio
Tunnistetaan luonnon arvokohteet. Arvokohteiden keskeiset kriteerit on laadittu ja kriteerit ovat käytössä arvokohteiden määrittelyssä.	Työt aloittamatta henkilöstövajeen takia.

Strategiaohjelma	Strategiatavoite
Sisäisen toiminnan kehittäminen	Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio
Asiakastytyväisyyden pitäminen hyvällä tasolla ja/tai kohottaminen.	Asiakastytyväisyys on hyvällä tasolla. Resurssivaje tulevaisuudessa todennäköisesti heikentää asiakastytyväisyyttä.

Mittari			
Viranomaistoiminnan asiakastytyväisyys (1-4)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	3,40	3,40	3,80

Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio
Sairauspoissaolojen ja työssä tapahtuvien tapaturmien aleneminen.	Sairauspoissaolojen ja tapaturmien kehitys on ollut myönteiseen suuntaan, mutta säästötoimenpiteiden aiheuttama stressi ja työmäärän kasvaminen lisää sairauspoissaloja ja myös tapaturmariskiä.

Mittari			
Työtapaturmien lukumäärä (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	1,00	2,00	0,00
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	8,85	7,60	8,00

Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio
---------------------------	------------------------------------

Hyvä esimiestyö ja laadukas työelämä.	Kysely suoritetaan syksyllä 2019.		
Mittari			
Lähin esimies toimii esimiehenä hyvin (1-10)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	8,35		8,40

Talous

Rakennus- ja ympäristö- lautakunta 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-8/2019	Poik- keama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	1 431	0	1 431	940	491	65,7	1 431
Myyntitulot	295	0	295	200	95	67,7	295
Maksutulot	1 123	0	1 123	730	393	65	1 123
Muut toimintatulot	13	0	13	10	3	77,9	13
Toimintamenot	-3 646	0	-3 646	-2 153	-1 493	59,1	-3 646
Henkilöstömenot	-2 800	0	-2 800	-1 790	-1 009	63,9	-2 800
Palkat ja palkkiot	-2 160	0	-2 160	-1 357	-803	62,8	-2 160
Henkilösivumenot	-639	0	-639	-434	-206	67,8	-639
Eläkemeno	-567	0	-567	-384	-183	67,8	-567
Muut henkilösivumenot	-72	0	-72	-49	-23	67,8	-72
Palvelujen ostot	-498	0	-498	-182	-316	36,6	-498
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33	0	-33	-12	-21	35,4	-33
Muut toimintamenot	-316	0	-316	-169	-146	53,6	-316
Toimintakate	-2 215	0	-2 215	-1 213	-1 002	54,8	-2 215
Poistot ja arvonalentumiset	-43	0	-43	-14	-29	32,4	

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-8/2019
Henkilötyövuosina	52,00	49,00	46

Volyymit

	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-8/2019
<u>Rakennusvalvonta</u>			
Rakentamisen luvat	843	1 000	685
Katselmukset	2419	3 500	1125
<u>Asuntotoimi</u>			
ASO-asunnot	37	45	20
Asukasvalinnan valvonta	155	160	102
Erityisryhmien investointiavustukset	1	4	1

	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-8/2019
<u>Ympäristönsuojelu</u>			
Ympäristöluvitetut laitokset yhteensä kpl (kunta+ALV)	216	222	205
Ympäristölupapäätökset ja annetut lausunnot luvista/vuosi, kpl	25	25	14
Luvitettujen laitosten tarkastukset/vuosi, kpl (kunta+AVI)	53	46	12
Rekisteröinti-ilmoitukset/vuosi, kpl	8	5	9
Muut (ei ympäristölupa) ilmoitukset ja annetut lausunnot	78	100	73
Maa-ainesasiat			
Luvat, kpl	12	10	15
Tarkastukset, kpl	71	90	18
<u>Terveysvalvonta</u>			
Terveysvalvonnan tarkastukset ja toimenpiteet, kpl	2 868	2 900	1280
<u>Eläinlääkintähuolto</u>			
Eläinlääkintähuollon potilaskäynnit, kpl	10 066	11 000	6995

Maaseutulautakunta

Toimiala

Asuminen ja ympäristö

Sitovuustaso

Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Maaseudun kehittämisessä on maksettu Leader-toiminnan kuntaraha, kylätoiminnan avustukset, lähiruokamessujen avustus sekä yksityistieavustuksista n. 81 % eli yhteensä n. 760 000 euroa. Laajakaista-avustukseen varattua määrärahaa ei käytetä v. 2019 aikana, koska Kymijoen Kyläkuidun hankkeet eivät ehdi valmistua. Talousarviomuutoksena on esitetty – 450 000. Avustusten pienempi käyttö vaikuttaa osaltaan siihen, että toimintakate on laskennalliseen tasaiseen kertymään verrattuna parempi.

Lomituspalveluissa viiden henkilön työsuhde ja kahden henkilön virkasuhde on päättynyt 30.8.2019 mennessä. Lomittettuja päiviä on kertynyt 10 050 pv, kun tavoite on ollut 18 200 pv. Valtionkorvaus-ennakkoa on kertynyt hieman kuluja enemmän. Lomituspalveluissa talousarvio toteutuu kuitenkin suunnitellusti ottaen huomioon normaalin vaihtelun lomitusten järjestämisessä. Lomittajista on ollut ajoittaista pulaa.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Laajakaista-avustukseen varatun määrärahan osalta on tehty esitys talousarviomuutoksesta, - 450 000 euroa. Yksityistieavustusten jäljellä olevat suoritukset maksetaan vuoden loppupuolella ja niihin varattu määräraha kuluu kokonaan. Lomituspalveluissa on toteutuma-arvioon perustuen tarkistettu valtionkorvausennakon määrää 0,2 milj. euroa pienemmäksi. Näillä muutoksilla talousarvio toteutuu suunnitellusti, eikä muita toimenpiteitä tarvita.

Hyvinvointikeskusteluja ja työterveysneuvotteluja on pidetty säännöllisesti ja tarpeen mukaan lomittajille. Lomahallinto on mukana Melan (Maatalousyrittäjien eläkelaitos) Välitä viljelijästä –hankkeessa, johon kuuluu mm. työnohjausta ja tilaisuuksia mm. työssä jaksamisesta lomittajille ja maatalousyrittäjille. Tilaisuuksien kustannuksista vastaa Mela joko 100 % tai osittain.

Riskianalyysi

Maaseudun kehittämisen avustusten riskien pienentämiseksi avustusten tehokasta käyttöä on varmistettu hakemusten ja maksatushakemusten tarkastamisella. Maakuntauudistukseen liittyvät riskit toiminnan muutosvaiheessa jäävät toteutumatta, koska maakuntaan siirtyminen ei toteutunut. Lomituspalvelut toimii edelleen entisellä lomitusalueellaan ja viljelijätukipalvelujen toiminta jatkuu entiseen tapaan. Lomitushenkilöstön ylikuormittuneisuus kasvattaa tapaturmariskiä. Hyvinvointikeskusteluilla pyritään tukemaan henkilöstön jaksamista.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Elinvoiman kasvu	Kylä pitkin kaupunkia		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Maaseudun kylien kohdeavustuksella rahoitettavien hankkeiden lisääminen kylien kehittämiseksi ja kyläympäristön toimivuuden ja viihtyisyyden parantamiseksi.	Kohdeavustuksista on tiedotettu useaan kertaan. Osa tavoitteesta on jo saavutettu.		
Mittari			
Toteutuminen (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	2,00	3,00	5,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen	Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asiakastyytyväisyyden pitäminen hyvällä tasolla ja/tai kohottaminen.	Asiakailta on tullut myönteistä palautetta sähköpostitse, puhelimitse ja henkilökohtaisesti paikan päällä, kun ovat olleet asioimassa, mutta myös negatiivista palautetta sähköisen eKouvola-lomakkeen toimimattomuudesta. Mittarin arvo saadaan vasta vuoden lopulla tehtävästä asiakastyytyväisyyskyselystä.		
Mittari			
Viranomaistoiminnan asiakastyytyväisyys (1-4)	Lähtöarvo 12/2016	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	3,30		3,50
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Sairauspoissaolojen ja työssä tapahtuvien tapaturmien aleneminen.	Useita toimenpiteitä on tehty työhyvinvoinnin tukemiseksi. Erityisesti lomittajien sairauspoissaolojen määrä vaihtelee kausittain ja siihen vaikuttavat merkittävästi yksittäiset tapaturmat ja pitkää sairauslomaa vaativat hoidot.		
Mittari			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2018	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	30,20	26,10	30,00
Työtapaturmien lukumäärä (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 8/2019	Tavoitearvo 12/2019
	18,00	13,00	15,00

Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio	
Hyvä esimiestyö ja laadukas työelämä.		Henkilöstötiedottamiseen on panostettu entisellä tavalla mm. työpaikkapalaverissa ja aktiivisella keskinäisellä tiedon välittämisellä. Mittarin arvo saadaan vasta vuoden lopulla tehtävästä henkilöstön työhyvinvointikyselystä	
Mittari			
Lähin esimies toimii esimiehenä hyvin (1-10)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	8,20		8,30

Talous

Maaseutulautakunta 1000e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-8/2019	Poik- keama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	5 067	0	5 067	3 145	1 922	62,1	4 867
Myyntitulot	4 512	0	4 512	2 840	1 673	62,9	4 312
Maksutulot	502	0	502	301	201	60	502
Tuet ja avustukset	50	0	50	0	50	0	50
Muut toimintatulot	3	0	3	5	-2	162	3
Toimintamenot	-7 134	0	-7 134	-4 242	-2 892	59,5	-6 484
Henkilöstömenot	-4 702	0	-4 702	-2 915	-1 787	62	-4 702
Palkat ja palkkiot	-3 724	0	-3 724	-2 298	-1 426	61,7	-3 724
Henkilösivumenot	-978	0	-978	-617	-361	63,1	-978
Eläkemeno	-855	0	-855	-507	-349	59,2	-855
Muut henkilösivumenot	-122	0	-122	-110	-12	90,2	-122
Palvelujen ostot	-750	0	-750	-366	-384	48,8	-550
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42	0	-42	-18	-24	43,2	-42
Avustukset	-1 575	0	-1 575	-901	-674	57,2	-1 125
Muut toimintamenot	-66	0	-66	-42	-24	63,8	-66
Toimintakate	-2 067	0	-2 067	-1 096	-971	53	-1 617

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-8/2019
Henkilötyövuosina	92	97,34	

Volyymit

	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-8/2019
Lomituspäivät	18 178	17 000	10 050
Lomitettavat yrittäjät	456	430	414
Välitetty EU-viljelijätuki M€	27,1	27	1,7
Tiloja tukihauun piirissä	958	940	939
Saapuneet hakemukset kpl (viljelijätukipalvelut)	3 956	4 000	3660
Vesihuollon avustukset €	0	0	0
Yksityistieavustukset €	725 112	725 000	588 482
Kansallinen laajakaista 2015 -hanke	220 642	490 000	0

3.6 Yhteenveto käyttötalousosan toteutumisesta

Muutettu talousarvio sisältää kaupunginvaltuuston 23.9. hyväksymät talousarviomuutokset.

1000 e	Talousarvio	Ta- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-8/2019	Poikkeama	Tot-%	Tp-ennuste 2019
Yhteistoiminta							
Toimintatulot	1 200	0	1 200	531	669	44,2	1 200
Toimintamenot	-321 700	-13 800	-335 500	-220 523	-114 977	68,5	-335 500
Toimintakate	-320 500	-13 800	-334 300	-219 993	-114 307	68,6	-334 300
Tarkastuslautakunta							
Toimintamenot	-227	0	-227	-153	-74	67,4	-204
Toimintakate	-227	0	-227	-153	-74	67,4	-204
Kaupunginhallitus							
Toimintatulot	62 407	-4 025	58 382	38 338	20 044	65,3	58 102
Valmistus omaan käyttöön	300	0	300	172	128	57,3	300
Toimintamenot	-64 020	3 661	-60 359	-38 806	-21 553	63,3	-60 113
Toimintakate	-1 313	-364	-1 677	-296	-1 381	13,1	-1 711
Konsernipalvelut							
Toimintatulot	62 407	-4 025	58 382	38 338	20 044	65,3	58 102
Valmistus omaan käyttöön	300	0	300	172	128	57,3	300
Toimintamenot	-64 248	3 661	-60 587	-38 959	-21 627	63,3	-60 317
Toimintakate	-1 540	-364	-1 905	-450	-1 455	18	-1 915
Kasvatus ja opetus/Kasvatus ja opetuslautakunta							
Toimintatulot	9 860	0	9 860	6 557	3 303	66,5	9 860
Toimintamenot	-157 829	678	-157 151	-105 285	-51 866	66,7	-157 151
Toimintakate	-147 969	678	-147 291	-98 728	-48 563	66,7	-147 291
Liikunta ja kulttuuri/ Liikunta ja kulttuurilautakunta							
Toimintatulot	3 426	25	3 451	2 222	1 229	64,8	3 452
Toimintamenot	-30 573	500	-30 073	-19 920	-10 152	65,2	-30 073
Toimintakate	-27 147	525	-26 622	-17 699	-8 923	65,2	-26 620
Tekninen lautakunta							
Toimintatulot	41 242	-178	41 065	27 475	13 590	66,6	41 142
Valmistus omaan käyttöön	2 600	0	2 600	1 795	805	69	2 600
Toimintamenot	-53 629	399	-53 230	-37 063	-16 167	69,2	-54 610
Toimintakate	-9 786	221	-9 565	-7 793	-1 773	80,3	-10 868
Kymen jätelautakunta							
Toimintatulot	251	0	251	119	132	47,3	251
Toimintamenot	-251	0	-251	-139	-112	55,5	-251
Toimintakate	0	0	0	-21	21		0
Rakennus ja ympäristölautakunta							
Toimintatulot	1 431	60	1 491	940	551	65,7	1 391
Toimintamenot	-3 646	36	-3 610	-2 153	-1 457	59,1	-3 607
Toimintakate	-2 215	96	-2 119	-1 213	-906	54,8	-2 215
Maaseutulautakunta							
Toimintatulot	5 067	0	5 067	3 145	1 922	62,1	4 867
Toimintamenot	-7 134	467	-6 667	-4 242	-2 425	59,5	-6 484
Toimintakate	-2 067	467	-1 600	-1 096	-504	53	-1 617
Asuminen ja ympäristö							
Toimintatulot	47 991	-118	47 874	31 679	16 195	66	47 651
Valmistus omaan käyttöön	2 600	0	2 600	1 795	805	69	2 600
Toimintamenot	-64 660	902	-63 759	-43 597	-20 161	67,5	-64 952
Toimintakate	-14 069	784	-13 285	-10 123	-3 162	72,4	-14 701
Käyttötalous yhteensä							
Toimintatulot	124 884	-4 118	120 767	79 326	41 441	65,5	120 265
Valmistus omaan käyttöön	2 900	0	2 900	1 967	933	67,8	2 900
Toimintamenot	-639 009	-8 059	-647 069	-428 285	-218 783	67,3	-647 993
Toimintakate	-511 225	-12 177	-523 402	-346 992	-176 410	67,8	-524 827

4 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma-, investointi ja rahoitusosien toteutumisvertailut esitetään sisältäen kaikki kaupungin kustannukset mukaan lukien sisäiset erät. Toteutumisvertailussa esitetään talousarvio ja siihen hyväksytyt muutokset, muutettu talousarvio, toteuma sekä poikkeamana muutetun talousarvion ja toteuman erotus. Lisäksi on esitetty vertailutietona edellisen vastaavan ajankohdan toteuma ja edellisen vuoden tilinpäätös. Vertailussa edelliseen vuoteen on huomioitava palvelutoiminnassa tapahtuneet muutokset eli sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintojen siirto Kymsoten toiminnaksi. Muutetussa talousarviossa on huomioitu kaupunginvaltuuston 23.9. hyväksymät talousarviomuutokset.

1000 e	TA 2019	Ta-muutos	Muutettu TA 2019	Toteuma 1-8/2019	Poikkeama	Toteuma 1-8/2018	TP 2018
Toimintatuotot	124 884	-4 118	120 767	79 326	41 441	102 627	162 452
Myyntituotot	42 870	145	43 014	28 700	14 314	36 793	58 262
Maksutuotot	5 748	72	5 820	3 260	2 560	15 206	23 777
Tuet ja avustukset	7 105	15	7 120	4 205	2 915	5 144	10 139
Muut toimintatuotot	69 162	-4 349	64 813	43 161	21 651	45 485	70 272
Valmistus omaan käyttöön	2 900	0	2 900	1 967	933	1 645	3 281
Toimintakulut	-639 009	-8 059	-647 069	-428 285	-218 783	-443 355	-678 922
Henkilöstökulut	-151 941	628	-151 313	-101 376	-49 937	-159 201	-239 494
Palkat ja palkkiot	-117 832	1 010	-116 822	-78 281	-38 540	-124 658	-187 319
Henkilösivukulut	-34 109	-382	-34 491	-23 095	-11 396	-34 544	-52 175
Eläkekulut	-30 135	-417	-30 551	-20 525	-10 026	-29 552	-44 693
Muut henkilösivukulut	-3 975	34	-3 940	-2 570	-1 371	-4 992	-7 481
Palvelujen ostot	-393 178	-13 864	-407 042	-268 572	-138 470	-194 270	-302 111
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 958	445	-23 514	-14 956	-8 557	-19 501	-30 609
Avustukset	-17 399	785	-16 614	-10 240	-6 374	-28 482	-43 226
Muut toimintakulut	-52 533	3 947	-48 586	-33 140	-15 446	-41 900	-63 482
Toimintakate	-511 225	-12 177	-523 402	-346 992	-176 410	-339 083	-513 189
Verotulot	346 000	-7 000	339 000	222 271	116 729	233 574	331 075
Valtionosuudet	168 300	0	168 300	112 462	55 838	113 459	170 036
Rahoitustuotot ja -kulut	6 882	0	6 882	6 680	202	7 206	6 328
Korkotuotot	1 610	0	1 610	873	737	846	1 925
Muut rahoitustuotot	7 892	0	7 892	7 433	459	7 721	8 008
Korkokulut	-2 505	0	-2 505	-1 445	-1 060	-1 302	-2 545
Muut rahoituskulut	-115	0	-115	-181	66	-59	-1 061
Vuosikate	9 957	-19 177	-9 220	-5 579	-3 641	15 156	-5 750
Poistot ja arvonalentumiset	-20 500	0	-20 500	-14 233	-6 267	-13 251	-20 278
Suunnitelman muk. poistot	-20 500	0	-20 500	-14 233	-6 267	-13 251	-20 005
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	-274
Tilikauden tulos	-10 543	-19 177	-29 720	-19 812	-9 908	1 905	-26 028
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0	102
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0	0	5
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-10 543	-19 177	-29 720	-19 812	-9 908	1 905	-25 921

Toimintatuottojen toteutuma on elokuun lopussa 79,3 milj. euroa. Myyntituottojen toteutuma oli 28,7 milj. euroa ja maksutuottojen 3,3 milj. euroa. Avustuksia on elokuun loppuun mennessä maksettu 4,2 milj. euroa. Muut toimintame-
not sisältävä mm. vuokratuotot, 42,3 milj. euroa, josta ulkoisten vuokratuottojen osuus oli 13,3 milj. euroa. Erään sisäl-
tyy myös pysyvien vastaavien myyntivoitot, toteuma elokuun lopussa oli noin 0,2 milj. euroa.

Toimintakulut ovat elokuun lopussa 428,3 milj. euroa (66,2 %). Henkilöstökuluja on kertynyt 101,4 milj. euroa, josta
palkkojen ja palkkioiden osuus on 78,3 milj. euroa (67,0 %). Henkilöstöstä ja kustannuksista on kerrottu tarkemmin
osavuositarkastuksen 2. *Henkilöstö* -osiossa.

Palvelujen ostojen toteuma on elokuun lopussa 268,6 milj. euroa. Asiakaspalvelujen ostojen kertymä on 213,3 milj.
euroa (65,4 %) ja muiden palvelujen ostojen 55,1 milj. euroa (68,1 %). Aineisiin ja tarvikkeisiin on käytetty 15,0 milj.
euroa, 63,6 %. Avustuksia on maksettu 10,2 milj. euroa. Avustusten maksu painottuu loppuvuoteen. Muiden toiminta-
kulujen toteutuma on 33,1 milj. euroa (68,2 %). Muut toimintakulut sisältävät vuokramenot, joita on toteutunut 32,4
milj. euroa (ulkoisten osuus 3,5 milj. euroa) sekä pysyvien vastaavien myyntitappiot, toteuma 0,2 milj. euroa.

Toimintakatteeksi muodostui -347,0 milj. euroa (66,3%), muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaa oli 2,3 %.
Kymsoten toiminnan aloitettua kaupungin kustannusten jaksotus muuttui olennaisesti, jolloin osa kustannuksista mak-
setaan etupainotteisesti aiemman jälkikäteen maksun sijasta.

Verotuloja kertyi elokuun loppuun mennessä 222,3 milj. euroa ja valtionosuuksia 112,5 milj. euroa. Julkisen rahoituksen
toteutuma oli 12,3 milj. euroa pienempi kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Verotuloista ja valtionosuuksista
on kerrottu tarkemmin kohdassa 1.3.

Rahoitustuottojen kertymä on elokuun lopussa 8,3 milj. euroa ja rahoituskulujen 1,6 milj. euroa. Merkittävimpiä eriä
ovat osinkotuotot 6,8 milj. euroa, arvopapereiden myyntivoitot 0,4 milj. euroa ja arvopapereiden myyntitappiot 0,2 milj.
euroa sekä korkokulut 1,4 milj. euroa.

Vuosikatteeksi muodostui 5,6 milj. euroa (60,5 %). Tulokseksi muodostui poistojen jälkeen -19,8 milj. euroa. Poistojen
ja arvonalentumisten kertymä elokuun lopussa oli 14,2 milj. euroa.

5 Investointiosan toteutuminen

Kaupungin investointimenoja on toteutunut yhteensä 28,3 milj. euroa ja investointituloja noin 1,8 milj. euroa. Nettoin-
vestoinneiksi muodostui tammi-elokuulta 26,3 milj. euroa. Kaupunginhallituksen alaisten toimintojen investointimenoja
on toteutunut elokuun lopussa 6,0 milj. euroa, joka muodostuu pääosin Nuorisokeskus Anjalan navettarakennuksen
peruskorjauksesta, 1,7 milj. euroa, KSAO:n Utinkatu 44-48 tilojen peruskorjauksesta, 1,4 milj. euroa, Kuusankosken ur-
heilukentän korjauksesta 0,6 milj. euroa sekä pieninvestoinneista, 1,4 milj. euroa.

Teknisen lautakunnan investointimenoista on toteutunut 22,0 milj. euroa, josta maaomaisuuden osuus 1,8 milj. euroa
ja yhdyskuntatekniikan osuus 20,2 milj. euroa. Yhdyskuntatekniikan toteutuneista investoinneista merkittävimmät ovat
Kasarminmäki-Ruskeasuon alue, 1,0 milj. euroa, Voikkaan ristikkosilta, 1,2 milj. euroa, Kaunisnurmen meluaite, 0,7 milj.
euroa sekä uudelleenpäällystykset 0,8 milj. euroa.

Valtuusto hyväksymät talousarviomuutokset investointiosaan:

- Kaupunginhallitus
 - Tilapalvelut, Pääpelastusaseman peruskorjaus ja VPK-laajennus 0,4 milj. euroa
 - Tilapalvelut, tilojen hankesuunnittelu -0,1 milj. euroa
 - Tilapalvelut, teatterin ja monitoimihallin suunnittelu -0,4 milj. euroa
 - Tilapalvelut, Patria-halli -1,0 milj. euroa
 - Tilapalvelut, kouluverkon suunnittelu -2,4 milj. euroa
 - Strategia ja kehittäminen, aluekehittäminen -0,3 milj. euroa
 - Tietohallinto, ICT-investoinnit -0,3 milj. euroa

- Tekninen lautakunta

Yhdyskuntatekniikka, RR-terminaalien rakentaminen -0,2 milj. euroa

Yhdyskuntatekniikka, RR-terminaalien suunnittelu 0,2 milj. euroa

Yhdyskuntatekniikka, kiinteät rakenteet ja laitteet/uusinvestoinnit -1,2 milj. euroa

Yhdyskuntatekniikka, kiinteät rakenteet ja laitteet/korvausinvestoinnit 1,2 milj. euroa

Yhdyskuntatekniikka, maa- ja vesialueet 1,6 milj. euroa

Yhdyskuntatekniikka, RR-terminaalien vaiheiden 2-4 suunnittelu 0,15 milj. euroa

Investointiohjelmaa tulee edelleen tarkastella kokonaisuudessaan kriittisesti. Tilapalvelujen investointiprosessia on uudistettu ja jatkossa talousarvioon varataan hankesuunnittelulle erillinen rahoitus: Talousarvioon hyväksyttävistä investointihankkeista tulee olla hankesuunnitelmat tehtyinä. Yhteenveto investoinneista on liitteenä. Investointitaulukoissa on huomioitu kaupunginvaltuuston 23.9. hyväksymät talousarviomuutokset.

Kaupungin investoinnit tase-erittäin sekä kärkihankkeiden erittely

Investoinnit sis. kärkihankkeet 1000 e	TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	Tot 8/2019	TP-ennuste
Aineettomat hyödykkeet	-1 052	-500	-1 552	-54	-2 110
Aineelliset hyödykkeet	-62 300	2 880	-59 420	-27 985	-52 550
Investointimenot yhteensä	-63 352	2 380	-60 972	-28 038	-54 660
Rahoitusosuudet	3 250		3 250	1 218	5 250
Investointien luovutustulot	500		500	561	740
Investointitulot yhteensä	3 750	0	3 750	1 779	5 990
Nettoinvestoinnit yhteensä	-59 602	2 380	-57 222	-26 259	-48 670
Uusi päiväkotito leasing-rahoituksella			-3 500		

Kärkihankkeet 1 000 e		TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	Tot 8/2019	TP-ennuste	Kokonais- kust.arvio
Keskustan kehittäminen/Asemanseutu	Menot	-750		-750	-705	-750	-3 590
Pioneeripuisto/Asuntomessut	Menot	-1 800		-1 800	-1 068	-1 800	-6 100
RR-terminaalien suunnittelut	Menot		-350	-350	-168	-296	-1 180
RR-terminaalien rakentaminen	Menot	-15 300	200	-15 100	-5 894	-10 100	-32 800
	Tulot						
	Netto	0	0	0	0	-10 100	-32 800
Kimolan kanava	Menot	-4 800		-4 800	-1 910	-3 800	-7 184
	Tulot	1 500		1 500	312	875	2 225
	Netto	-3 300	0	-3 300	-1 598	-2 925	-4 959
Kärkihankkeet yhteensä	Menot	-22 650	-150	-22 800	-9 745	-16 746	-50 854
	Netto	-5 850	-350	-6 200	-3 539	-15 871	-48 629
Nettoinvestoinnit ilman kärkihankkeita		-53 752	2 730	-51 022	-22 720	-32 799	48 629

Investointien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen, sitovuustaso valtuusto

1000 e		TA 2019	TA-muutos	Muutettu TA 2019	Toteutunut 1-8/2019
Kärkihankkeet					
Keskustan kehittäminen/Asemanseutu	Menot	-750		-750	-705
	Tulot	0		0	0
	Netto	-750	0	-750	-705
Pioneeripuisto/Asuntomessut	Menot	-1 800		-1 800	-1 068
	Tulot	0		0	0
	Netto	-1 800	0	-1 800	-1 068
RR-terminaalin suunnittelut	Menot	0	-350	-350	-168
	Tulot	0		0	0
	Netto	0	-350	-350	-168
RR-terminaalin rakentaminen	Menot	-15 300	200	-15 100	-5 894
	Tulot	0		0	0
	Netto	-15 300	200	-15 100	-5 894
Kimolan kanava	Menot	-4 800		-4 800	-1 910
	Tulot	1 500		1 500	312
	Netto	-3 300	0	-3 300	-1 598
Kärkihankkeet yhteensä	Menot	-22 650	-150	-22 800	-9 745
	Tulot	1 500	0	1 500	312
	Netto	-21 150	-150	-21 300	-9 122
Yhteistoiminta					
Yhteistoiminta/korvausinvestoinnit	Menot	0		0	0
	Tulot	0		0	195
	Netto	0	0	0	195
Kaupunginhallitus					
Konsernipalvelut/Aineettomat hyödykkeet	Menot	-1 052	630	-422	-54
	Tulot	0		0	0
	Netto	-1 052	630	-422	-54
Konsernipalvelut, Tilapalvelut/uusinvestoinnit	Menot	-2 750	600	-2 150	-428
	Tulot	0		0	0
	Netto	-2 750	600	-2 150	-428
Konsernipalvelut, Tilapalvelut/korvausinvestoinnit	Menot	-12 850	2 900	-9 950	-5 542
	Tulot	1 750		1 750	1 147
	Netto	-11 100	2 900	-8 200	-4 394
Kaupunginhallitus yhteensä	Menot	-16 652	4 130	-12 522	-6 024
	Tulot	1 750	0	1 750	1 147
	Netto	-14 902	4 130	-10 772	-4 876
Tekninen lautakunta					
Maa- ja vesialueet	Menot	-2 000	-1 600	-3 600	-1 821
	Tulot	500		500	111
	Netto	-1 500	-1 600	-3 100	-1 710
Muut pitkävaik.menot/uusinvestoinnit	Menot		-610	-610	-333
	Tulot			0	0
	Netto		-610	-610	-333
Muut pitkävaik.menot/korvausinvestoinnit	Menot		-520	-520	-222
	Tulot			0	0
	Netto		-520	-520	-222
Kiinteät rakenteet ja laitteet/uusinvestoinnit	Menot	-11 440	1 810	-9 630	-3 655
	Tulot	0		0	0
	Netto	-11 440	1 810	-9 630	-3 655
Kiinteät rakenteet ja laitteet/korvausinvestoinnit	Menot	-10 610	-680	-11 290	-6 238
	Tulot	0		0	14
	Netto	-10 610	-680	-11 290	-6 225
Tekninen lautakunta yhteensä	Menot	-24 050	-1 600	-25 650	-12 270
	Tulot	500	0	500	125
	Netto	-23 550	-1 600	-25 150	-12 145
KAUPUNKI YHTEENSÄ	Menot	-63 352	2 380	-60 972	-28 038
	Tulot	3 750	0	3 750	1 779
	Netto	-59 602	2 380	-57 222	-26 259

6 Rahoitusosan toteutuminen

Tammi-elokuun toiminnan rahavirta muodostui 5,5 milj. euroa negatiiviseksi. Kun investointien rahavirta samaan aikaan toteutui -26,3 milj. euron negatiivisena, muodostui toiminnan ja investointien rahavirta 31,8 milj. euroa alijäämäiseksi.

Rahoituksen rahavirta toteutui tammi-elokuussa 68,4 milj. euroa positiivisena. Elokuun lopussa pitkäaikaista lainaa on lyhennetty 14,4 milj. ja uutta lainaa on nostettu 50,0 milj. euroa. Tammi-elokuun tilanteen mukaan lainakanta asukasta kohti oli 3 647 euroa. Rahavarojen muutos eli vaikutus maksuvalmiuteen oli 1,0 milj. euroa.

1000 e	TA 2019	Ta-muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-8/2019	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	9 957	-19 177	-9 220	-5 579	3 641
Tulorahoituksen korjauserät	-1 900	500	-1 400	72	1 472
	8 057	-18 677	-10 620	-5 506	5 114
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-63 352	2 380	-60 972	-28 038	32 934
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 250	0	3 250	1 218	-2 032
Pysyvien vastaavien hyöd. luov.tulot	2 400	-500	1 900	489	-1 411
	-57 702	1 880	-55 822	-26 331	29 491
Toiminta ja investoinnit, netto	-49 645	-16 797	-66 442	-31 838	34 604
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-1 300	-6 000	-7 300	-8	7 292
Antolainasaamisten vähennys	2 000	0	2 000	962	-1 038
	700	-6 000	-5 300	954	6 254
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	73 000	0	73 000	50 000	-23 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-24 000	0	-24 000	-14 437	9 563
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	32 826	32 826
	49 000	0	49 000	68 389	19 389
Oman pääoman muutokset	0	0	0	-48	-48
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	-36 556	-36 556
Vaikutus maksuvalmiuteen	55	-22 797	-22 742	901	23 643
Lainakanta	277 512		277 512	301 078	
Lainakanta e/as	3 339		3 339	3 647	
Lainanhoitokate	0,5		0,5	-0,3	
Asukasluku	83 100		83 100	82 559	

7 Yhteenveto talouden toteutumisesta

	Luvut milj. euroa	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	Ta- muutokset	MTA 2019	8/2019	2020	2021
Rivi	Asukasluku	86 453	85 855	85 306	84 196	83 231			83 100	82 559	82 800	82 600
	Tulovero-%	20,00	20,50	20,75	20,75	20,75	20,75			20,75	20,75	20,75
1 TULOT												
2 Kunnallisvero		278,7	288,3	294,7	289,2	283,1	296,1	-7,0	289,1	204,9	304,0	312,0
3 Kiinteistövero		25,3	25,1	28,8	28,3	27,8	27,9		27,9	0,9	27,8	27,0
4 Yhteisövero		18,2	19,4	17,5	20,6	20,2	22,0		22,0	16,5	22,2	23,0
5 Valtionosuudet		164,0	166,7	175,9	169,2	170,0	168,3		168,3	112,5	169,0	168,0
6 Julkinen rahoitus yhteensä		486,1	499,4	516,8	507,3	501,1	514,3	-7,0	507,3	334,7	523,0	530,0
7 Toimintatulot		90,0	74,9	75,4	69,1	68,0	56,8	-3,8	53,0	32,9	56,2	56,1
8 Osinkotulot		6,8	6,8	6,7	7,9	6,8	6,8		6,8	6,8	6,8	8,1
9 Korkotulot		1,4	2,3	2,1	2	1,925	16,1		1,6	0,9	1,6	1,6
10 Muut rahoitustulot		2,0	3,4	1,5	1,4	1,2	1,1		1,1	0,6	0,8	0,6
11 Valmistus omaan käyttöön		2,4	2,0	2,4	2,6	3,3	2,9		2,9	2,0	2,9	2,9
12 MENOT												
13 Henkilöstömenot		272,9	271,4	269,0	255,9	239,5	151,9	-0,6	151,3	101,4	150,9	150,3
14 Palvelujen ostot		218,2	207,1	212,6	221,2	261,7	367,8	14,0	381,9	251,1	368,6	370,7
15 Muut toimintamenot		89,6	92,2	95,9	87,9	83,3	51,2	-5,1	46,1	29,4	50,3	50,4
16 Korkomenot		3,3	3,2	2,8	2,6	2,544	2,5		2,5	1,4	2,7	3,2
17 Muut rahoitusmenot		0,2	0,6	0,8	0,2	1,1	0,1		0,1	0,2	0,1	0,1
18 VUOSIKATE		5,5	14,6	24,6	22,7	-5,7	10,0	19,2	-9,2	-5,6	18,8	24,8
19 Vuosikate euroa/asukas		64,0	170	289	269	76	120		-111	-68	227	300
20 Poistot		23,0	20,9	20,4	25,5	20,3	20,5		20,5	14,2	21,0	22,0
21 Vuosikate % poistoista		24,0	69,7	120,6	88,9	18,5	48,6		-45,1	-39,2	89,5	112,4
22 TILIKAUDEN TULOS		8,2	-4,5	1,3	-2,8	-26	-10,5	19,2	-29,7	-19,8	-2,2	2,7
23 Satunnaiset erät		25,7	1,9	1,5								
24 Rahastojen muutos		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1						
25 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		8,3	-4,4	1,3	-2,7	-26	-10,5	19,2	-29,7	-19,8	-2,2	2,7
26 Kertynyt yli-/alijäämä		3,4	-1	0,4	2,2	10,1	9,3		-19,6	-9,7	7,1	9,8
27 Kertynyt yli-/alijäämä euroa/as.		39,0	-11	57	26	122	111		-236	-117	85	119
28 Toimintatulot/Toimintamenot, %		15,5	13,2	13,1	12,3	11,7	10,0		9,2	8,6	9,9	9,8
29 INVESTOINNIT JA LAINAT												
30 Uusinvestoinnit		61,6	15,7	12,6	13,8	19	39,6			16,0	16,9	20,1
31 Korjausinvestoinnit		12,9	14,4	16,7	18,6	14,3	34,1			12,0	20	18,3
32 Investointitulot		75,3	6,7	10,5	2,8	1,7	3,8			1,8	2,3	2,3
33 Investointien tulorahoitus-%		7,6	50	92,7	70,6	-17,9	16,6			-20,8	31,5	48,7
34 Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 v.		-59,4	-59,8	-43,7	-12,8	-39,7	-101,6				-133,0	-159,8
35 Lainakanta		178,9	203,5	194,6	199,7	232,7	277,5			301,1	315,5	337,5
36 Lainat euroa/asukas		2 069	2 371	2 283	2 371	2 796	3 339			3 647	3 811	4 086
37 Lainanhoitokate		0,2	0,6	1,0	1,0	-0,1	0,5			-0,3	0,7	0,8
38 Lainasaamiset		40,1	40,1	38,9	37,2	42,4						
39 Omavaraisuusaste, %		53,7	51,9	54,8	54,1	48,7						
40 Suhteellinen velkaantuneisuus, %		47,1	50,1	44,5	47,2	54,6						
41 Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista					54,5	56,1						
42 Kassan riittävyys pv		17	26	15	16	15						
Konserni												
19 Vuosikate euroa/asukas		467,0	549	653	677	316						
21 Vuosikate % poistoista		103,4	125,2	147,1	127,4	61,7						
26 Kertynyt yli-/alijäämä		-3,6	2,8	19,1	36,7	51,9						
27 Kertynyt yli-/alijäämä euroa/as.		-42	33	224	436	624						
28 Toimintatulot/Toimintamenot, %		39,8	39,6	39,0	39,8	39,6						
33 Investointien tulorahoitus-%		91,1	103,8	106,9	36,0	90,3						
34 Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 v.		-73,1	-50,2	-37,0	-3,5	-41,6						
35 Lainakanta		332,8	347,6	333,6	346,7	373,6						
36 Lainat euroa/asukas		3 848	4 050	3 914	4 116	4 889						
37 Lainanhoitokate		0,8	1,3	1,5	1,4	0,6						
38 Lainasaamiset		5,3	5,2	5,2	5,4	5,4						
39 Omavaraisuusaste, %		39,7	39,9	41,7	41,8	38,2						
40 Suhteellinen velkaantuneisuus, %		62,4	62,0	59,3	62,2	67,7						
41 Velat ja vastuut % käyttötuloista					68,9	69,4						
42 Kassan riittävyys pv		25	32	25	28	29						

RIVIEN SELITYKSIÄ:

18 Vuosikate	Kertoo paljonko kunnalle jää rahaa pakollisten menojen jälkeen investointeihin ja lainojen hoitoon
21 Vuosikate % poistoista	Tulorahoitus on riittävä, kun tunnusluvun arvo on 100 %.
33 Investointien tulorahoitus-%	Kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella
37 Lainanhoitokate	Kertoo tulorahoituksen riittävyydestä korkojen ja lyhennysten maksuun Tunnusluku 1 -2, lainanhoitokyky on tyydyttävä; Tunnusluku alle 1, lainanhoitokyky on heikko ja lainojen hoitoon on otettava lisälainaa

8 Konserniyhteisöt

Konsernirakenne

TYTÄRYHTEISÖT

Energia- ja vesiyhtiöt	
KSS Energia Oy	100,0 %
KSS Lämpö Oy	100,0 %
KSS Rakennus Oy	100,0 %
Voimakymy Oy	100,0 %
Suomen Energia-Urakointi Oy	100,0 %
KSS Verkko Oy	97,0 %
Kouvolan Vesi Oy	100,0 %

Muut tytäryhtiöt	
Kouvolan Teatteri Oy	100,0 %
Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy	100,0 %
Anjalankosken Jäähalli Oy	96,1 %
Kuusankosken Tennishalli Oy	87,0 %
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	61,0 %
Kouvolan Hansapysäköinti Oy (äänivalta 65,7%)	37,8 %

Elinkeino- ja kehitysyhtiöt	
Kouvola Innovation Oy	100,0 %
Kouvolan Yritystilat Oy	100,0 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Kouvolan Asunnot Oy	100,0 %
Asunto Oy Anjalan Niittypuisto	94,3 %
Asunto Oy Elopuiisto	84,1 %
Kiinteistö Oy Kouvolan Asentajankatu 9	100,0 %
Kiinteistö Oy Päätie 19	100,0 %
Pohjois-Kymenlaakson Ympäristölaboratorio Oy	95,1 %
Kiinteistö Oy Pihlajakara	79,0 %
Kiinteistö Oy Madekuja 1	68,1 %
Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus	58,9 %
Kiinteistö Oy Korianjousi	58,3 %

OSAKKUUSYHTEISÖT

Muut osakkuusyhtiöt	
Kymenlaakson Jäte Oy	47,5 %
Kymenlaakson Orkesteri Oy	45,0 %
Kaakkois-Suomen Sosiaalialan Osaamiskeskus Oy	37,5 %
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	24,5 %
Disec Oy	24,5 %
Saimaa Stadiumi Oy	24,5 %
Kymin Voima Oy (KSS Energian kautta)	24,0 %
Kymenlaakson Sähkö Oy	20,7 %
Tykkimäen Vapaa-aikakeskus Oy	20,0 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	49,0 %
Asunto Oy Aron-Kara 1 *	48,5 %
Asunto Oy Kirkkokuorentie 2 *	48,5 %
Asunto Oy Kimmelmani *	45,4 %
Asunto Oy Enäriivi *	40,8 %
Asunto Oy Kaipiaistensato *	40,7 %
Asunto Oy Elimäen Napansäde	40,6 %
Kiinteistö Oy Korian Portti	39,9 %
Kiinteistö Oy Kuusankosken Kiltakuja 1**	39,1 %
Asunto Oy Kouvolan Jaalanharju *	39,0 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Asunto Oy Kouvolan Eväkujaankaari	34,7 %
Asunto Oy Kataja-Haikula *	34,1 %
Asunto Oy Lohitie 5	33,3 %
Kiinteistö Oy Myllykosken Liikekeskus	32,8 %
Asunto Oy Anjalantie 2	31,3 %
Kiinteistö Oy Elimäen Kasarminaukio *	31,0 %
Voikkaan Radanvarren Toimitilat **	30,8 %
Asunto Oy Elimäen Eläkepuustelli	30,6 %
Asunto Oy Siltapuisto 1	30,6 %
Asunto Oy Huusarinmäki *	30,4 %
Asunto Oy Puutarhurinjousi *	29,3 %
Asunto Oy Silmuntie *	27,9 %
Asunto Oy Ummeljoen Rivitalo *	27,9 %
Asunto Oy Valkealan Riihikaari	27,5 %
Asunto Oy Kuusankosken Hiidentie 8-10*	26,2 %
Asunto Oy Kuusankosken Rantapuisto *	25,0 %
Asunto Oy Suolasenkoski *	23,7 %
Asunto Oy Kasakkakara *	23,1 %
Anjalankosken Painotalo Oy	22,6 %
Asunto Oy Rivikolka 2 *	22,0 %
Kuusankosken Pientaloisuustalo Oy	21,6 %
Asunto Oy Naakanhovi *	21,4 %

*) Kouvolan Asunnot Oy:n osakkuusyhteisö

**) Kouvola Innovation Oy:n osakkuusyhteisö

KUNTAYHTYMÄT

Kuntayhtymät	
Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä	51,80 %
Kymenlaakson Liitto	48,70 %
Itä-Suomen Päihdehuollon Kuntayhtymä	9,90 %
Uudenmaan Päihdehuollon Kuntayhtymä	5,80 %

25 tytäryhteisöä
41 osakkuusyhteisöä
4 kuntayhtymää

Päivitetty 31.8.2019

Kouvolan kaupungin konserniin kuuluu 25 tytäryhteisöä, joista As Oy Anjalankosken Niittypuistoa ei yhdistellä konserniin. Kaupunki on jäsenenä 4 kuntayhtymässä. Lisäksi Kouvola-konserniin kuuluu myös 41 osakkuusyhteisöä. Konserni-kaavioon on täydennetty alakonsernien osakkuusyhteisöt. KSS Energia Oy on ostanut Suomen Energia-Urakointi Oy:n koko osakekannan ja yhtiö on osa KSS Energia –konsernia 1.5.2019 lähtien. Muutoin elokuun loppuun mennessä konsernirakenteessa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia.

Yhteenveto kaupungin saamista osingoista 2015 – 2019

1000 e	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Tot. 30.8.2019
KSS Energia Oy	5 010	5 010	5 010	5 010	5 010	5 010
Kymenlaakson Sähkö Oy	1 621	1 659	1 659	1 715	1 710	1 756
Tykkimäen vapaa-aikakeskus Oy	162	23	68	22	20	0
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	0	0	1 121	0	0	0
Muut	12	8	13	82	80	78
Yhteensä	6 800	6 704	7 880	6 829	6 820	6 844

Ajalta 1.1.-31.8.2019 osingot muodostuvat pääosin KSS Energia Oy:n ja Kymenlaakson Sähkö Oy:n maksamista osingoista.

Keskeisten konserniyhtiöiden talouden toteutuminen

1 000 e		Tot. 31.8.2019 (8kk)	Tot. 31.8.2019 suhteessa TP 2018	TP 2018 (12 kk)
KSS Energia Oy (konserni)	Liikevaihto	88 363	75,6 %	116 817
	Liikevoitto/-tappio	3 365	48,3 %	6 964
	Tilikauden voitto/tappio	1 877		3 229
	Liikevoitto, %	3,8		6,0
Kouvola Innovation Oy (konserni)	Liikevaihto	4 650	68,3 %	6 809
	Liikevoitto/-tappio	278	488,5 %	57
	Tilikauden voitto/tappio	230		-53
	Liikevoitto, %	6,0		0,8
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	Liikevaihto	9 539	75,7 %	12 603
	Liikevoitto/-tappio	823	324,3 %	254
	Tilikauden voitto/tappio	785		162
	Liikevoitto, %	8,6		2,0
Kouvola Asunnot Oy	Liikevaihto	15 559	66,6 %	23 361
	Liikevoitto/-tappio	4 702	453,1 %	1 038
	Tilikauden voitto/tappio	4 089		-148
	Liikevoitto, %	30,2		4,4
Kouvola Vesi Oy	Liikevaihto	10 983	66,6 %	16 495
	Liikevoitto/-tappio	639	64,2 %	996
	Tilikauden voitto/tappio	175		56
	Liikevoitto, %	5,8		6,0
Kouvola Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy	Liikevaihto	4 746	29,0 %	16 382
	Liikevoitto/-tappio	-133	-11,0 %	1 210
	Tilikauden voitto/tappio	-158		753
	Liikevoitto, %	-2,8		7,4
Kouvola Teatteri Oy	Liikevaihto	336	45,2 %	744
	Liikevoitto/-tappio	-69	-548,5 %	13
	Tilikauden voitto/tappio	-69		13
	Liikevoitto, %	-20,5		1,7
Liikevoitto, % = (Liikevoitto/-tappio / Liikevaihto) * 100				

Kaakkois-Suomen Tieto Oy

- Omistussuus 61 %. Perustettu 2010. Toimitusjohtaja on Lyytikäinen Mika. Yhtiö palvelee kuntia, kuntayhtymiä ja kuntaomisteisia osakeyhtiöitä ja muita julkishallinnon organisaatioita sekä niiden sidosryhmiä. Toiminnan tarkoitus on tuottaa ICT-palveluja omistajien tarpeisiin.
- Hallitus: Peltola Pulla (pj), Taskinen Kari, Keskitalo Jaana, Kossila Päivi, Kähärä Mikko, Hirvonen Pasi, Kinnunen Helena

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Kaakkois-Suomen Tieto Oy ei tehnyt uusia investointeja huhtikuun jälkeen, koska Kymsoten asiakkaaksi tulo ei varmistunut suunniteltuun ajankohtaan mennessä, eikä investoinneissa olisi voitu huomioida asian vaikutusta. Yhtiön ja Kymsoten välinen sopimus ICT-palvelujen siirrosta varmistui vasta 16.7.2019, jonka jälkeen investointiohjelma voitiin skaalata vastaamaan uutta tilannetta. Syyskuun aikana yhtiö on tehnyt uusia investointeja n. 650 000 eurolla, jotka eivät näy tässä osavuositarkastuksessa.

Kaakkois-Suomen Tieto Oy:llä on käynnissä myös merkittävä rekrytointiohjelma uusien osaajien saamiseksi lisääntyneen palvelukysynnän tarpeisiin. Uutta henkilöstöä on tarkoitus saada syksyn aikana, jotta uusi 24/7 ServiceDesk toiminta voidaan käynnistää joulukuun 2019 aikana.

Yhtiön Kouvolan toimitilat yhdistetään yhteen rakennukseen joulukuussa 2019. Muuttoon liittyvien hankintojen ja asennusten kustannukset vuoden lopussa tulevat olemaan noin 150 000 euroa.

Edellä selostettujen asioiden vaikutukset huomioiden yhtiön koko vuoden tuloksen arvioidaan muodostuvan talousarvion mukaiseksi.

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUTUMA 31.8.2019
KS-Tiedon ja ICT Kymin yhdistymisen synenergiaetujen sekä maakunnallisen vo-lyymin tuomat kustannussäästöt (esim. yhteiset lisenssit, ohjelmat ja tietoverkot). Yhteiset palvelukuvaukset ja yhte-näiset toimintamallit.	Kustannukset vuoden 2017 maksuihin suhteutettuna	Tärkeimpien lisenssien yh-distäminen saadaan teh-tyä 2019 aikana. Yhtiön omat lisenssit on jo yhdis-tetty. Maakunnallisen tie-toverkon rakennus on käynnissä.
Yhteiset palvelukuvaukset ja yhtenäiset toimintamallit	Kirjalliset dokumentit laadittu	Uusi tuotteistus on tehty ja se otetaan käyttöön vuoden 2020 alussa.
Asiakastyytyväisyys hyvällä tasolla 3,0	Asiakastyytyväisyysmittaukset (asteikolla 1-4)	Vuoden ensimmäinen asiakastyytyväisyyskysely on toteutettu kesäkuussa ja tulos oli 3,28. Edellinen tulos oli 3,30.
Toiminnan jatkuva kehittäminen asiakas-kohtaisesti	Sanallinen arviointi, joka pohjautuu asiak-kailta tulleeeseen palautteeseen	Asiakaskeskusteluja käy-dään säännöllisesti ja tu-lokset käsitellään johto-ryhmässä
Palvelupyyntöjen (SLA) vasteaika Kouvo-lan kaupungin osalta	Vähintään 80 % palvelupyyntöistä valmis-tuu määräajassa	SLA toteuma 87,55 %. Edellinen tulos oli 88,93 %.
Omistajakeskusteluiden käyminen	Vähintään 4 krt/v	Aikataulussa

Kouvola Innovation Oy (Konserni)

- Omistussuus 100 %. Perustettu 2008. Toimitusjohtaja on Husu Martti. Yhtiön toimialana on Kouvolaan kehittämis- ja elinkeinopalvelujen tuottaminen.
- Hallitus: Perttunen Mika (pj) 23.4.2019 asti, Seppälä Topi (pj) 23.4.2019 alkaen, Koivisto Antti, Katajala Minja, Kaunisto Aino-Kaisa, Rautiainen Aimo, Taskinen Kari, Vainio Marja-Leena

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUTUMA 31.8.2019
Yritysassiakkaiden määrän kasvu, 1200	Palveluita käyttäneiden tai henkilökohtaisesti kontaktoitujen määrä (kpl). Lähde: Kinnon asiakastietojärjestelmä	502
Seudulle perustettujen tai sijoittuneiden yritysten lukumäärän lisääminen, joista Kinnon palveluja käyttänyt, 300/150	Perustettujen/sijoittuneiden yritysten määrä (kpl). Lähde: Patentti- ja rekisterihallitus	251/72
Toiminnan kehittämisen mahdollistava taloudellinen tulos ± 0	Tilikauden tulos ± 0	230 000 euroa
Asiakastytyvyys vähintään 4 ja sen jatkuva parantaminen	Toiminnan kehittämistä ohjaava asiakastytyvyysmittaus asteikolla 1-5	Ei vielä mittausta
Kasvualustojen eteneminen - o Railgate Finland Kouvola - o Live & VisitKouvola - o Kouvola Circular Economy	Eteneminen ja onnistuminen kasvualustojen määritellyissä kärjissä.	Lyhyt katsaus ohessa

Live & VisitKouvola

Kouvolan yhteismarkkinointiin on osallistunut yli 100 yritystä ja mukaan yhteistyöhön on tullut uusia yrityksiä. Uusien asukkaiden houkuttelu on käynnistetty Näköisesi paikka -tonttimarkkinoinnilla.

Kouvolaan on alettu houkutella erilaisia tilaisuuksia ja uutena työkaluna on otettu käyttöön tapahtumayhteistyön toimintamalli. VisitKouvolan kokous- ja tapahtumapalvelu on välittänyt alueen yrityksille noin 140 myyntiliidiä, joista suurin osa konkreettisia tarjouspyyntöjä. Tapahtumatuki on ollut osaltaan työkaluna vaikuttamassa uusien tapahtumien syntyyn ja tuleville vuosille on vahvistunut uusia tapahtumia. Kouvolan tapahtumakesä oli vilkas, mikä toi runsaasti ansaittua medianäkyvyyttä.

Asuntopöytäkirjojen yhteydessä Live & VisitKouvola vastasi mm. yritysyhteistyön koordinaatiosta, kaupungin tonttitarjonnan markkinoinnista, Kouvola-infoista messualueella ja keskustassa, paikallisten pienyritysten Kouvola Shopista, monipuolisista markkinointitoimenpiteistä ja osallistui Kouvola.live-striimaukseen sekä värikkään katukuvan luomiseen. Asuntopöytäkirjojen kävijätutkimuksen tuloksia ei ole vielä käytettävissä, mutta kasvua on ollut ainakin keskustan jalankulkumäärissä, uusien alueiden tonttihakemuksissa, VisitKouvolan suorissa markkinointimittareissa, majoitusvuorokausissa sekä majoitusmyynnin arvossa.

Railgate Finland Kouvola

Kiinan konttijunaliikenteeseen on kartoitettu myös muita vaihtoehtoja Xianin lisäksi. Uusien yhteyksien avaamisesta on neuvoteltu mm. Chendun ja Chongqingin kanssa. Nämä ovat suuria teollisuuskaupunkeja ja ajavat paljon junia Eurooppaan.

Yhteyksiä on pidetty myös Pohjoismaihin. Pohjoismailla on suuri kiinnostus liittyä kehittämään Kiinan yhteyttä Kouvolan kautta. Kouvolassa järjestettävä Railforum on saanut huomiota laajalti. Markkinointi on onnistunut hyvin ja asia kiinnostaa kansainvälisesti alan ihmisiä.

Vuoden aikana olemme pyrkineet vaikuttamaan mm. elintarvikekuljetuksiin Venäjän kautta. Lupa on viimeistä, virallista päätöstä vaille valmis Venäjällä ja se konkretisoituu tämän vuoden aikana. Lisäksi vaarallisten aineiden kuljetuslupa rauhoitetaan Kiinan liikenteessä on saamassa lainvoiman ilmeisesti myös kuluvan vuoden aikana.

Sijoittumismarkkinoinnissa on aktiivisesti markkinoitu Kouvolan mahdollisuuksia. Markkinointia on tehostettu myös muissa kuin Kiinan liikenteessä. Venäjän liikenne on suurin liikennevirta Kouvolassa ja Venäjän tuonti on lisääntynyt.

Kouvolan logistiikka-alueella on pulaa vapaista tonteista ja olemme tällä hetkellä neuvottelemassa varastotilan rakentamisesta konttikentälle, koska muuta sopivaa tilaa ei ole.

Kouvola Circular Economy

Kinnon kiertotaloustiimi on mukana Kouvolan HINKU-kunta toiminnassa ja aktiivisesti kehitämme hanketoimintaamme mahdollistamaan tavoitteisiimme pääsyä. Hiilineutraali Kymenlaakso 2040 -tiekartta alkaa valmistua ja olemme toimineet puurakentamisen edistämiseksi mm. asuntomessuilla.

Hyötyvirta-alueen konseptia on kehitetty niin yrityskontaktointien, kaupunkiorganisaatioyhteistyön, viranomaisyhteistyön kuin konsulttiavusteisten suunnittelujen osalta. Kiinteistöjen purkumateriaalien uusiokäyttömahdollisuuksien ja harvinaisten maametallien talteenoton toimintaa on käytännön tasolla edistetty.

Kansallisen materiaalitorin vuodenvaihteen käyttöönottoa varten on toimittu paikallisena asiantuntijana sekä julkisten hankintojen kiertotaloutta tukevaa toimintaa on viety eteenpäin mm. yhteistoimintaa aktivoivan tilaisuuden avulla.

Kouvolan Asunnot Oy

- Omistussuus 100 %. Perustettu 1987. Toimitusjohtaja on Viiru Auvo. Kouvolan Asunnot Oy tarjoaa asuntoja erilaisiin elämäntilanteisiin. Noin 4350 asunnon tarjonta ulottuu Utista Elimäelle ja Vuohijärveltä Anjalaan.
- Hallitus: Kuutti Petri (pj), Eloranta Maria, Leppänen Annika, Mikkola Markku, Mäkijärvi Ilkka, Paloranta Pertti, Savolainen Eveliina

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Kulunut katsantokausi on edennyt jokseenkin budjetoidusti. Käyttöasteen jälkeenjääneisyydelle löytyy selittäviä tekijöitä alueen muuttotappiosta, kiinteistökannan laajasta alueellisesta sijainnista. Osa selittyy myös normaalilla kausivaihtelulla, mutta alueellisiin kysyntäeroihin on panostettava strategian mukaisilla toimenpiteillä (purut ja muut toimet).

Yhtiö sai valmiiksi asuntomessukohteet eli Paja-aukio 2:n pienrivitalot ja saunarakennuksen. Messuilla esiteltiin yhteensä neljää (4) kohdetta ja saatu palaute oli hyvää. Kyseiset rakennukset toteutettiin työnimellä ”sukupolvien talot” ja rakentamisessa kunnioitetaan alueen historiaa. Teknisissä ratkaisuissa ekologisuutta ja käytännöllisyyttä on korostettu. Energiana käytetään uusiutuvaa vihreää energiaa eli viljapölykaukolämpöä ja akustolla varustettua aurinkoenergiaa.

Kiinteistöjen hoitokulut ovat toteutuneet budjetoidusti ja yhtiö jatkaa kiinteistökannan automatisointia sekä ylläpidollisia jalostustoimia. Katsantokaudella aloitettiin fossiilisia energiamuotoja käyttävän kohteen muutos toimimaan uusiutuvilla energiamuodolla. Samalla käynnistetään pilottimuodossa energiaoptimointisuunnitelma eräässä asuntomäärältään isossa kohteessa. Ympäristöohjelma otetaan käyttöön kuluva tilikauden aikana.

Näköpiirissä ei ole seikkoja, jotka aiheuttaisivat merkittäviä poikkeamia kuluva tilikauden budjetoituun tulokseen tai muuhun operatiiviseen toimintaan.

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUTUMA 31.8.2019
Käyttöasteen säilyttäminen yli 93 %	Käyttöaste % vuokratuotoista laskettuna	90,9 %
Taloudellinen tulos, joka mahdollistaa toiminnan kehittämisen	Voitto ennen tilinpäätössiirtoja positiivinen	4 089 458 euroa
Luottotappiot liikevaihdosta enintään 1 %	Luottotappioiden osuus liikevaihdosta %	Ei kirjattu toistaiseksi
Saamiset vuokratuotoista liikevaihdosta enintään 3 %	Vuokrasaamisten osuus liikevaihdosta %	2,0 % arvioidusta liikevaihdosta
Alhaisen käyttöasteen kiinteistöistä luopumisen 1 - 3	Lukumäärä (kpl)	Vireillä
Ympäristöohjelman käyttöönotto	Toteutunut / Ei toteutunut	Vireillä

Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy

- Omistussuus 100 %. Perustettu 2014. Toimitusjohtaja on Tiainen Timo. Yhtiön toimialana on tarjota ja järjestää rautatiealan ammatillista koulutusta ja sitä tukevaa muuta koulutusta sekä aikuiskoulutusta. Lisäksi yhtiön toimialana on tarjota ja järjestää toisen asteen ammatillista koulutusta ja sitä tukevaa muuta koulutusta ja palveluja, työelämän kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä valmennusta ja konsultointia.
- Hallitus: Kossila Päivi (pj), Karvonen Tapio, Frosti Lauri, Sollo Jani, Paavola Jenni

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Ei poikkeamia. Toiminta ja talous ovat toteutumassa suunnitellusti kuitenkin niin, että kuluva vuoden talousarviota tullaan tarkistamaan vielä alaspäin sekä tulojen että menojen osalta johtuen ennen kaikkea koulutuksien ja niistä koi-
tuvien tulojen ja menojen ajoittumisesta kahdelle vuodelle. Tilikauden tuloksen ei kuitenkaan arvioida merkittävästi muuttuvan.

Vanhojen Coryksen dieselsimulaattoreiden (6) päivitystä valmistellaan toimittajan kanssa. Hankintapäätöksen arvioidaan ajoittuvan kuluvalle vuodelle.

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 31.8.2019
Toiminnan joustavuuden ja asiakaslähtöisyyden vahvistaminen kehittämällä digitaalisia ratkaisuja	Opiskelijapalautte, asiakastutkimus	Opiskelijapalautteita kerätään kursien päättyessä. Uusien digitaalisten ratkaisujen kehittäminen on valmistelussa.
Osaamisen kehittäminen systemaattisesti toimintaympäristön muutokset ennakoita ja huomioida	Asiakastutkimus	Henkilöstön osaamisen kehittämisen käydään läpi tavoitekeskusteluissa.
Parhaan palvelun tarjoaminen	Palvelulupauksen toteutuminen: asiakastutkimus/-palautteet/viivastetty palaute	Seuraava asiakastutkimus toteutetaan v. 2020.
Taloudellinen ja kannattava toiminta	Positiivinen tulos	Talouden toteumaa seurataan aktiivisesti

Kouvolan Teatteri Oy

- Omistussuus 100 %. Perustettu 1960. Toimitusjohtaja on Tiina Luhtaniemi. Yhtiön toimialana on teatterin ylläpitäminen ja teatteritoiminnan harjoittaminen Kouvola.
- Hallitus: Lindeman Ari (pj), Forsström Petri, Eklund-Vuorela Karolina 1.6.2019 asti, Sorvali Ritva 1.6.2019 alkaen, Kalenius Seppo, Raunio Milla, Rossi Antero, Voutilainen Merja-Liisa, Taalikainen Satu

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Toinen osavuositarkastus (touko – elokuu) teatterissa ei sisällä kuin yhden esityskuukauden, joten tuotto- ja katsojamäärät eivät tässä jaksossa juuri kehity ensimmäiseen jaksoon (1-4) verrattuna, vaikka kiinteät kulut kesän ajalla ovat kertyneet. Tästä johtuen tuloslaskelman näyttämä tulos on tässä vaiheessa vuotta monasti negatiivinen.

Myyntituotot ovat kuitenkin hieman jäljessä budjetoiduista, mutta kun kulut puolestaan ovat hieman budjetoitua alhaisemmat, on tässä vaiheessa vuotta vaikea ennustaa vuoden tulosta. Syksyn myynnin onnistuminen tulee määrittämään tilikauden tuloksen.

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 31.8.2019
Tuottaa vähintään 5 uutta ensi-iltaa	Ensi-iltojen lkm	2
Esityksiä järjestetään 160-190	Esitysten lkm	90
Katsojatavoite 40 000	Katsojamäärä lkm	17 734
Yleisötyötavoite	Yleisötyö lkm	noin 2 600
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja tasapainossa	Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	-68 788 euroa
Päänäyttämön täyttöaste 72 %	Täyttöaste %	60 %
Kaupungin avustus katsojaa kohden <37 euroa	Avustus, euroa/katsoja	47 euroa
Pääsylippujen osuus kaikista tuotoista 20 %	Pääsylippujen osuus tuloista	17 %
Markkinoinnin tehostaminen ja kehittäminen sekä yhteistyö	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut
Uuden teatterin suunnittelun valmistuminen	Toteutunut/Ei toteutunut	Ei päätöstä

Kouvolan Vesi Oy

- Omistusosuus 100 %. Perustettu 2007. Kouvolan Vesi Oy:nä aloittanut 1.9.2014. Toimitusjohtaja on Kyntäjä Timo. Kouvolan Vesi Oy on vesihuoltolaitos, jonka tehtävänä on huolehtia alueensa vesihuollosta. Asiakkaina on noin 15 000 kotitaloutta, taloyhtiötä ja yritystä.
- Hallitus: Silén Jukka (pj), Seppälä Kirsi, Hedman Pirjo, Kasurinen Outi, Klemola Pauliina, Nikkanen Seppo, Nyberg Timo

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Toiminta vuonna 2019 on poikennut vahvistetusta talousarviosta.

- Biolaitostoiminta on myyty 6/2019, josta aiheutui n. 650 000 euroa käyttöomaisuuden myyntitappiot sekä talousarviomuutostarpeet loppuvuodelle. Käyttöomaisuuden myyntitappio on Liiketoiminnan muiden kulujen sarjassa.
- Liikevaihtoennuste on 1 177 000 euroa pienempi kun vahvistetussa talousarviossa. Suurin syy on Biolaitoksen sekä sisäisen laskutuksen poistuminen. Näiden vaikutus on n. 900 000 euroa.
- 6 milj. euroa laina kaupungilta on haettu ja nostetaan 1.10.2019.
- Kaikkia investointisuunnitelmassa olevia vuodelle 2019 suunniteltuja investointien aloituksia ei pystytty toteuttamaan suunnitelmien viivästymisten vuoksi josta arvioitu kassavirtamuutos on noin 5 milj. euroa.

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 31.8.2019
Kilpailukykyinen veden hinta verrattuna vastaaviin toimijoihin, max 4,00 (sis alv 24 %)	euroa/m ³	3,85 (sis alv 24 %)
Perusmaksu vähintään valtakunnallisen min. tavoitteen mukaiselle tasolle 30 % vuoteen 2022 mennessä	% vesihuollon maksuista	20,44 %
Liikevoitto ja poistot yhteensä > 25 %	% liikevaihdosta	27,76 %
Omavaraisuusaste 52 %	Omavaraisuusaste	53,19 %
Omistajatuloutus (sis. haittakorvaukset, lainojen korot, takausprovisiot ja osingot) 1,58 milj. euroa	Milj. euroa	1,009 milj. euroa
Vedenjakelu poikki > 12 h, 0 kpl	Yli 12 h kestäneet vedenjakeluhäiriöt kpl	0
Talousvedestä 70 % pohja- tai tekopohjavettä vuoteen 2020 mennessä	Pohja- ja tekopohjaveden %-osuus kokonaistuotannosta	noin 75 %

KSS Energia Oy (Konserni)

- Omistussuus 100 %. Perustettu 1992. Toimitusjohtaja on Jääskeläinen Kyösti. KSS Energia tarjoaa sähköä, kaasua ja kaukolämpöä Kouvola seudun koteihin ja yrityksiin sekä myy sähköä, energiaosaamista ja -ratkaisuja myös muualle Suomeen.
- Hallitus: Larikka Jari (pj), Hyytiäinen Sari, Jokiranta Kimmo, Korjala Kalevi, Laine Raimo, Nykänen Marjatta, Rautiainen Aimo, Solio Tiina ja Werning Paula

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Vuosi 2019 on ollut keskilämpötilaltaan 9,4 prosenttia normaalivuotta leudompi. Rakennusten lämmitystarve on jäänyt yli viisi prosenttia pienemmäksi kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana. KSS Energian toimialueella käytettiin sähköä tammi-elokuun aikana 414 GWh, kun vuonna 2018 vastaava määrä oli 425 GWh. Uudisrakentaminen Kouvola seudulla oli vähäistä. Uusia sähkö-, lämpö- ja kaasuliittymiä rakennettiin ainoastaan 42 (75). Sähköenergiaa myytiin alkuvuonna 978 (914) GWh. Asiakasmäärä on kasvanut neljä prosenttia viimeisen 12 kuukauden aikana. Kaukolämpöä myytiin 290 (300) GWh ja maakaasua 117 (122) GWh.

Omilla tuotantolaitoksilla ja tuotanto-osuuksilla tuotettiin sähköä 195 (194) GWh ja lämpöä 265 (281) GWh. Sähkön hankinnasta 20 prosenttia ja lämmön hankinnasta 91 prosenttia katettiin omalla tuotannolla. Hiilidioksidipäästöt puolitettiin edellisvuodesta 18 951 tonniin. Päästöoikeuden markkinahinta on ollut yli 25 euroa tonnilta.

Sähkönjakelun keskimääräinen keskeytysaika oli alkuvuonna 13 minuuttia. Kaukolämmön toimitusten vastaava keskeytysaika oli 19 minuuttia.

KSS Energia Oy osti verkonrakennusyritys Suomen Energia-Urakointi Oy:n osakkeet 30.4.2019. Energiaverkkojen urakointi ja palvelutuotanto oli liikevaihdoltaan yli kolminkertainen edellisvuoteen verrattuna.

KSS Energian toimesta on rakennettu aurinkojärjestelmiä isoihin liikekiinteistöihin, maatiloille ja omakotitaloihin. Kysyntä kasvaa jatkuvasti. Kouvolaan on toteutettu ja osin suunnitteilla varsin kattava sähköautojen latauspisteiden verkosto. Tulevaisuuden energiaratkaisut herättivät hyvin kiinnostusta asuntomessuilla.

KSS Energia – konsernin liikevaihto kasvoi tammi-elokuussa 19,4 prosenttia edellisvuodesta. Liikevoitto on noin 0,6 miljoonaa euroa heikompi kuin viime vuonna. Sähkön markkinahinta on laskenut tämän vuoden aikana keskimäärin 3,4 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Investointeihin käytettiin alkuvuonna 4,3 (6,6) miljoonaa euroa. Siikakosken vesivoimalaitoksen perusparannus valmistuu tämän vuoden loppuun mennessä. Tilikauden 2019 liikevaihdoksi ennustetaan 155 miljoonaa euroa ja liikevoitoksi 11 miljoonaa euroa

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 31.8.2019
Sijoitetun pääoman tuotto on vähintään 14 %	Sijoitetun pääoman tuotto%	13,6 %
Omavaraisuusaste on vähintään 35 %	Omavaraisuusaste%	31,9 %
Osingonmaksu tilikaudelta 2019 vähintään 5 milj. euroa (maksetaan keväällä 2020)	Maksettavan osingon määrä (euroa)	8,0 milj. euroa (maksetaan vuonna 2020)
Energian toimitusvarmuus sekä sähkön ja lämmön osalta: keskeytysaika enintään 0,55 h / asiakas	Keskeytysaika (h/asiakas)	sähkö 0,21 h/asiakas lämpö 0,32 h/asiakas
Uusiutuvien energialähteiden osuus omasta tuotannosta	Uusiutuvien energialähteiden osuus omasta kokonaistuotannosta %	
• sähköntuotannosta vähintään 82 % • lämmöntuotannosta vähintään 74 %		sähkö 83,15 % lämpö 74,4 %
Hyvinvointi ja työssäjaksaminen hyvällä tasolla	Keskimääräinen tehty työaika ≥ 83 % säännöllisestä työajasta	83,7 %
Asiakastutkimusten tulosten keskiarvo	Asiointimielikuva ≥ 8,80	8,81

Investointien toteutuminen projekteittain ja kohteittain						
	KI/UI	1000 e	KUST.ARPIO	INV. 2019	TOT 8/2019	Poikkeama
Aluekehittäminen	KI	Menot		-300		300
ATK-ohjelmat ja laitteet	UI	Menot		-752	-54	698
VT12 Tillola-Keltti	UI	Menot	-445	-270	-267	3
Hulevedet (Vesi Oy)	UI/KI	Menot	-860	-860	-289	571
Muut aineelliset hyödykkeet (käyttöom. myynti)	KI	Tulot			209	209
Tilojen hankesuunnittelut	KI	Menot		-400	-49	351
Patria-hallin laajennus	UI	Menot	-2 500	-2 500	-202	2 298
Monitoimihalli	UI	Menot	-250	-250	-20	230
Anjalan alakoulu	UI	Menot		-2 000	-34	1 966
Sarkolan koulu	UI	Menot		-400	-35	365
Valkealan yhtenäiskoulu	UI	Menot		-600	-59	541
Lehtomäen päiväkot	UI	Menot			-75	-75
Pääpelastusasema ja VPK-laajennus	KI	Menot	-8 100	-400	-16	384
Nuorisokeskus Anjala		Menot	-3 200	-2 300	-1 677	623
		Tulot	2 240	1 610	907	-704
	KI	Netto	-960	-690	-771	-81
KSAO Mara/Sote Utink.44-48	KI	Menot	-4 500	-2 000	-1 368	632
Teatteri		Menot	-24 050	-250	-7	243
		Tulot	3 550	50		-50
	KI	Netto	-20 500	-200	-7	193
Kouvola-talo	KI	Menot	-1 000	-1 000	-422	578
Rakennusten myynti	KI	Tulot			241	241
Pieninvestoinnit, KI	KI	Menot	-24 000	-3 000	-1 383	1 617
Kuusankosken urheilukenttä		Menot	-1 250	-900	-620	280
		Tulot	160	90		-90
	KI	Netto	-1 090	-810	-620	190
Maa- ja vesialueet		Menot		-3 600	-1 824	1 776
		Tulot		500	111	-389
	UI	Netto		-3 100	-1 713	1 387
KI Kadut tiet ja kevyt liikenn	KI	Menot		-6 185	-3 714	2 471
Uudelleenpäällysty				-1 000	-819	181
Kymentie				-300	-420	-120
KI Kaidekorjaukset ja reunatuet				-100	-55	45
KI Kalustesaneeraus				-30		30
Ajoratamerkin				-80	-78	2
Ahomutka, Havumutka, Juuritie				-210	-413	-203
Esan-,Martin- ja Kynttiläkuja				-200	-51	149
Kaarlontie				-30	-166	-136
Puutarhat, Veikontie ja Jyränt.				-150	-172	-22
Tanelink-, Liisank.-Talonpojantie				-60	-77	-17
Rantatie				-100		100
Suoratie ja Haarlankuja				-340	-296	44
Myllykosken kirkonseutu				-75		75
Välikadun pysäköintialue				-180	-310	-130
Puiden uusiminen				-30		30
Markankylän saneeraus, Hirvitie				-700	-165	535
Korian seisakealue+muut asuntomessuihin liittyvät viimeistelytyöt				-100	-4	96
Hevosmiehentie				-250	-279	-29
Joutsenpolku				-50	0	50
Laaksotie 1+Vuoritie 1				-600	-18	582
Veikontie 2				-450	-89	361
Vahteron alue				-500	-83	417
Kaarlontie 2				-500	-210	290
Soraskinpiha				-150	-8	142

Investointien toteutuminen projekteittain ja kohteittain						
	KI/UI	1000 e	KUST.ARPIO	INV. 2019	TOT 8/2019	Poikkeama
KI Viheralueet	KI	Menot		-1 390	-508	882
Leikkipaikat/Lähiliikuntapaikka				-300	-86	214
KI Puisto ja liik.vihreä pieninv.				-90	-22	68
Kallioniemen alue ja rantareitti				-300	-13	287
Rykmentipuisto				-250	-117	133
Kuovinleikki.				-350	-265	85
Utinpellonpuisto				-100	-5	95
KI Sillat ja erikoisrakenteet	KI	Menot		-2 165	-1 541	624
Siltojen korjausohjelman mukaiset kohteet						
Valtatien raittisilta						
Voikkaan ristikkosilta				-1 850	-1 167	683
Kettumäen AKK				-100	-103	-3
Logistiikkaterminaalien raiteet (konttikentän)				-155	-139	16
Vahteron silta				-60	-132	-72
KI Ulkovalaistus	KI	Menot		-1 100	-238	862
Maakaapelointi				-300	-82	218
Päätien valaistus				-300	-8	292
SpNa-valojen vaihto				-500	-148	352
KI Suunn. ja pieninvestoinnit	KI	Menot		-150	-158	-8
KI Suunnittelu ja pieninvestoinnit				-50	-127	-77
KI Pieninvestoinnit				-100	-31	69
KI Muut maa- ja vesirakenteet	KI	Menot		-200	-26	174
Venelaiturien korjaus				-50		50
Bussipysäkkien saneeraus				-50	-15	35
KI Kuivatuskohteet (ml.hulevesi)				-100	-11	89
KI Liikenteen ohjauslaitteet	KI	Menot		-100	-52	48
LV ohjausjärjestelmän uusiminen				-100	-52	48
Keskustan keh./Manski	KI	Menot			-2	-2
UI Kadut tiet ja kevyt liikenn	UI	Menot		-4 950	-1 891	3 059
UI muut liikenteen rauh.kohteet				-110	-168	-58
UI Viimeistelytyöt				-210	-25	185
Haanoja I				-50	-144	-94
Kasarmimäki-Ruskeasuo -alue				-1 200	-972	228
Espiksenkuja ym.				-250	-32	218
Kauppalanr.p-alue jkpp-tie				-300	-365	-65
Kytöahontie				-340	-1	339
Pilkanmaant-Korotintie				-900	-8	892
UI Uudet kalusteet				-50	-5	45
Itä-Naukio				-80	0	80
Kytöhalme				-550	-8	542
Pikkuniitty				-150	-2	148
Kalliostenniemi+Keskuskuja				-40	-2	38
Museotien kääntöpaikka				-30	0	30
Brejlinintie						
Satamakaari				-300	-12	288
Veneranta				-40		40
Mansikkamäen liik.järjestelyt				-150	-118	32
Rautakorventie Jk-kk-tie				-200	-28	172

Investointien toteutuminen projekteittain ja kohteittain						
	KI/UI	1000 e	KUST.ARPIO	INV. 2019	TOT 8/2019	Poikkeama
UI Viheralueet	UI	Menot		-450	-83	367
Pilkepuisto/Salonpuisto						
UI puistot ja pienkohteet				-50		50
Rantapuisto				-400	-83	317
UI Ulkovalaistus	UI	Menot		-430	-50	380
Puuttuvan valaistuksen rakentaminen				-300	-42	258
Kausivalot				-130	-8	122
UI Suunn. ja pieninvestoinnit	UI	Menot		-200	-166	34
UI Suunnittelu ja pieninv.				-100	-111	-11
UI Pieninvestoinnit				-100	-56	44
UI Muut maa- ja vesirakenteet	UI	Menot		-3 600	-1 463	2 137
Kaipiaisten meluvalli				-30		30
Uudet maankaatopaikat				-300	-475	-175
UI muut melusteet				-50	-46	4
UI Kuivatuskohteet (ml.hulevesi)				-50	-4	46
Kaunisnurmen meluaita				-650	-668	-18
Kimola/Virtakiven venesatama				-520	-36	484
Kimola/Hirvelän venesatama				-1 470	-34	1 436
Kymijoen Rantaraitti				-500	-199	301
Kaunisnurmen meluaita 2				-30	-2	28
Keskustan keh./Asemanseutu	UI	Menot		-750	-705	45
Matkakeskusalueen muut liikennejärjestelyt				-250	-214	36
Kirkokadun p-alue ja hulevesi				-500	-491	9
Pioneeripuisto/asuntomessut	UI	Menot	-6 100	-1 800	-1 068	732
Kimolan kanava	UI	Menot	-7 184	-4 800	-1 910	2 890
		Tulot	2 225	1 500	312	-1 188
		Netto	-4 959	-3 300	-1 598	1 702
RR-terminaalin suunnittelu	UI	Menot	-1 000	-200	-160	40
RR-terminaalin rakentaminen	UI	Menot	-32 800	-15 100	-5 894	9 206
RRT 2-4 vaihteiden suunnittelu	UI	Menot	-180	-150	-8	142
YHTEENSÄ		Menot	-117 419	-65 502	-28 038	37 464
		Tulot	8 175	3 750	1 779	-1 971
		Netto	-109 244	-61 752	-26 258	35 494

Hallinto ja yleiskulut		Vaikutus/vuosi euroa		Toimenpiteen toteutuminen
Toimenpide		2019	Vaikutukset ja huomiot	8/19
Menojen vähennykset				
2	Valtuuston jäsenten lukumäärä, määrän laskeminen kuntalain edellyttämälle tasolle		Seuraavalla valtuustokaudelle jäsenmäärää lasketaan 59:sta 51:een. Vuodesta 2022 vaikutus 22 700 e/v.	Asiasta päätetään kuluvan valtuustokauden lopulla.
3	Edustaminen, lahjat, tuliaiset ja viemiset sidosryhmille			edustamiseen käytettyjen erilaisten lahjojen /liikelahjojen/tuliaisten/viemisten määrää vähennetään ja muistamisia osoitetaan vain tärkeimmille yhteistyötahoille. Asian osalta on sovittu käytännöt johdon sihteerin ja yhteyspäällikön kanssa alkuvuonna 2019.
4		15 000		
		10 000	Konsernipalvelut	kokoustarjoilujen minimointi on pantu täytäntöön vuoden 2019 alusta lukien
		1 000	Liikunta ja kulttuuri	Kulttuuripalveluissa nolla- ja tai minimitasoa. Yhteisöpalveluissa minimitasoa.

Hallinto ja yleiskulut	Vaikutus/vuosi euroa		Toimenpiteen toteutuminen
Toimenpide	2019	Vaikutukset ja huomiot	8/19
Kokoustarjoilujen minimointi, (sisältyy majoitus- ja ravitsemis- ja palvelu. säästetään 25 %)	1 000	Kasvatus ja opetus	Laskettu kokoustarjoilujen tasoa. Toimialan toteutuma 29,8 %. Elokuussa pidetty ylimääräinen kokous palveluverkkoasioissa.
	18 000	Asuminen ja ympäristö	Vähennetty kokoustarjoiluja. Toimialan toteutuma 49,3 %.
5 Toimielimien (kaupunginhallitus, -valtuusto, lautakunnat jne.) kokoontumisten ja koulutuksien järjestäminen ensisijaisesti kaupungin omissa tiloissa tai kaupungin alueella	20 000	Kaupungin toimielimet eivät tekisi lainkaan tutustumiskäyntejä tai ekskursionia kokousten yhteydessä, jolloin ko. tiedonhankintamuodot päätöksenteon pohjaksi jäisivät pois käytöstä. Valtuusto pitäisi seminaarit kaupungin omissa tiloissa. Toimielimille järjestetyt massakoulutukset on pidetty jo nyt kaupungin omissa tiloissa.	Kaupunginvaltuusto on kokoontunut omissa tiloissa. Hallitus pitänyt yhden kokouksen muissa tiloissa.
6 Sähköisen kokoushallinnan täysimääräinen käyttöönotto	9 000	Pilotissa tähän mennessä syntyneiden kokemusten pohjalta toimiva ratkaisu. Myös ekologinen ratkaisu (materiaalikulutus ja päästöt vähenevät). Vaikuttaa osaltaan vähentämään hallintosihteerien resurssitarvetta, mikä mahdollistaa eläkepoistuman hyödyntämisen tulevina vuosina.	Käyttöönottoprojekti etenee suunnitelman mukaisesti. Käyttöönotto tapahtunut vaiheittain 30.6. mennessä. 2 toimielintä ei ole kustannussyistä ottanut kokoushallintaa käyttöön (olisi lisännyt kustannuksia).
7 Tapahtumalehtien vähentäminen, Talvi-tapahtumalehti jätetään julkaisematta	10 000		Talvitapahtumalehti jätetään syksyllä 2019 päätetyn mukaisesti toteuttamatta."

	Hallinto ja yleiskulut	Vaikutus/vuosi euroa		Toimenpiteen toteutuminen
	Toimenpide	2019	Vaikutukset ja huomiot	8/19
8	Ohjelmistojen tarkastelu	10 000	Esimerkiksi Dream Broker, Mediapankin lisäpalvelu, Kouvola.tv-kanava	Kouvola-TV kanava on irtisanouttu. Dream Broker järjestelmä korvattu kilpailutuksella Struu - järjestelmäksi. Mediapankin lisäpalvelu on irtisanottu.
9	Verkkolaskujen lisääminen + 5000, ilmoitetaan verkkolaskuosoitteet tilausta tehdessä	10 000	verkkolasku 4,87 skannattu 8,28 skannatut laskut arvio 10000 kpl/vuosi	Ostolaskujen hintatietoutta lisätään johtoryhmien kautta ja painotetaan oikeiden laskutusosoitteiden ilmoittamista
10	Kalustomäärärahojen vähentäminen 20 %	20 000	Konsernipalvelut	
		17 000	Liikunta ja kulttuuri	Kulttuuripalveluissa vain pakolliset kalustehankinnat. Yhteisöpalveluissa minimitasoa.

Avustukset	Vaikutus/vuosi euroa		Toimenpiteen toteutuminen
Toimenpide	2019	Vaikutukset ja huomiot	8/19
Menojen vähennykset			
Kouvolan 10 vuotta -avustuksien osittainen kohdentaminen kriisivalmius- ja puolustuskonferenssiin		Määrärahojen uudelleen kohdentaminen.	Ei toteutunut, lisämääräraha hyväksytty KV
21 Kaupunginhallituksen myöntämät avustukset, vähennetään tukea			Toteutunut.
22 10 %	2 500		
23 Markkinointiyhteistyö – Kärkiseurat /Mestaruustaso, vähennetään tukea – 10 %	29 000		Huomioitu sopimuksissa
24 Markkinointiyhteistyö – Muut seurat ja yksilöurheilijat, vähennetään tukea – 10 %	9 000		Huomioitu sopimuksissa
25 Markkinointiyhteistyö – Toistuvat tapahtumat, vähennetään tukea – 10 %	21 000		Huomioitu sopimuksissa
Korkeaakoulavustusten uudelleen kohdentaminen, vähentäminen 10 %		Määräaikaiset sopimukset päättävät alkaisintaan 2020 lopussa. Säästöt edellyttävät sopimusten irtisanomista ja uudelleen neuvottelua.	
26		Ei juurikaan tulosvaikutusta, riskienhallinnallinen näkökulma	
Tilapäislainojen myöntäminen ainoastaan hankkeisiin, joissa työllistetään työtön henkilö			käsittelyyn otetaan hankkeet, joihin on myönnetty Leader-rahoitusta
27			
Lasten kotihoidon tuen kuntalaisä		Kotihoidon tuen kuntalaisä maksetaan alle 2 vuotiasta lapsista 1.3.2019 alkaen	Lautakunnan päätös lopettaa kotihoidon tuen kuntalaisän maksaminen 1.1.2019 lukien.
28	40 000		
Kymi Sinfonietta		Toiminnan tarkastelu, jos toiminta loppuu kokonaan, Kouvolan avustussuuden säästö 0,7 milj. euroa	
34	0		

Avustukset	Vaikutus/vuosi euroa		Toimenpiteen toteutuminen
Toimenpide	2019	Vaikutukset ja huomiot	8/19
35 Yksityistieavustuksien pienentäminen 800 -> 725	75 000	vertailukunnat (erillinen liite)	Loppuosa avustuksista (27 658 €) on jaettu 28.8. kokouksessa. Avustuksista on tähän mennessä maksettu tiekunnille 81 % eli 588 482 €.
36 Yhdyskuntatekniikan kunnossapitämien yksityisteiden lukumäärän vähentäminen (noin 30 km)	30 000	Telassa käsittelyssä	KH päättänyt 8.4.2019 pysyttää TELAn päätöksen, valitus KH:ssa.
37 Maaseutupalvelujen avustukset, kylien toiminta-avuksien ja kohdeavustuksien vähentäminen	10 000	Maaseudun kehittäminen: kylien toiminta-avustukset (max. 450 €/kylä) yht. 25 000 €, kylien kohdeavustukset (max. 1 020 €/hanke), yht. 5 000 €, kylien/maaseudun tapahtumat	Lähiuokamessut -tapahtumalle on myönnetty ja maksettu avustusta 3 000 € Kylien/maaseudun kehittämisen avustuksia on tähän mennessä maksettu yhteensä 24 000 €. Toteutuma% 80.
Yhteensä	216 500		

Palveluprosessit	Vaikutus/vuosi euroa		
Menojen vähennykset			Toimenpiteen toteutuminen
Toimenpide	2019	Vaikutukset ja huomiot	8/19
38 Kouvolan Innovation Oy:n palvelujen oston vähentäminen		Kinnon organisaation kokonaistarkastelu 2020.	
39 Kirjaston säästöohjelma		Säästöt aineiston kuljetuksissa, omatoimikirjastojen palveluaikojen tarkastelu, eläköitymisen 30 prosenttinen hyödyntäminen, tilavuokrat, toisesta kirjastoautosta luopuminen tai mahdollisesti muita taloudellisia ja innovatiivisia ratkaisuja. Toisesta kirjastoautosta luopuminen heikentää merkittävästi maaseudun ja taajama-alueiden kirjastopalveluja. Kirjastoautolla on tärkeä rooli ajantasaisen kokoelman toimittamisessa kouluille ja päiväkodeille.	Koskee vuosia 2020-2023
41 Aamu- ja iltapäivätoiminnan ostopalveluiden vähentäminen	20 000	Ryhmien siirtäminen vaiheittain kaupungin omiksi ryhmiksi. Ohjaajaresurssia kuluu enemmän aamu- ja iltapäivätoimintaan, joka on pois koulunkäynnin tuesta.	Kaksi ryhmää siirretty ostopalveluista koulujen omaksi toiminnaksi.
42 Tilapalveluiden ja kiinteistöpalveluiden välisen sopimuksen tarkistaminen vuosittain	300 000	Vuoropäiväsiivous, laatutason lasku, tilojen siivottavuuden parantaminen, palveluverkot, Tilapalveluiden tekemän kiinteistöjen korituksen (A,B,C,D) jälkeen hoidon luokituksen, Hoitotaso muutetaan korituksen mukaan, mitoitusten muutos ATOP:iinmukainen hoitotaso ja puhtaustaso kohteisiin	
44 Kymenlaakson pelastuslaitoksen ylijäämän hyödyntäminen maksuosuuksissa		5,9 milj. e tp 2017 kvl osuus 46 %	Huomioitu vuoden 2020 maksuosuuksissa.
45 Kymenlaakson liiton ylijäämän hyödyntäminen maksuosuuksissa		575 000 e tp 2017 Kvl osuus noin 48 %	Huomioitu vuoden 2020 maksuosuuksissa.
Menojen vähennykset yhteensä	320 000		
Tulojen lisäykset			

Palveluprosessit		Vaikutus/vuosi euroa		
Menojen vähennykset				Toimenpiteen toteutuminen
Toimenpide		2019	Vaikutukset ja huomiot	8/19
46	Liikuntatilojen taksojen tarkastelu	38 000	10 % lisäys tuotto-odotukseen. Vuorojen maksullisuus heikentää seurojen taloudellista tilannetta, joka tuo tuo seurojen harrastumaksujen nousua harrastajille ja perheille.	Lautakunta hyväksyi taksojen korotuksen 1.6.2019 alkaen. Tulot jäävät alle talousarvion tuloarvion.
48	Uimahallien taksat	33 000	Korotus 10 %. Korotetaan uimahallitaksoja lähemmäs valtakunnan keskimääräistä tasoa. Kävijämäärien mahdollinen lasku uimahalleissa.	Lautakunta hyväksyi taksojen korotuksen 1.6.2019 alkaen. Tuloissa ei näy vielä kasvua.
49	Kansalaisopiston taksat	12 000	Korotus 5 %, esitetään toteutettavaksi 1.8.2019 alkaen	Lautakunta hyväksyi taksojen korotuksen 1.8.2019 alkaen
50	Kulttuuritalojen tuotot	6 000	5 % lisäys tuotto-odotukseen 2019 ja 2020, 10 % lisäys 2021	Lautakunta hyväksyi taksojen korotuksen 1.8.2019 alkaen ja kokouspakettien osalta 1.4.2019 alkaen. Tuottojen lisäys on toteutunut.

Palveluverkko	Vaikutus/euroa vuosi		
Toimenpide	2019	Vaikutukset ja huomiot	Toimenpiteen toteutuminen
Menojen vähentäminen			8/19
Uimahalliverkon kehittäminen esitetyn suunnitelman pohjalta. Haanojan uimahallin sulkeminen 2019.	146 000	Uimahalliverkkosuunnitelman EVA 2 pohjalta säästöpotentiaali ylläpitokustannuksista. Haanojan vaikutus 2019 puolelta vuodelta ja 2020 koko vuodelta.	
60			
Liikuntaverkon päivitys, karsiminen laadittavan liikuntaverkkoselvityksen mukaisesti (valmistuu 2019)	30 000	Liikuntaverkon säästöt 2019-2021 yhteensä, joiden kustannusvaikutukset (2020 & 2021) tulevat tarkentumaan liikuntapaikkaverkkoselvityksen yhteydessä. Vaikutus 2019 korttelikentistä luopuminen + 2020 retkiluisteluradan hoitosopimuksen lakkauttaminen. Merkitsee ulkoliikuntapaikkojen määrän pudotusta, kunnossapidon vähentämistä ja laadun heikkenemistä.	
61			
Hiihtolatujen ja luistelualueiden hoitoaikojen supistaminen	8 000	Kunnossapidon väheneminen ja hoidonlaadun heikkeneminen.	
64			
Käyrälammen uimarannan rantavalvonnan supistaminen	20 000	Turvallisuusriskien kasvamista nykyiseen rantaluokalla, josta kaupunki on vastuullinen.	
67			

Palveluverkko	Vaikutus/euroa vuosi		
Toimenpide	2019	Vaikutukset ja huomiot	Toimenpiteen toteutuminen
68 Kuusankosken ulkoaltaan kiinnittäminen	15 000	Ei merkittäviä vaikutuksia	
69 Uimahallien kesäsulkujen pidentäminen, 2 vko	40 000	Henkilöstökust, lämmitys ja vesikust.	
70 Kuusankosken jäähallin kesäjäiden lopettaminen	55 000	Henkilöstökust, jäänteko ym.	

	Palveluverkko	Vaikutus/euroa vuosi		
	Toimenpide	2019	Vaikutukset ja huomiot	Toimenpiteen toteutuminen
71	Venepaikat, matonpesupaikat jne. karsinta	0	Purkukustannusten kautta +/- 0 vuosina 2019-2020	Tehdään vain välttämättömät ilkivalta- ym. korjaukset. Hankitaan maa-ainekset ja puutavara talkoo- ym. porukoille, jotka haluavat kunnostaa/parantaa rakenteita. Venepaikkaselvitys käsitelty telassa 27.8.19
72	Leikkipaikkojen ja -puistojen tms. karsinta	7 500	Vähennystä noin 20 leikkialuetta, huomioitava purkukustannukset 2019-2021	Kouvolan kaupungin yleisiä alueita koskeva leikkipaikkaselvitys käsitelty telassa 27.8.19
73	Puistojen hoitotaso (esim. keskustapuistot)	15 000	Vähennystä noin 20 hehtaaria hoidetuista puistoista	Rakennettuja puistoja koskeva hoitoluokitus käsitelty telassa 27.8.19

Palveluverkko	Vaikutus/euroa vuosi		
Toimenpide	2019	Vaikutukset ja huomiot	Toimenpiteen toteutuminen
74 Anjalan koulun lämmityksen lopettaminen	75 000	Liikuntahallin takia lämmitetty koko koulua. Lopetetaan lämmitys.	Lämmitys lopetettu.
75 Ulkoisten vuokramenojen vähennys		KSAON peruskorj. valmistuttua vuokrat. vähenee	Toteutuu vuonna 2020.
Yhteensä menojen vähennykset	411 500		

Henkilöstö	Vaikutus/vuosi euroa		menpiteen toteutumi
Toimenpide	2019	Vaikutukset ja huomiot	8/19
Menojen vähennykset			
80 Eläköitymisen ja vapautuvien vakanssien hyödyntäminen keskimäärin 30 % toimialasta ja tehtävistä riippuen	500 000	Riippuu palveluverkkoratkaisuista (Täysimääräinen säästö vakanssin vapautumista seuraavana vuonna)	Jätetty täyttämättä 28 vakanssia (36 %) eläkkeelle siirtyneiden osalta sekä 20 (28 %) muusta syystä.
81 Säästövapaat pidetään pois (voidaan suositella vanhojen osalta) ja uusia ei kerrytetä	200 000	Lomapalkkavelka pienenee	Säästövapaat vähentyneet noin 870 pv:llä (21 %). Säästövapaita noin 3260
82 Tehokas työaikojen suunnittelu (kaikki työvuorosuunnittelu Titaniaan), ylityökorvauksien minimointi	200 000	Kaikki työvuorosuunnittelu Titaniaan, ylityöt vähenee n. 40 %. Pilotoidaan työaikapankkia.	Titaniaan käyttöä laajennettu.
83 Sijaisten käytön minimointi(kokonaishenkilöstökustannus)	100 000	Palkkatukihenkilöstön hyödyntäminen, monialakoulutettujen ja tiimien vastuullisuutta lisättävä	Kiinteistöpalvelut: Palkkatukihenkilöitä työssä vain muutama, koska tukityöllistettyjen palkkakust. ovat ylittyneet. Sijaisten käyttö tarkastellaan aina tapauskohtaisesti. Henkilöstöä on eläköitynyt runsaasti.

Henkilöstö		Vaikutus/vuosi euroa		menpiteen toteutumi
Toimenpide		2019	Vaikutukset ja huomiot	8/19
84	Henkilöstöetuuksien tarkastelu (ml. palkkiolomista luopuminen), palkitsemisjärjestelmää kehitetään samalla	120 000	Palkkiolomien osalta sijaismäärärahat toimialojen budjeteissa	Palkkiolomista kertynyt säästö elokuuhun mennessä 78.000 € (+sijaiskulut)
85	Sairauspoissaolojen vähentäminen (sis. korvaavan työn käyttö)	600 000	Arvioitu vähennys nykytasosta: 2019: 1 kpv/htv, 2020: 1,5 kpv/htv ja 2021: 2,0 kpv/htv	Sairauspoissaolot 11,0 kpv/htv (1,6 pv viime vuotta vähemmän)
86	Tarkoituksenmukainen ja tehokas varahenkilöstöjärjestelmä	300 000	Työnkierron käyttö, 1-3 pv äkilliset poissaolot, perehdytys, yhden esimiehen alaisuudessa	Selvitys käynnissä.
87	Henkilöstölehden kehittäminen	6 000	Sähköistäminen/UutisKimara+muu viestintä	Paperisesta henkilöstölehti Kimarasta luovuttu.
88	Työterveyshuollon kustannukset (kilpailutuksella saavutettu säästö)	200 000	Kilpailutus, uusi sopimus	Työterveyshuollon säästö on toteumassa.
89	Koulutusmäärärahojen vähentäminen 10 %	5 000	Henkilöstöhallinnon kaupungin yhteiset koulutukset	Säästö on toteutumassa.
		15 000	Konsernipalvelut	Huomioitu käyttösuunnitelmassa ja toteutus sen mukaisesti
		8 000	Liikunta ja kulttuuri	Koulutukseen osallistumisessa käytetty harkintaa. Säästöt ovat toteutuneet

Henkilöstö	Vaikutus/vuosi euroa		menpiteen toteutumi
Toimenpide	2019	Vaikutukset ja huomiot	8/19
	30 000	Kasvatus ja opetus. Lakisääteiset koulutukset hoidettava ja erityisosaamisesta huolehdittava. Ksaon koulutusmäärähoista suurin osa n. 95 % on opiskelijoiden koulutukseen liittyvää.	Koulutukseen osallistumisessa käytetty harkintaa. Säästöt ovat toteutuneet. Toteuma 52,6 %.

Omaisuuuden hallinta		Vaikutus/vuosi euroa		Toimenpiteen toteutuminen
Toimenpide		2019	Vaikutukset ja huomiot	8/19
Tulojen lisäykset				
99	Myydään kiinteistöt jotka eivät ole omassa käytössä	200 000	Listaus tuodaan erikseen päätettäväksi.	Myyntilista valmis, myyntiä ei ole aloitettu.
100	Asunto-osakkeiden realisointi	100 000	Listaus tuodaan erikseen päätettäväksi.	Myyntilista valmis, myyntiä ei ole aloitettu.
101	Muiden kaupungin toimialaan kuulumattomien osakkeiden myynti	400 000	Listaus tuodaan erikseen päätettäväksi.	Myytävät kartoitettu, myyntiä ei ole aloitettu. Merkittävimmät summat jäävät todennäköisesti saavuttamatta.
Yhteensä tulojen lisäykset		700 000		

Toimenpiteet joiden summat eivät ole arvioitavissa

102	Tiivistetään tilojen käyttöä		Tarkastellaan ulkoavuokrattujen tilojen käyttöä.	
103	Ei vuokrata uusia ulkopuolisia tiloja		Tilatarpeet hoidetaan ainoastaan tilapalvelujen kautta.	Kriittinen tarkastelu ulkoavuokrauksen tarpeisiin. Etsitään ratkaisua konsernin sisältä.

	Tuloutukset	Vaikutus/vuosi euroa		
	Toimenpide	2019	Vaikutukset ja huomiot	8/2019
104	Osinkotuloutuksien kasvattaminen, tytär- ja osakkuusyhteisöt		yhtiöiden kanssa neuvoteltava ta-tavoitteiden yhteydessä	Tuloutuksien kasvattamista neuvoteltu vuodesta 2020 lähtien.
	Yhteensä tulojen lisäykset	0		

Lisätietoja:

Kouvolan kaupunki

Talous- ja omistajaohjaus